

Dit rapport is een uitgave van het NIVEL.
De gegevens mogen worden gebruikt met
bronvermelding.

Deelname aan de samenleving van mensen met een beperking, ouderen en de algemene bevolking

Tabellenbijlage participatiemonitor 2015

T. Meulenkamp
G. Waverijn
M. Langelaan
L. van der Hoek
H. Boeije
M. Rijken

U vindt dit rapport en andere publicaties van het NIVEL in PDF-format op: www.nivel.nl

ISBN 978-94-6122-350-0

<http://www.nivel.nl>

nivel@nivel.nl

Telefoon 030 2 729 700

Fax 030 2 729 729

©2015 NIVEL, Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het NIVEL te Utrecht. Het gebruik van cijfers en/of tekst als toelichting of ondersteuning in artikelen, boeken en scripties is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	5
Bijlage 1: Methodische verantwoording	7
Bijlage 2: Scores op de indicatoren voor participatie 2008-2014, mensen met een lichamelijke beperking	25
Bijlage 3: Scores op de indicatoren voor participatie 2008-2014, mensen met een verstandelijke beperking (mensen zelf en naasten)	49
Bijlage 4: Scores op de indicatoren voor participatie 2009-2014 ouderen (≥65 jaar), binnen de algemene bevolking	75
Bijlage 5: Scores op de indicatoren voor participatie 2009-2014, algemene bevolking	87

Leeswijzer

Dit is de tabellenbijlage bij het onderzoeksrapport ‘Deelname aan de samenleving van mensen met een beperking, ouderen en de algemene bevolking, Rapportage participatiemonitor 2015’. Bijlagen 2 t/m 5 bevatten achtereenvolgend gegevens over de participatie van mensen met een lichamelijke beperking, mensen met een verstandelijke beperking, ouderen en de algemene bevolking. Voor een juiste interpretatie van de gegevens bevelen wij aan om deze tabellenbijlage alleen te gebruiken in combinatie met het onderzoeksrapport. Het onderzoeksrapport is te downloaden vanaf www.nivel.nl. Om toch enige context te bieden in dit document, herhalen wij in bijlage 1 de methodische verantwoording van het onderzoek. De onderzoeksvragen die ten grondslag liggen aan dit onderzoek zijn terug te vinden in de inleiding van het onderzoeksrapport.

Bijlage 1: Methodische verantwoording

B.1.1 De indicatoren (deelgebieden) van participatie en bijbehorende vraagstelling

In de participatiemonitor wordt de participatie gemeten op verschillende domeinen: wonen, mobiliteit, werk, opleiding, vrije tijdsbesteding en sociale contacten. Om een indicatie te kunnen geven van de feitelijke participatie op een bepaald domein, zijn indicatoren¹ vastgesteld. Deze indicatoren zijn dus de maat voor de feitelijke participatie op een bepaald domein. Per domein zijn er één of twee indicatoren vastgesteld.

Tabel B1.1-B1.3 geeft voor de groep mensen met een lichamelijke beperking, verstandelijke beperking, ouderen en de algemene bevolking een overzicht van de domeinen, indicatoren en de bijbehorende vraagstelling in de vragenlijst. De indicatoren zijn voor de verschillende groepen grotendeels dezelfde, maar wijken op een aantal punten af. Het belangrijkste verschil zit bij de mensen met een verstandelijke beperking (VB). Bij de indicatoren voor mensen met een VB is ook gedefinieerd of mensen participeren met anderen met een VB of (ook) met mensen zonder een VB.

Tabel B1.1: Domeinen, indicatoren, vraagstelling en codering feitelijke participatie, mensen met een lichamelijke beperking, ouderen en algemene bevolking

Domein	Indicator	Vraagstelling in vragenlijst	Codering
Woon-omgeving	Regelmatig gebruik van minimaal twee buurtvoorzieningen	<i>Hoe vaak maakt u gebruik van de onderstaande voorzieningen in uw buurt?</i> (supermarkt, andere winkels, bibliotheek, bank/postkantoor, pinautomaat, buurthuis, parken en groenvoorzieningen) (regelmatig, soms, vrijwel nooit, niet in mijn buurt aanwezig)	0= minder dan twee voorzieningen regelmatig 1=minimaal twee voorzieningen regelmatig
Mobiliteit	Dagelijks buitenshuis komen	<i>Over het algemeen, hoe vaak komt u buitenshuis of gaat u ergens naar toe?</i> (dagelijks, wekelijks, maandelijks, minder dan 1 x per maand)	0=wekelijks of minder 1=dagelijks
	Weleens gebruik van openbaar vervoer	<i>Maakt u weleens gebruik van het openbaar vervoer zoals de bus, trein, metro, tram of Regiotaxi (dit is openbaar vervoer, van deur tot deur op afroep)?</i> (nee, ja af en toe, ja regelmatig)	0=nee 1=af en toe/regelmatig
Werk	Betaald werk (≥ 12 uur per week)	<i>Verricht u momenteel betaald werk (als werknemer of zelfstandig ondernemer)?</i> (nee, ja, ... uur per week als werknemer, ja ... uur per week als zelfstandig ondernemer)	0=nee 1=ja, voor minimaal 12 uur per week als werknemer en/of zelfstandig ondernemer

¹ Vanwege de leesbaarheid wordt in het rapport de term 'deelgebied' gehanteerd voor de indicatoren.

Domein	Indicator	Vraagstelling in vragenlijst	Codering
	Vrijwilligerswerk	<i>Doet u vrijwilligerswerk? Hieronder wordt verstaan: werk dat in georganiseerd verband onbetaald wordt uitgevoerd (bv voor een sportvereniging, kerk/moskee, school, politieke partij)</i> (nee, jauur per week)	0=nee 1=ja
Vrije tijd	Minimaal maandelijks uitgaansgelegenheid bezoeken	<i>Kunt u van de volgende activiteiten zeggen hoe vaak u ze doet?</i> (uitgaan naar restaurant/café, bezoeken van een attractie of museum, uitgaan naar bioscoop of theater) (minstens 1x per week, minstens 1x per maand, minder dan 1x per maand, zelden of nooit)	0=geen activiteit of (meerdere) activiteit(en) minder dan maandelijks 1=minimaal één activiteit minimaal maandelijks
	Minimaal maandelijks verenigingsactiviteiten ondernemen en/of cursus volgen	<i>Kunt u van de volgende activiteiten zeggen hoe vaak u ze doet?</i> (sporten (in georganiseerd verband of een vereniging), deelname aan verenigingen zoals zang-, muziek-, toneel- of hobbyvereniging, deelname aan religieuze bijeenkomst) (minstens 1x per week, minstens 1x per maand, minder dan 1x per maand, zelden of nooit) <i>Volgt u of heeft u in (jaartal) één of meerdere cursussen gevolgd voor uw plezier of uw persoonlijke ontwikkeling? Bijvoorbeeld een kookcursus of computercursus?</i> (ja, namelijk de cursus(sen)....., nee)	0=geen activiteit of (meerdere) activiteit(en) minder dan maandelijks en geen cursus 1=minimaal één activiteit minimaal maandelijks en/of een cursus
Sociaal contact	Minimaal maandelijks vrienden/echt goede kennissen ontmoeten	<i>Hoe vaak ontmoet u de volgende mensen? Het gaat uitsluitend om ontmoetingen met mensen die niet bij u in huis wonen en met wie u minimaal een (kort) gesprek voert (niet alleen een begroeting).</i> (verschillende antwoordcategorieën, waaronder: uw vrienden of echt goede kennissen) (minstens 1x per week, 2x per maand, 1x per maand, minder dan 1x per maand, zelden of nooit, heb ik niet)	0=niet maandelijks contact met vrienden/goede kennissen 1=minimaal maandelijks contact met vrienden/goede kennissen

Tabel B1.2: Domeinen, indicatoren, vraagstelling en codering feitelijke participatie, mensen met een verstandelijke beperking (VB) (mensen zelf)

Domein	Indicator	Vraagstelling in vragenlijst	Codering
Woon-omgeving	Wonen in woonwijk (met/zonder andere mensen met VB)	<i>Waar woont u?</i> (in een gewone woonwijk, dichtbij of aan de rand van een terrein voor mensen met een VB op instellingsterrein) <i>Met wie woont u?</i> (alleen, met kind(eren) (niet met partner), met mijn partner/samen, met mijn partner en kind(eren), bij familie (ouders broers/zussen, ooms/tantes, etc.), met mensen met een VB samen)	0=wonen op instellingsterrein ½=wonen in woonwijk met andere mensen met een VB 1=wonen in woonwijk zonder andere mensen met een VB
Mobiliteit	Dagelijks buitenshuis komen	<i>Hoe vaak gaat u ergens naar toe, bijvoorbeeld naar uw werk, school, vrienden, familie of vereniging?</i> (ongeveer elke dag, ongeveer elke week, ongeveer elke maand, minder dan één keer per maand)	0=wekelijks of minder 1=dagelijks
	Weleens gebruik maken van openbaar vervoer	<i>Als u naar de volgende activiteiten gaat, hoe gaat u er dan naar toe?</i> (activiteiten: werk of dagactiviteit, school, opleiding of werkgerelateerde cursus, restaurant, café, bioscoop (film) of theater, museum of pretpark, vereniging/soos of kerk/moskee/tempel, vrienden of familie) (verschillende antwoordmogelijkheden, waaronder: met het openbaar vervoer, bijvoorbeeld bus of trein of OV-regiotaxi) (wel/niet aangekruist)	0=geen gebruik 1=wel gebruik bij 1 of meerdere activiteiten
Werk ²	Doen van dagactiviteiten (dagactiviteitscentrum, (on)betaald werk, betaald werk bij reguliere werkgever)	<i>Heeft u op dit moment werk of andere dagactiviteiten? Zo ja, wat doet u dan?</i> (werk bij een bedrijf niet speciaal voor mensen met een VB, werk bij een sociale werkvoorziening, werk bij een bedrijf via een sociale werkvoorziening, werk bij een leerwerk-bedrijf bijvoorbeeld op een zorgboerderij, dagactiviteiten bij een activiteitencentrum speciaal voor mensen met een VB, dagactiviteiten bij een activiteitencentrum of ontmoetingscentrum voor ouderen met een VB, dagactiviteiten bij een activiteitencentrum of ontmoetingscentrum voor ouderen, niet speciaal voor mensen met een VB) (wel/niet aangekruist) <i>Wordt u betaald voor het werk/de activiteiten die u doet?</i> (ja, nee)	0=geen dagactiviteiten 1/3=dagactiviteitscentrum 2/3=(on)betaald werk 1=betaald werk bij reguliere werkgever

² Naast werk is ook het volgen van een opleiding opgenomen als aparte indicator. Er zijn echter zeer weinig mensen in het PSL die naar school gaan of een (vervolg)opleiding volgen.

Domein	Indicator	Vraagstelling in vragenlijst	Codering
Vrije tijd	Weleens activiteiten in vrije tijd ondernemen (met/zonder andere mensen met VB)	<i>Gaat u weleens naar een restaurant, café of theater of naar de film?</i> (ja, nee) <i>Zo ja, met wie gaat u dan meestal?</i> (meerdere antwoordmogelijkheden) <i>Gaat u weleens naar een museum, dierentuin of pretpark?</i> <i>Zo ja, met wie gaat u dan meestal?</i> (meerdere antwoordmogelijkheden) <i>Gaat u in uw vrije tijd weleens naar activiteiten speciaal voor mensen met een VB?</i> (ja, nee) <i>Gaat u in uw vrije tijd weleens naar activiteiten niet speciaal voor mensen met een VB?</i> (ja, nee)	0=geen activiteit 1/2=wel activiteit, met anderen VB (activiteiten speciaal voor mensen VB of naar activiteit met begeleiders/ huisgenoten of vrijwilligers) 1=naar activiteiten niet speciaal voor mensen VB én naar twee of meer specifieke activiteiten alleen of met partner, familie, vrienden of goede bekenden
Sociaal contact	Ontmoet weleens vrienden	<i>Met wie spreekt u regelmatig af doet u weleens dingen samen?</i> (verschillende antwoordcategorieën, waaronder: vrienden) (wel/niet aangekruist) <i>Hebben de vrienden een verstandelijke beperking?</i> (nee, geen van hen heeft een VB, ja, sommige van hen hebben een VB, ja de meeste van hen hebben een VB, al deze mensen hebben een VB)	0=geen contact met vrienden ½=ontmoet weleens/regelmatig vrienden met een VB 1=ontmoet weleens/regelmatig vrienden zonder een VB ³

Tabel B1.3: Domeinen, indicatoren, vraagstelling en codering feitelijke participatie, mensen met een verstandelijke beperking (VB) (naasten)

Domein	Indicator	Vraagstelling in vragenlijst	Codering
Woon-omgeving	Regelmatig gebruik van minimaal twee buurtvoorzieningen	<i>Hoe vaak maakt uw naaste gebruik van de onderstaande voorzieningen in zijn/haar buurt?</i> (supermarkt, andere winkels, bibliotheek, bank/postkantoor/pinautomaat, parken en groenvoorzieningen) (regelmatig, soms, (vrijwel) nooit)	0= minder dan twee voorzieningen regelmatig 1=minimaal twee voorzieningen regelmatig
Woon-omgeving	Wonen in gewone woonwijk	<i>Waar woont uw naaste?</i> (in een gewone woonwijk, dichtbij of aan de rand van een terrein voor mensen met een VB, op instellingsterrein) (wel/niet aangekruist) <i>Met wie woont uw naaste?</i> (alleen, met kind(eren) (niet met partner), met partner/samen, met partner en kind(eren), bij familie (ouders broers/zussen, ooms/tantes, etc.), met mensen met een VB samen) (wel/niet aangekruist)	0=wonen op instellingsterrein ½=wonen in woonwijk met andere mensen met een VB 1=wonen in woonwijk zonder andere mensen met een VB
Mobiliteit	Dagelijks buitenshuis komen	<i>Over het algemeen, hoe vaak gaat uw naaste ergens naar toe in zijn haar buurt of regio?</i> (dagelijks, wekelijks, maandelijks, minder dan 1x per maand)	0=wekelijks of minder 1=dagelijks

³ Men scoort een '1' op de indicator indien bij vraag twee 'nee' of 'ja, sommige' is geantwoord.

Domein	Indicator	Vraagstelling in vragenlijst	Codering
	Weleens gebruik van openbaar vervoer	<i>Als uw naaste wat verder weg ergens naar toe gaat, hoe gaat hij/zij dan?</i> (verschillende antwoordmogelijkheden, waaronder: met het openbaar vervoer, zoals de bus, trein, metro, tram, met de Regiotaxi (openbaar vervoer, van deur tot deur op afroep) zonder gebruik van een speciale pas (bijv. een Wmo-pas) (wel/niet aangekruist)	0=geen gebruik 1=wel gebruik
Werk ⁴	Dagactiviteiten	<i>Welke dagactiviteit doet uw naaste met een verstandelijke beperking normaal gesproken?</i> (betaald werk bij een gewone werkgever, betaald werk bij een apart bedrijf van de sociale werkvoorziening/werkplaats (gesubsidieerd via de Wet sociale werkvoorziening, Wsw), betaald werk bij een gewone werkgever met ondersteuning van een begeleider of jobcoach (gesubsidieerd via de Wsw/persoonsgebonden budget of via de WIA als onderdeel van een reïntegratietraject), onbetaald werk of vrijwilligerswerk buitenshuis of stage, kinderdagcentrum, dagactiviteitencentrum voor verstandelijk gehandicapten (dagactiviteitencentrum voor volwassenen, dvo, dagbesteding, AC), leerwerkplek, losgekoppeld van de zorginstelling (bijvoorbeeld op een zorgboerderij of in een winkeltje), mijn naaste gaat niet naar een dagactiviteitencentrum en heeft geen werk buitenshuis) (wel/niet aangekruist)	0=geen dagactiviteiten 1/3=dagactiviteitencentrum 2/3=(on)betaald werk 1=betaald werk bij reguliere werkgever
Vrije tijd	Minimaal maandelijks uitgaansgelegenheid bezoeken	<i>Kunt u van de volgende activiteiten zeggen hoe vaak uw naaste met een VB ze doet?</i> (uitgaan naar restaurant, café, bezoeken van een attractie of museum, uitgaan naar bioscoop of theater) (minstens 1x per week, minstens 1x per maand, minder dan 1x per maand, zelden of nooit) <i>Kunt u bij de activiteiten waaraan uw naaste deelneemt aangeven of deze speciaal georganiseerd worden voor mensen met een verstandelijke beperking?</i> (speciaal voor mensen met een VB, niet speciaal voor mensen met een VB)	0=geen activiteit ½=minimaal maandelijks één of meer activiteit(en), georganiseerd speciaal voor mensen met een VB 1=minimaal maandelijks één of meer activiteit(en), niet speciaal voor mensen met een VB

⁴ Naast werk is ook het volgen van een opleiding opgenomen als aparte indicator. Er zijn echter zeer weinig mensen in het PSL die naar school gaan of een (vervolg)opleiding volgen.

Domein	Indicator	Vraagstelling in vragenlijst	Codering
	Minimaal maandelijks georganiseerde-/verenigingsactiviteiten ondernemen	<p><i>Kunt u van de volgende activiteiten zeggen hoe vaak uw naaste met een VB ze doet?</i> (sporten (in georganiseerd verband of vereniging), deelname aan een soos of vereniging zoals zang-, muziek-, toneel- of hobbyvereniging, deelname aan religieuze bijeenkomst bijvoorbeeld in een kerk of moskee)</p> <p>(minstens 1x per week, minstens 1x per maand, minder dan 1x per maand, zelden of nooit) (ja, nee)</p> <p><i>Kunt u bij de activiteiten waaraan uw naaste deelneemt aangeven of deze speciaal georganiseerd worden voor mensen met een verstandelijke beperking?</i></p> <p>(speciaal voor mensen met een VB, niet speciaal voor mensen met een VB)</p>	<p>0=geen activiteit</p> <p>½=minimaal maandelijks activiteit, georganiseerd speciaal voor mensen met een VB</p> <p>1=minimaal maandelijks activiteit(en), niet speciaal voor mensen met een VB</p>
Sociaal contact	Minimaal maandelijks vrienden of goede kennissen ontmoeten	<p><i>Met wie spreekt uw naaste met een verstandelijke beperking regelmatig af of onderneemt hij/zij weleens activiteiten? En hoe vaak ongeveer? Het gaat uitsluitend om ontmoetingen met mensen met wie uw naaste een (kort) gesprek voert (niet alleen een begroeting). Het gaat hierbij niet om mensen die bij uw naaste in huis of in de instelling wonen.</i></p> <p>(verschillende antwoordcategorieën, waaronder: zijn/haar vrienden of goede kennissen) (minstens 1x per week, 2x per maand, 1x per maand, minder dan 1x per maand, zelden of nooit, heeft hij/zij niet)</p> <p><i>Hebben de vrienden/goede kennissen met wie uw naaste afspreekt ook een verstandelijke beperking?</i></p> <p>(géén van hen heeft een VB, sommigen hebben een VB, de meesten hebben een VB)</p>	<p>0=geen contact met vrienden</p> <p>½=ontmoet minimaal maandelijks vrienden met een VB</p> <p>1=ontmoet minimaal maandelijks vrienden zonder een VB⁵</p>

⁵ Men scoort een '1' op de indicator indien bij vraag twee 'nee' of 'ja, sommige' is geantwoord

B.1.2 Het meten van ontwikkelingen in participatie

Wat is maatschappelijke participatie

Binnen de Internationale Classificatie van het menselijk Functioneren (ICF, 2001) wordt participatie gedefinieerd in zeer algemene termen als ‘iemand's deelname aan het maatschappelijk leven’. Participatieproblemen zijn de problemen die zich kunnen voordoen bij deelname aan de samenleving. In de Participatiemonitor gaat het over maatschappelijke participatie. Deze term overlapt met sociale participatie (participatie in verenigingen, sociale contacten of vrijwilligerswerk) en met arbeidsparticipatie (het hebben van betaald werk, onbetaald werk of het volgen van een opleiding), maar is breder. Het gaat over wonen in een woonwijk en gebruik maken van winkels en openbare voorzieningen in de buurt, over het ‘face to face’ ontmoeten van andere mensen, over recreëren, werken en over het volgen van een opleiding.

De ‘totale’ participatie als optelsom van de indicatoren

De totale participatie is een somscore van de verschillende indicatoren (zie tabel B1.1 t/m B1.3). Afhankelijk van de groep zijn er zeven tot negen indicatoren. Elke respondent krijgt de score ‘0’ (geen participatie) of ‘1’ (wel participatie) op elke indicator. Bij de groep mensen met een verstandelijke beperking is er ook de mogelijkheid om ‘1/2’ te scoren, indien de betreffende activiteit wordt gedaan met mensen met een verstandelijke beperking (VB); zij scoren een ‘1’ indien de betreffende activiteit wordt gedaan (ook) zonder mensen met een VB. Bij de indicator dagactiviteiten staat score ‘1’ voor het doen van betaald werk bij een reguliere werkgever. Gemaakte aanname bij het berekenen van de totale participatie is dat de indicatoren optelbaar zijn en allen even zwaar meewegen.

De totale participatiescore is de somscore op de totale set van indicatoren gedeeld door het aantal indicatoren waarop de betreffende persoon een niet-missende waarde had. Een persoon met een lichamelijke beperking die op één van de in totaal negen indicatoren missend is en op zes van de resterende acht indicatoren een 1 scoort, heeft dus een totale participatiescore van $6/8=0.75$. Als voorwaarde voor het berekenen van de totale participatiescore is gehanteerd dat een respondent op minimaal de helft +1 van de indicatoren een geldende waarde had (0, ½ of 1); bij mensen met een lichamelijke beperking is dat dus op minimaal zes van de negen indicatoren.

Het participatie-indexcijfer

Om ontwikkelingen in de tijd te kunnen meten worden voor alle groepen jaarlijks participatie-indexcijfers berekend. Dit zijn relatieve cijfers; zij geven de participatie weer in vergelijking met het indexjaar. De metingen van mensen met beperkingen zijn gestart in 2006, de totale participatie voor de totale groep is in dat jaar op 100 gesteld. Bij de ouderen en de algemene bevolking is dit gedaan in het jaar 2009. Alle participatie-indexcijfers zijn relatief ten opzichte van de score van de totale groep in het indexjaar. Een participatie-indexcijfer moet dus worden gezien als een relatieve maat voor participatie die zichtbaar maakt of er sprake is van een verandering van de participatie in een bepaald jaar ten opzichte van voorgaande jaren, met als uitgangspunt 2006 of 2009. Bovenstaande procedure is zowel toegepast voor de totale participatiescores als de scores op de indicatoren. In deze rapportage worden de ontwikkelingen in participatie van mensen met beperkingen getoetst over de periode 2008-2014; deze participatie-indexcijfers zijn afgeleid van het indexcijfer in het indexjaar 2006. Vervolgens is er getoetst over de periode 2008-2014 of er sprake is van een lineaire trend. Er is tevens getoetst over de periode 2012-2014 om de ontwikkelingen in de afgelopen drie jaar te bekijken.

Opgemerkt dient te worden dat de constructie van het participatie-indexcijfer op normatieve keuzes berust. De geïncludeerde domeinen zijn op basis van de beschikbare wetenschappelijke literatuur en in overleg met het ministerie van VWS gekozen. Verder is in overleg met dit ministerie een duidelijke keuze gemaakt om het indexcijfer uitsluitend te baseren op gegevens over de feitelijke participatie en geen gegevens over ervaren tevredenheid met de feitelijke participatie erin te betrekken.

Kanttekeningen bij het meten van ontwikkelingen in participatie

Bij longitudinale analyses hebben onderzoekers te maken met een veranderende werkelijkheid en voortschrijdend inzicht over hoe goed te meten. Dit geldt ook voor dit participatieonderzoek. Om de lezer te helpen de resultaten te interpreteren wordt in het rapport aangegeven of een toe- of afname in de participatie te maken heeft met een veranderde vraagstelling en welk jaar deze verandering betreft.

Eenzaamheid

In dit rapport wordt de eenzaamheid van mensen met een lichamelijke beperking, ouderen en de algemene bevolking gemeten aan de hand van de eenzaamheidsschaal van de Jong Gierveld en Kamphuis (1985). Deze schaal bestaat uit elf stellingen, waarvan de respondenten aangeven in hoeverre deze stellingen op hen van toepassing zijn. Alle stellingen bij elkaar opgeteld bepalen de mate van eenzaamheid. Er kan een onderverdeling gemaakt worden naar sociale en emotionele eenzaamheid. Sociale eenzaamheid hangt samen met het ontbreken van een brede groep mensen of sociaal netwerk (vrienden, collega's en mensen uit de buurt). Emotionele eenzaamheid ontstaat als iemand een hechte, intieme relatie mist met één ander persoon, in de meeste gevallen een levenspartner. Sociale en emotionele contacten kunnen elkaar niet of in beperkte mate vervangen. Dus het ontbreken van een partner kan niet worden gecompenseerd door het hebben van een groot sociaal netwerk en omgekeerd. Zes stellingen in de eenzaamheidsschaal hebben betrekking op de emotionele eenzaamheid en vijf stellingen op de sociale eenzaamheid. Er is gebruik gemaakt van drie antwoordcategorieën: 'ja', 'min of meer' en 'nee'. Er is sprake van matige eenzaamheid als mensen op 3-8 vragen aangegeven hebben sociaal of emotioneel eenzaam te zijn, voor sterke eenzaamheid zijn dit 9-11 vragen (van Tilburg & de Jong Gierveld, 1999).

Aan mensen met een verstandelijke beperking is alleen de vraag gesteld of zij zich wel eens eenzaam voelen of alleen en is een toelichting gevraagd waarom of wanneer zij zich eenzaam voelen.

B.1.3 Beschrijving van geraadpleegde NIVEL Panels en respons

NIVEL Panels

Voor de gegevensverzameling van de Participatiemonitor wordt gebruik gemaakt van diverse NIVEL Panels.

Nationaal Panel Chronisch zieken & Gehandicapten (NPCG)

Voor de gegevensverzameling van mensen met een lichamelijke beperking wordt gebruik gemaakt van het Nationaal Panel Chronisch zieken en Gehandicapten (NPCG). Het NPCG is een landelijk representatief panel van ruim 3500 zelfstandig wonende mensen uit de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder met een medisch gediagnosticeerde somatische ziekte en/of langdurige matige tot ernstige lichamelijke beperkingen. Panellleden met een lichte beperking hebben allen een chronische ziekte. Elk najaar ontvangen panellleden met een lichte, matige of ernstige lichamelijke beperking in het NPCG een vragenlijst over hun deelname aan de samenleving.

De panellleden van het NPCG zijn geworven via huisartsenpraktijken (landelijke steekproef uit de Registratie Gevestigde Huisartsen in Nederland) en via bevolkingsonderzoeken, waaronder: het Aanvullend Voorzieningsgebruik Onderzoek 2007 (SCP), het WoOn-onderzoek 2009 en het WoOn-onderzoek 2012 (Ministerie van BZK; SCP). De panellleden met een matige of ernstige lichamelijke beperking zijn geworven via de bevolkingsonderzoeken. De panellleden met een lichte lichamelijke beperking zijn geselecteerd onder de mensen met een chronische ziekte die zijn geworven via huisartsenpraktijken. Vanaf 2011 is ook een kleine groep mensen met een lichte beperking uit bevolkingsonderzoek meegenomen. Zie voor een uitgebreide beschrijving van het Panel en de wervingsprocedure de publicatie van Van den Brink-Muinen e.a. (2009).

Het NPCG bestaat uit mensen met een chronische ziekte en/of lichamelijke beperking. Mensen met een chronische ziekte en mensen met een lichamelijke beperking zijn geen elkaar uitsluitende groepen. Bij een groot deel van de mensen met een lichamelijke beperking houdt de beperking verband met de aanwezigheid van een chronische ziekte. Voor de participatiemonitor zijn mensen die wél een chronische ziekte, maar géén lichamelijke beperking hebben buiten beschouwing gelaten, omdat het hebben van een lichamelijke beperking er bij participatie meer toe doet dan het hebben van een chronische ziekte.

Panellleden ontvangen elk najaar een vragenlijst met daarin onder meer vragen over hun deelname aan de samenleving. Zie tabel B1.4 voor de respons.

Tabel B1.4: Respons in het Nationaal Panel Chronisch Zieken en Gehandicapten (NPCG), 2008-2014

Jaar	Verstuurde enquêtes	Ingevuld retour	Respons
2008	2198	1961	89%
2009	2905	2524	87%
2010	2674	2163	81%
2011	2357	2034	86%
2012	2297	1951	85%
2013	2227	1739	78%
2014	2366	1811	77%

Panel Samen Leven (PSL)

Gegevens over mensen met een verstandelijke beperking worden verzameld in het Panel Samen Leven (PSL). Gegevens worden zowel verzameld bij mensen met een beperking zelf als bij naasten van mensen met een verstandelijke beperking. In het Panel zijn mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking vertegenwoordigd.

Ruim 550 mensen met een lichte of matige beperking zijn lid van het Panel Samen Leven (PSL). Naast mensen met een beperking zelf, zijn ook bijna 400 naasten (in de meeste gevallen familie of goede bekenden) van mensen met een verstandelijke beperking lid. In ongeveer de helft van de gevallen nemen zowel de persoon met een verstandelijke beperking als zijn/haar naaste deel aan het panel. In de andere helft van de gevallen is alleen de persoon met een verstandelijke beperking of alleen een naaste lid.

Uitgesloten van deelname aan het panel zijn mensen met een verstandelijke beperking en/of naasten die niet Nederlandstalig zijn en personen die terminaal ziek zijn. Mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking die moeilijk communiceren kunnen wel aan het panel deelnemen. Als door communicatieproblemen deelname onmogelijk is, neemt de direct naaste deel aan het panel. Zie voor verdere informatie over het Panel Samen Leven de publicatie van Cardol e.a. (2006) en de website (www.nivel.nl). Tot slot zijn er in het Panel Samen Leven geen mensen vertegenwoordigd met een ernstige verstandelijke beperking; in deze rapportage worden daarom alleen uitspraken gedaan over mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking.

De mensen met een verstandelijke beperking worden elke twee jaar geïnterviewd over hun deelname aan de samenleving. Getrainde interviewers⁶ nemen een gestructureerd interview af, indien nodig wordt hierbij gebruik gemaakt van pictogrammen; naasten ontvangen elk najaar een vragenlijst. Zie voor de respons tabel B1.5 en B1.6.

⁶ De interviews zijn uitgevoerd door bureau GfK. De interviewers hebben een training ontvangen van het NIVEL voor het afnemen van de participatie-vragenlijst en hebben ervaring met het interviewen van mensen met een verstandelijke beperking. Een groot gedeelte van de interviewers van 2014 heeft ook in voorgaande jaren de interviews afgenomen.

Tabel B1.5: Respons in het Panel Samen Leven (PSL), mensen met een verstandelijke beperking, 2008-2014

Jaar	Uitgenodigd voor interview	Deelgenomen	Respons
2008	549	458	83%
2010	616	500	81%
2012	597	497	83%
2014	599	513	86%

Tabel B1.6: Respons in het Panel Samen Leven (PSL), naasten van mensen met een verstandelijke beperking 2008-2014

Jaar	Verstuurde enquêtes	Ingevuld retour	Respons
2008	445	317	71%
2009	397	302	76%
2010	464	372	80%
2011	441	323	73%
2012	397	319	80%
2013	377	272	72%
2014	405	300	74%

Consumentenpanel Gezondheidszorg (CoPa)

Gegevens over de participatie van ouderen en de algemene bevolking worden verzameld in het Consumentenpanel Gezondheidszorg (CoPa). Het Consumentenpanel Gezondheidszorg bestaat uit mensen van 18 jaar en ouder uit de algemene bevolking in Nederland. Het panel inventariseert de ervaringen, meningen, verwachtingen en kennis van consumenten over de gezondheidszorg.

Het Consumentenpanel bestaat in 2014 uit bijna 12.000 personen van 18 jaar en ouder. Het panel wordt regelmatig ververs; panelleden zijn over het algemeen niet langer dan vijf jaar lid. Voor dit onderzoek wordt elk jaar een steekproef getrokken van mensen van 18 jaar en ouder ('algemene bevolking') en van mensen van 65 jaar en ouder ('ouderen'). Een uitgebreide beschrijving van het Consumentenpanel Gezondheidszorg, de representativiteit en de werving van panelleden staat in het rapport van Brabers e.a. (2015).

Ook in CoPa zitten mensen met een lichamelijke beperking. In 2014 heeft in de steekproef 'algemene bevolking' 62% geen beperking, 19% een lichte beperking, 14% een matige beperking en 6% een ernstige beperking. Op grond van schattingen van het aantal mensen met een lichamelijke beperking (de Klerk e.a., 2012) liggen de geschatte percentages op respectievelijk 72%, 12%, 11% en 5%. Dit betekent dat er in de steekproef van CoPa een lichte oververtegenwoordiging is van het percentage mensen met lichte en matige beperkingen.

In de CoPa steekproef 'ouderen' in 2014 zijn de percentages als volgt; 41% geen beperking, 30% lichte beperking, 20% matige beperking en 10% ernstige beperking. Op grond van schattingen van het aantal ouderen met een lichamelijke beperking (de Klerk e.a., 2012) liggen de schattingen op respectievelijk 44%, 19%, 22% en 15%. Hieruit blijkt dat er in de steekproef 'ouderen' van CoPa een lichte ondervertegenwoordiging is van mensen met ernstige lichamelijke beperkingen.

De steekproef van panelleden ontvangt elk najaar een vragenlijst over hun deelname aan de samenleving. Zie voor de respons tabel B1.7 en B1.8.

Tabel B1.7: Respons in het Consumentenpanel Gezondheidszorg (CoPa), steekproef ouderen (≥ 65 jaar), 2009-2014

Jaar	Verstuurde enquêtes	Ingevuld retour	Respons
2009	493	377	76%
2010	1019	916	88%
2011	750	593	79%
2012	750	554	74%
2013	750	517*	69%
2014	1047	746	71%

* In 2013 zijn er een aantal CoPa leden bevraagd die op een andere manier geworven zijn dan in andere jaren. Om mogelijke ruis te voorkomen zijn deze respondenten niet meegenomen in de analyses. De analyses hebben plaatsgevonden bij N=407.

Tabel B1.8: Respons in het Consumentenpanel Gezondheidszorg (CoPa), steekproef algemene bevolking, 2009-2014

Jaar	Verstuurde enquêtes	Ingevuld retour	Respons
2009	1559	1056	68%
2010	1419	1072	76%
2011	1500	1028	69%
2012	1500	875	58%
2013	1500	764*	51%
2014	1888	1070	57%

* In 2013 zijn er een aantal CoPa leden bevraagd die op een andere manier geworven zijn dan in andere jaren. Om mogelijke ruis te voorkomen zijn deze respondenten niet meegenomen in de analyses. De analyses hebben plaatsgevonden bij N=317.

B.1.4 Standaardpopulatie en kenmerken respondenten

Standaardisatie gegevens

Om uitspraken te kunnen doen op populatieniveau zijn zowel de schattingen (percentages) van de afzonderlijke indicatoren als de participatie-indexcijfers voor de groep mensen met een lichamelijke beperking, voor de groep mensen met een verstandelijke beperking, voor de groep ouderen en de algemene bevolking geschat voor een gedefinieerde standaardpopulatie (zie tabel B1.9-B1.12). Dit maakt het tevens mogelijk om ontwikkelingen in de participatie van groepen mensen over de jaren heen te kunnen volgen en eventuele veranderingen te kunnen aantonen die niet het gevolg zijn van verschillen in de samenstelling van de onderzoeksgroepen over de jaren heen. De samenstelling van de standaardpopulaties is gebaseerd op gegevens over de daadwerkelijke samenstelling van de betreffende populaties in Nederland. Hiervoor zijn verschillende bronnen geraadpleegd. Er is, vanwege vergelijkbaarheid van cijfers en het niet beschikbaar komen van nieuwe schattingen voor populaties van mensen met beperkingen, voor gekozen om de standaardpopulatie zoals die in 2006 is samengesteld ook de volgende meetjaren te blijven toepassen.

Verschuillende resultaten in het rapport zijn niet gestandaardiseerd; ofwel omdat de groep te klein is ($N < 25$) ofwel omdat het een deelpopulatie betreft (bijvoorbeeld dat een resultaat alleen mensen betreft die gebruik maken van het openbaar vervoer). Hier is dan alleen gerapporteerd over de respondenten (die de vragenlijst hebben ingevuld). Kenmerken van de respondenten staan vermeld in de tabellen B1.9 tot en met B1.12.

Mensen met een lichamelijke beperking

Voor het definiëren van de standaardpopulatie van mensen met een lichamelijke beperking baseren we ons qua geslacht, leeftijd en ernst van de beperking vooral op schattingen van prevalentie van beperkingen op bevolkingsniveau voor januari 2006 (De Klerk, 2007) (zie tabel B1.9). De NPCG-cijfers wijken wat de verdeling naar leeftijd en ernst van de beperking betreft af, omdat voor het NPCG – behalve chronisch zieken – met name mensen met een matige of ernstige beperking zijn geselecteerd (uit AVO en WBO). Voor de verdeling naar geslacht, leeftijd en ernst van de beperking gaan we daarom uit van de SCP-prevalentiecijfers.

Over de verdeling naar opleidingsniveau en huishouden van mensen met een lichamelijke beperking zijn behalve uit het NPCG geen cijfers voorhanden. Wel zijn er cijfers van het SCP voor mensen met een matige of ernstige lichamelijke beperking.

Voor de verdeling naar regio en mate van stedelijkheid van de standaardpopulatie zijn gegevens gebruikt van de Nederlandse bevolking (statline.cbs.nl/statweb). Van de populatie mensen met een beperking zijn deze gegevens niet bekend.

Tabel B1.9: Verantwoording van de gekozen standaardpopulatie en kenmerken van respondenten in 2014 van mensen met een lichamelijke beperking (≥ 15 jaar, zelfstandig wonend)

	SCP, 2006 (De Klerk 2007)	Respondenten in 2014	Standaardpopulatie
	%	%	%
<i>Mensen met een motorische beperking vanaf 20 jaar:</i>			
Geslacht			
- Mannen	36	38	35
- Vrouwen	64	62	65
Leeftijd			
- 15 t/m 39 jaar	20-39: 16	4	15
- 40 t/m 64 jaar	44	36	45
- 65 jaar en ouder	40	61	40
Ernst beperking			
- Licht	55	23	55
- Matig	31	51	30
- Ernstig	14	27	15
<i>Mensen met een matige of ernstige lichamelijke beperking vanaf 16 jaar:</i>			
Aard van de beperking			
- Alleen motorisch	77	49	80
- Motorisch en zintuiglijk	23	51	20
<i>Mensen met een matige of ernstige lichamelijke beperking vanaf 18 jaar:</i>			
Opleidingsniveau			
- Laag	50	37	50
- Midden	36	43	35
- Hoog	14	20	15
Huishouden			
- Eenpersoonshuishouden	26	37	25
- Meerpersoonshuishouden	74	63	75
CBS 2006			
<i>Nederlandse bevolking vanaf 0 jaar:</i>			
Regio			
- Noord	10	6	10
- Oost	21	21	21
- West	47	49	47
- Zuid	22	23	22
Mate van stedelijkheid			
- Zeer sterk stedelijk	18	16	18
- Sterk stedelijk	27	33	27
- Matig stedelijk	21	18	21
- Weinig stedelijk	22	25	22
- Niet stedelijk	12	9	12

Mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking

Voor het definiëren van de standaardpopulatie van mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking zijn gegevens voorhanden uit het Panel Samen Leven (PSL) en uit twee oudere prevalentiestudies (zie tabel B1.10). De geslachtsverdeling zoals gevonden in het PSL zit precies tussen de schattingen op basis van twee oudere prevalentiestudies in. De leeftijdsverdelingen van de twee oudere prevalentiestudies lopen sterk uiteen. De studie van Van Schrojenstein Lantman-de Valk et al. (2002) komt op een veel grotere groep ouderen en veel minder jongeren dan de studie van Maas et al. (1988), bewerkt door het SCP voor 2001. De verklaring hiervoor moet volgens de auteurs worden gezocht in het gegeven dat (jonge) mensen nu minder snel als gehandicapt worden beschouwd. In het Nationaal Kompas Volksgezondheid (www.rivm.nl) wordt getwijfeld aan deze verklaring, omdat het gebruik van speciale onderwijsvoorzieningen juist toeneemt. De cijfers van het PSL zitten er in 2006

voor de groepen 15-39 en 40-64 jaar tussenin. Daarom is ervoor gekozen om zoveel mogelijk bij deze cijfers aan te sluiten.

Voor de verdeling naar ernst van de verstandelijke beperking houden we de verdeling die in het PSL werd gevonden bij aanvang in 2006 aan (zie van den Hoogen e.a., 2010). Alleen mensen met een lichte of een matige verstandelijke beperking zijn vertegenwoordigd in het PSL, maar dit is ook de populatie waarover we hier uitspraken willen doen. Voor mensen met een verstandelijke beperking standaardiseren we niet naar huishoudsamenstelling omdat deze variabele een sterke samenhang vertoont met de ernst van de verstandelijke beperking.

Hoewel het in eerste instantie de bedoeling was om de standaardpopulatie voor deze groep ook te definiëren naar regio en stedelijkheid, is hiervan later afgezien omdat deze kenmerken uiteindelijk niet zijn gebruikt in de data-analyse. De reden hiervoor is dat vereenvoudiging van de data-analyse nodig bleek vanwege het geringe aantal respondenten in sommige subgroepen van mensen met een verstandelijke beperking.

Tabel B1.10: Verantwoording van de gekozen standaardpopulatie van mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking en kenmerken van respondenten in 2014 (≥ 15 jaar)

	Maas et al., 1988; bewerking SCP %	Van Schroyen Lantman-de Valk et al., 2002 %	Respondenten in 2014, mensen zelf %	Respondenten in 2014, naasten %	Standaard- populatie %
	<i>Mensen met een verstandelijke beperking vanaf 20 jaar, 2001:</i>	<i>Mensen met een verstandelijke beperking vanaf 0 jaar, 2001:</i>			
Geslacht					
- Mannen	57	54	57	55	55
- Vrouwen	43	46	43	45	45
Leeftijd					
- 15 t/m 39 jaar	20-39: 56	20-34: 25	34	42	40
- 40 t/m 64 jaar	39	35-69: 70	52	46	50
- 65 jaar en ouder	5	70 en ouder: 5	14	11	10
Ernst beperking					
- Licht	45	-	62	45	55
- Matig	-	-	38	55	45
- Ernstig	55	-	-	-	-

Ouderen in de algemene bevolking (≥65 jaar) en algemene bevolking

Voor het definiëren van de standaardpopulatie van de algemene bevolking en ouderen in de algemene bevolking zijn gegevens gebruikt van het CBS (peildatum 2009). Zie voor de samenstelling van het Consumentenpanel Brabers e.a. (2015).

De steekproef ‘ouderen’ van CoPa bevat in de leeftijdsgroep 75+ praktisch geen mensen in de leeftijd van 85+, terwijl in de algemene bevolking 27% van de mensen van 75+ 85 jaar of ouder is (CBS). De groep ‘oudere ouderen’ van 85 jaar en ouder is in de onderzoeksgroep dus ondervertegenwoordigd. Op basis van de resultaten die in dit rapport beschreven worden voor de groep ouderen van 75 jaar en ouder, kunnen daarom geen conclusies getrokken worden over ouderen van 85 jaar of ouder.

Tabel B1.11: Verantwoording van de gekozen standaardpopulatie van ouderen in de algemene bevolking (≥65 jaar) en kenmerken van respondenten in 2014

	CBS (peildatum: 2009) %	Respondenten in 2014 %	Standaardpopulatie %
Geslacht			
- Mannen	43	49	45
- Vrouwen	57	51	55
Leeftijd			
- 65-74 jaar	55	55	55
- 75 jaar en ouder	45	45	45
Huishouden			
- Eenpersoonshuishouden	36	49	35
- Meerpersoonshuishouden	64	52	65

Tabel B1.12: Verantwoording van de gekozen standaardpopulatie van de algemene bevolking en kenmerken van respondenten in 2014

	CBS (peildatum: 2009) %	Respondenten in 2014 %	Standaardpopulatie %
Geslacht			
- Mannen	49	54	50
- Vrouwen	51	46	50
Leeftijd			
- 15 t/m 39 jaar	36	25	35
- 40 t/m 64 jaar	45	41	45
- 65 jaar en ouder	19	33	20
Opleidingsniveau	Alleen beroepsbevolking		
- Laag	24	16	24
- Midden	43	56	43
- Hoog	33	27	33
Huishouden			
- Eenpersoonshuishouden	24	31	25
- Meerpersoonshuishouden	76	69	75

B.1.5 Statistische analyse

Alle gegevens zijn geanalyseerd op basis van een lineair regressiemodel (totale participatiescores) of een logistisch regressiemodel (indicatoren en overige). Er is rekening gehouden met afhankelijkheid in data die ontstaat doordat mensen meerdere jaren meedoen. Er is getoetst of in de loop van de tijd een toe- of afname (lineaire trend) heeft plaatsgevonden bij de totale groep en/of bij subgroepen. Panelleden die op één of meerdere van de correctievariabelen (leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, ernst en aard van de beperking, huishoudsamenstelling, regio en/of stedelijkheid) een missende waarde hebben zijn niet meegenomen in de analyses.

Er zijn analyses uitgevoerd om schattingen (percentages) te geven voor de totale groep van mensen met een beperking, ouderen of de algemene bevolking, en voor subgroepen (bijvoorbeeld naar ernst van de beperking). Schattingen voor subgroepen zijn niet gegeven indien niet of nauwelijks sprake is van spreiding in de antwoorden binnen één of meer subgroepen en/of indien de subgroepen te klein zijn ($N < 25$) om een betrouwbaar beeld te geven van de betreffende subgroep. Een uitzondering vormt de groep ouderen met een verstandelijke beperking bij de meting van de naasten. In een aantal jaren was de groep ouderen iets kleiner dan $N = 25$, maar er is voor gekozen om deze cijfers wel te presenteren (zie tabellenbijlage, bijlage 4). De cijfers moeten echter met de nodige voorzichtigheid bekeken worden vanwege de kleine groep. Bij het berekenen van de indicatoren 'betaald werk' en 'opleiding' is de groep mensen van 65 jaar en ouder standaard niet meegenomen in de analyses vanwege de kleine aantallen.

Voor alle schattingen is de boven- en ondergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval berekend. Ook is getoetst of het effect van een bepaald kenmerk van een subgroep (bijvoorbeeld vrouw ten opzichte van man) significant is. Een dergelijk significant sekse-effect impliceert dat de gemiddelde waarde op een bepaalde indicator voor vrouwen afwijkt van die van mannen. Vanwege het grote aantal toetsingen dat is gedaan, is steeds een alpha van .01 gehanteerd. Alle schattingen voor subgroepen zijn gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, ernst en aard van de beperking, huishoudsamenstelling, regio en/of stedelijkheid (voor de gebruikte kenmerken per groep zie paragraaf B1.3). Verschillen tussen (sub)groepen worden alleen vermeld als deze statistisch significant zijn ($p < 0.01$).

In het rapport worden schattingen gegeven van percentages. Bij schattingen voor subgroepen worden alle overige achtergrondkenmerken op het gemiddelde gesteld. Vanwege de leesbaarheid van het rapport zijn niet overal alle percentages van subgroepen vermeld, deze percentages zijn te vinden in de tabellenbijlage van dit rapport. Om reden van leesbaarheid worden ook niet overal betrouwbaarheidsintervallen (BI) in de tekst vermeld; deze worden alleen vermeld als de desbetreffende cijfers niet opgenomen zijn in een tabel in de tabellenbijlage.

Wanneer gerapporteerd wordt of verschillende thema's met elkaar in verband staan (bijvoorbeeld sociale contacten en eenzaamheid) zijn regressieanalyses uitgevoerd om deze verbanden te onderzoeken. Bij deze analyses wordt gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, aard en ernst van de beperking en huishoudsamenstelling. Verbanden tussen verschillende thema's worden alleen vermeld als deze statistisch significant zijn ($p < 0.01$).

Daar waar mogelijk wordt de feitelijke participatie van mensen met een beperking en ouderen in perspectief geplaatst door een vergelijking te maken met gegevens van de algemene Nederlandse bevolking. We merken hierbij op dat bij de vergelijkingen met de algemene bevolking niet is gecorrigeerd voor eventuele verschillen in sociaal-demografische kenmerken tussen de algemene bevolking en de groep mensen met beperkingen, bijvoorbeeld in de leeftijds- en geslachtsverdeling.

Bijlage 2: Participatiecijfers 2008-2014, mensen met een lichamelijke beperking

Als aanvulling en onderbouwing van de (trend)cijfers in hoofdstuk 2 bevat deze bijlage alle cijfers over de participatie van mensen met een lichamelijke beperking, uitgesplitst naar jaar en achtergrondkenmerk.

Een asterisk (*) geeft aan dat de score of het cijfer voor een specifieke subgroep verschilt van de referentiecategorie ($p < 0.01$).

In dit hoofdstuk zijn de referentiecategorieën de volgende:

Leeftijd: *40-64 jaar*

Geslacht: *vrouw*

Opleidingsniveau: *laag opgeleid*

Ernst van de beperking: *lichte beperking*

Aard van de beperking: *alleen motorisch*

Huishouden: *meerpersoonshuishouden*

Tabel B2.1: De ontwikkeling van de totale participatie van mensen met een lichamelijke beperking over de periode 2008-2014; totale groep en subgroepen (participatie-indexcijfers)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Totale groep	104	104	104	104	107	104	106	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	114	117*	115*	121*	120	114	115	Geen	Geen
40-64 jaar	108	105	105	105	109	106	106	Geen	Geen
≥ 65 jaar	94*	99*	98*	96*	101*	98*	102	Toename	Geen
Geslacht									
Man	100*	101*	98*	100*	103*	101	102*	Geen	Geen
Vrouw	106	106	106	106	110	106	108	Geen	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	94	97	98	97	100	97	99	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	109*	110*	104*	106*	109*	105*	106*	Geen	Geen
Hoog opgeleid	121*	118*	121*	122*	126*	123*	125*	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	112	114	111	113	118	115	116	Geen	Geen
Matige beperking	99*	100*	100*	99*	100*	96*	101*	Geen	Geen
Ernstige beperking	80*	79*	83*	79*	84*	80*	77*	Geen	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	103	105	104	104	107	105	107	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	104	102	101	103	106	101	101*	Geen	Geen
Huishouden									
Eenpersoonshuishouden	103	104	104	106	108	107	106	Geen	Geen
Meerpersoonshuishouden	104	105	103	103	107	103	105	Geen	Geen

Toelichting: De participatie-indexcijfers zijn relatieve cijfers welke ontwikkelingen weergeven in participatie op het totaal van alle participatie-deelgebieden. Deze deelgebieden staan in bijlage 1. De cijfers zijn afgeleid van het indexjaar 2006 (=100). Omdat getoetst wordt voor de periode 2008-2014, worden cijfers vanaf het jaar 2008 weergegeven.

Tabel B2.2: Gebruik buurtvoorzieningen, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Maakt regelmatig gebruik van minimaal twee buurtvoorzieningen (winkels, bank/postkantoor/pinautomaat, bibliotheek, buurthuis, park/groenvoorziening)	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)							
2008#	2009##	2010##	2011	2012	2013	2014			
Totale groep	84 (81-86)	81 (79-84)	81 (79-84)	70 (67-73)	73 (69-76)	64 (60-67)	70 (66-73)	Afname	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	83 (69-91)	75 (63-84)	85 (78-91)	72 (61-81)	56 (44-67)*	50 (38-63)*	68 (55-78)	Afname	Geen
40-64 jaar	85 (81-88)	83 (80-86)	82 (79-85)	71 (67-74)	76 (73-80)	67 (63-71)	68 (63-73)	Afname	Afname
65 jaar en ouder	83 (79-86)	81 (78-84)	79 (76-82)	70 (66-73)	74 (70-77)	64 (60-68)	72 (68-75)	Afname	Geen
Geslacht									
Mannen	81 (77-85)	78 (74-81)*	80 (76-83)	66 (61-71)*	68 (63-72)*	58 (52-63)*	68 (63-72)	Afname	Geen
Vrouwen	85 (82-88)	83 (80-86)	82 (79-85)	73 (69-76)	75 (72-78)	66 (62-70)	71 (67-74)	Afname	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	81 (77-85)	77 (73-81)	81 (77-84)	66 (62-70)	69 (65-73)	59 (53-64)	68 (63-73)	Afname	Geen
Middelbaar opgeleid	86 (82-89)	85 (82-87)*	81 (78-84)	73 (69-77)*	73 (69-77)	66 (62-70)*	68 (63-72)	Afname	Geen
Hoog opgeleid	86 (81-90)	86 (81-89)*	84 (80-88)	77 (72-81)*	81 (77-85)*	73 (67-78)*	78 (73-83)*	Afname	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	89 (86-92)	86 (83-88)	85 (81-88)	76 (71-80)	79 (74-83)	69 (64-74)	75 (70-80)	Afname	Geen
Matige beperking	81 (77-84)*	82 (78-84)	80 (78-83)	69 (65-72)	69 (66-73)*	62 (58-66)	67 (63-71)*	Afname	Geen
Ernstige beperking	59 (52-65)*	57 (51-62)*	68 (63-72)*	50 (45-55)*	53 (48-59)*	43 (37-48)*	50 (44-55)*	Afname	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	84 (81-86)	82 (79-84)	81 (78-84)	70 (67-74)	73 (69-76)	63 (59-67)	71 (67-74)	Afname	Geen
Motorisch en zintuiglijk	84 (80-88)	81 (77-84)	82 (78-85)	71 (67-75)	72 (67-76)	64 (60-69)	66 (61-70)	Afname	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	84 (79-87)	84 (81-87)	82 (78-85)	74 (70-78)	75 (70-79)	66 (61-71)	73 (68-78)	Afname	Geen
Samenwonend	84 (81-87)	80 (78-83)	81 (79-84)	69 (66-72)	72 (69-75)	63 (58-67)	68 (64-72)	Afname	Geen

Vanwege een wijziging in vraagstelling in 2008 zijn cijfers uit 2007 geïmputeerd.

In 2009 en 2010 is er een iets afwijkende antwoordoptie; pinautomaat is in de antwoordopties samengevoegd met bank/postkantoor.

Tabel B2.3: Dagelijks buitenshuis komen, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Dagelijks buitenshuis komen of ergens naar toe gaan	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	86 (83-88)	82 (79-84)	82 (79-84)	82 (79-85)	80 (77-83)	83 (80-86)	80 (76-83)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	89 (80-95)	84 (74-91)	82 (74-88)	88 (79-94)	78 (66-86)	86 (76-93)	73 (60-83)	Geen	Geen
40-64 jaar	88 (85-90)	84 (81-87)	86 (83-88)	86 (82-88)	84 (81-87)	87 (83-89)	83 (79-87)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	81 (78-84)*	78 (74-81)*	76 (72-79)*	74 (70-77)*	75 (71-79)*	77 (73-81)*	79 (75-82)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	88 (84-90)	84 (80-87)	84 (80-87)	84 (80-87)	82 (78-86)	88 (84-90)*	82 (78-86)	Geen	Geen
Vrouwen	85 (82-88)	80 (77-83)	80 (77-83)	81 (77-84)	79 (75-82)	81 (77-84)	79 (75-82)	Geen	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	83 (80-87)	81 (77-84)	81 (77-84)	79 (75-83)	79 (75-83)	82 (78-86)	78 (73-83)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	88 (85-90)*	82 (79-85)	81 (78-84)	83 (80-86)	80 (76-83)	83 (79-86)	80 (76-84)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	89 (85-92)	83 (78-87)	85 (82-89)	88 (84-91)*	83 (79-87)	87 (83-90)	84 (79-88)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	92 (90-94)	88 (85-90)	88 (84-91)	87 (83-90)	86 (83-90)	90 (86-93)	87 (83-90)	Geen	Geen
Matige beperking	78 (75-81)*	79 (75-82)*	77 (74-79)*	80 (77-83)*	75 (71-78)*	75 (71-79)*	75 (71-78)*	Geen	Geen
Ernstige beperking	59 (53-64)*	54 (49-60)*	57 (52-62)*	58 (53-63)*	57 (52-63)*	61 (55-66)*	51 (45-57)*	Geen	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	86 (83-88)	82 (79-85)	82 (79-85)	82 (78-85)	80 (77-83)	84 (81-87)	81 (77-84)	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	85 (82-89)	80 (76-84)	80 (75-83)	83 (79-86)	80 (75-83)	79 (74-83)*	76 (71-80)	Afname	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	83 (79-87)	80 (76-84)	80 (75-83)	78 (74-83)	78 (73-82)	82 (77-86)	78 (73-82)	Geen	Geen
Samenwonend	87 (84-89)	82 (79-85)	82 (79-85)	83 (80-86)	81 (78-84)	84 (80-87)	81 (77-84)	Geen	Geen

Tabel B2.4: Gebruik van openbaar vervoer, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Weleens gebruik van openbaar vervoer	2008	2009	2010#	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	49 (46-53)	47 (44-50)	44 (41-47)	48 (45-51)	53 (50-57)	55 (51-59)	56 (52-60)	Toename	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	45 (33-58)	51 (39-63)	46 (37-55)	47 (36-58)	59 (47-70)	56 (44-69)	59 (45-73)	Geen	Geen
40-64 jaar	49 (45-53)	42 (38-46)	40 (36-44)	46 (42-50)	50 (45-54)	53 (48-58)	53 (48-58)	Toename	Geen
65 jaar en ouder	52 (48-55)	51 (47-55)*	47 (43-52)*	51 (47-55)	56 (52-60)	56 (52-61)	57 (53-61)	Toename	Geen
Geslacht									
Mannen	39 (35-44)*	40 (35-44)*	35 (31-40)*	41 (37-46)*	46 (41-51)*	48 (43-53)*	48 (42-53)*	Toename	Geen
Vrouwen	55 (51-59)	51 (47-55)	48 (45-52)	52 (48-55)	57 (53-61)	59 (54-63)	60 (56-64)	Toename	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	44 (39-48)	46 (42-51)	44 (40-49)	47 (42-51)	50 (45-55)	54 (48-59)	53 (48-59)	Toename	Geen
Middelbaar opgeleid	53 (49-58)*	47 (43-52)	39 (35-43)	45 (41-49)	51 (47-56)	54 (49-59)	55 (50-59)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	59 (53-66)*	48 (42-54)	53 (47-58)	59 (54-65)*	68 (62-73)*	61 (55-67)	65 (59-71)*	Toename	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	55 (50-59)	52 (47-56)	46 (41-51)	51 (46-56)	57 (51-62)	61 (55-66)	59 (54-65)	Toename	Geen
Matige beperking	49 (45-53)	45 (41-49)	45 (41-48)	47 (43-51)	53 (49-57)	52 (48-56)*	56 (51-60)	Toename	Geen
Ernstige beperking	33 (28-39)*	34 (29-40)*	34 (29-39)*	38 (33-43)*	43 (37-48)*	39 (34-45)*	42 (36-48)*	Toename	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	48 (44-51)	47 (43-50)	43 (39-47)	47 (43-51)	53 (49-57)	55 (50-59)	55 (51-60)	Toename	Geen
Motorisch en zintuiglijk	56 (50-61)*	49 (44-54)	47 (42-51)	52 (48-57)	56 (51-60)	56 (52-61)	58 (53-63)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	54 (49-59)	54 (49-59)*	50 (45-54)*	55 (50-60)*	60 (55-65)*	62 (56-67)*	64 (59-69)*	Toename	Geen
Samenwonend	48 (44-51)	45 (41-48)	42 (38-45)	46 (42-49)	51 (47-55)	53 (48-57)	53 (49-57)	Toename	Geen

In 2010 is in de vraagstelling het woordje 'weleens' weggelaten, waardoor het percentage lager uitvalt.

Tabel B2.5: Betaald werk (≥ 12 uur per week), mensen met een lichamelijke beperking (<65 jaar), totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Betaald werk (≥ 12 uur per week)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008- 2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012- 2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Totale groep	37 (32-42)	35 (31-40)	38 (34-43)	38 (33-44)	40 (34-46)	34 (28-40)	34 (28-40)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	57 (44-69)*	54 (41-65)*	53 (43-63)*	56 (44-67)*	61 (48-73)*	41 (28-56)	42 (30-56)	Geen	Geen
40-64 jaar	30 (26-35)	30 (26-34)	33 (29-38)	33 (28-38)	33 (28-38)	32 (26-38)	31 (26-37)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.		
Geslacht									
Mannen	51 (44-58)*	47 (40-54)*	43 (36-51)	41 (34-49)	45 (37-53)	38 (30-47)	40 (32-49)	Geen	Geen
Vrouwen	30 (25-35)	30 (25-34)	35 (31-41)	37 (31-43)	37 (31-43)	32 (26-39)	31 (25-37)	Geen	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	26 (21-33)	26 (20-32)	33 (27-40)	32 (25-40)	31 (24-40)	27 (19-37)	27 (20-37)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	47 (40-53)*	44 (38-50)*	40 (35-47)	46 (39-52)*	50 (43-57)*	41 (34-48)	39 (32-46)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	53 (44-61)*	51 (43-58)*	49 (42-57)*	46 (38-54)*	45 (36-54)	43 (34-52)*	46 (37-55)*	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	48 (41-55)	49 (43-55)	53 (46-60)	54 (46-62)	52 (44-61)	47 (38-56)	44 (35-54)	Geen	Geen
Matige beperking	29 (24-35)*	28 (23-34)*	29 (24-33)*	27 (22-33)*	31 (25-37)*	24 (19-30)*	29 (23-35)*	Geen	Geen
Ernstige beperking	16 (11-24)*	11 (7-17)*	14 (10-20)*	14 (9-21)*	18 (12-26)*	14 (9-22)*	14 (9-21)*	Geen	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	37 (32-43)	36 (31-41)	41 (36-46)	41 (36-47)	42 (36-49)	35 (29-42)	35 (29-42)	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	34 (26-42)	34 (27-41)	27 (21-33)*	28 (22-35)*	31 (24-39)	28 (21-37)	29 (22-37)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	24 (18-33)*	26 (20-33)*	34 (27-41)	32 (24-41)	34 (26-43)	28 (20-38)	28 (20-38)	Geen	Geen
Samenwonend	41 (36-47)	39 (34-44)	40 (35-45)	41 (35-46)	42 (36-48)	36 (30-43)	36 (30-43)	Geen	Geen

n.b. = niet berekend.

Tabel B2.6: Vrijwilligerswerk, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Vrijwilligerswerk	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008- 2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012- 2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Totale groep	19 (17-22)	20 (18-23)	19 (17-22)	23 (20-26)	27 (24-30)	26 (23-30)	27 (24-31)	Toename	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	18 (11-28)	19 (12-29)	16 (11-23)	25 (17-36)	24 (16-36)	37 (25-50)	31 (21-44)	Toename	Geen
40-64 jaar	22 (19-26)	22 (18-25)	22 (19-26)	27 (23-31)	30 (26-34)	28 (24-33)	28 (24-33)	Toename	Geen
65 jaar en ouder	16 (14-20)*	19 (16-22)	17 (15-21)	18 (16-22)*	26 (22-29)	21 (17-25)*	25 (22-29)	Toename	Geen
Geslacht									
Mannen	18 (15-22)	19 (16-23)	18 (15-21)	24 (20-28)	28 (24-33)	28 (23-33)	25 (21-30)	Toename	Geen
Vrouwen	20 (17-23)	21 (18-24)	20 (17-23)	23 (20-26)	27 (23-30)	25 (22-29)	29 (25-33)	Toename	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	14 (11-17)	16 (13-19)	15 (12-18)	19 (16-23)	23 (19-27)	22 (18-27)	22 (18-27)	Toename	Geen
Middelbaar opgeleid	24 (20-27)*	22 (19-25)*	21 (18-25)*	24 (21-28)	28 (24-32)	27 (24-32)	29 (25-33)	Toename	Geen
Hoog opgeleid	31 (26-38)*	33 (28-39)*	33 (28-38)*	36 (30-42)*	40 (35-46)*	41 (35-47)*	45 (39-52)*	Toename	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	21 (18-25)	23 (19-27)	20 (16-24)	26 (22-31)	31 (27-36)	30 (25-36)	32 (27-37)	Toename	Geen
Matige beperking	18 (15-21)	19 (17-23)	20 (17-23)	22 (19-26)	25 (22-29)	23 (20-27)	26 (22-30)	Toename	Geen
Ernstige beperking	16 (12-20)	12 (9-17)*	16 (13-20)	15 (12-19)*	18 (14-23)*	20 (15-24)*	17 (13-21)*	Geen	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	19 (16-22)	20 (17-23)	19 (16-22)	23 (20-26)	28 (24-31)	26 (22-30)	27 (24-31)	Toename	Geen
Motorisch en zintuiglijk	21 (18-26)	21 (17-25)	20 (17-24)	23 (19-27)	25 (21-29)	27 (23-32)	27 (23-32)	Toename	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	20 (17-25)	21 (17-25)	19 (15-23)	23 (19-28)	27 (23-32)	28 (24-34)	29 (24-34)	Toename	Geen
Samenwonend	19 (16-22)	20 (17-23)	19 (17-22)	23 (20-26)	27 (24-31)	25 (22-29)	27 (23-31)	Toename	Geen

Tabel B2.7: Opleiding of werkgerelateerde cursus, mensen met een lichamelijke beperking (<65 jaar), totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Opleiding of werkgerelateerde cursus	2008	2009#	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	6 (4-8)	5 (3-7)	5 (4-8)	6 (4-9)	8 (6-12)	5 (3-9)	7 (4-11)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	12 (6-22)*	13 (7-22)*	17 (10-26)*	17 (9-30)*	18 (9-33)*	12 (5-28)*	21 (11-35)*	Geen	Geen
40-64 jaar	4 (3-6)	3 (2-5)	4 (2-6)	4 (3-6)	6 (4-9)	4 (2-7)	5 (3-7)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	4 (2-7)	5 (3-8)	4 (2-8)	5 (3-10)	7 (4-12)	6 (3-13)	7 (4-13)	Geen	Geen
Vrouwen	7 (4-11)	4 (3-7)	6 (4-9)	6 (4-9)	8 (6-13)	5 (3-9)	7 (4-11)	Geen	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	3 (2-6)	3 (2-6)	3 (1-6)	4 (2-8)	5 (3-10)	3 (1-9)	5 (2-10)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	9 (6-13)*	7 (5-11)	7 (5-11)	7 (5-11)	9 (6-13)	7 (4-11)	8 (5-13)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	13 (8-20)*	6 (3-11)	5 (10-22)*	15 (10-22)*	20 (13-28)*	16 (10-24)*	12 (7-19)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	8 (5-13)	7 (4-11)	7 (4-12)	9 (5-14)	12 (8-18)	7 (3-13)	7 (4-13)	Geen	Geen
Matige beperking	4 (3-8)	4 (2-6)	5 (3-7)	4 (2-7)	6 (3-9)*	4 (2-8)	7 (5-12)	Geen	Geen
Ernstige beperking	3 (1-6)	2 (1-5)	2 (1-5)*	2 (1-6)*	4 (1-8)*	3 (1-8)	6 (3-12)	Geen	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	5 (3-8)	4 (3-7)	6 (4-10)	6 (4-9)	8 (6-12)	6 (3-10)	7 (4-11)	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	7 (4-12)	6 (4-11)	3 (1-6)	5 (3-9)	7 (4-12)	4 (1-9)	7 (3-12)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	5 (3-10)	5 (3-8)	7 (4-12)	7 (4-11)	9 (5-15)	3 (1-8)	4 (2-9)	Geen	Geen
Samenwonend	6 (4-9)	5 (3-7)	5 (3-8)	5 (3-9)	8 (5-11)	6 (3-11)	8 (5-12)	Geen	Geen

Waardes uit 2008 zijn geïmputeerd vanwege een foutieve skip in de vragenlijst.
n.b. = niet berekend.

Tabel B2.8: Bezoek uitgaansgelegenheid, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Bezoekt minimaal maandelijks een uitgaansgelegenheid (café, restaurant, bioscoop, theater, attractie of museum)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	29 (27-32)	31 (28-34)	28 (26-31)	28 (25-31)	29 (26-32)	26 (23-30)	32 (28-35)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	35 (24-47)	38 (28-50)	28 (21-37)	37 (27-48)	37 (26-49)	27 (17-40)	36 (24-49)	Geen	Geen
40-64 jaar	34 (30-38)	32 (28-36)	29 (26-33)	28 (25-32)	29 (26-34)	26 (22-31)	29 (25-34)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	23 (20-26)*	28 (24-31)*	27 (24-31)	25 (22-29)	26 (23-30)	26 (23-31)	33 (29-37)	Geen	Toename
Geslacht									
Mannen	31 (27-35)	33 (29-37)	29 (25-33)	30 (26-35)	31 (26-36)	26 (22-32)	33 (28-38)	Geen	Geen
Vrouwen	29 (26-32)	30 (27-33)	28 (25-32)	27 (24-31)	28 (25-32)	26 (23-30)	31 (27-35)	Geen	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	23 (19-26)	24 (20-27)	21 (18-25)	21 (17-25)	23 (19-27)	21 (17-25)	25 (21-30)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	33 (29-37)*	37 (33-41)*	33 (29-37)*	32 (29-36)*	31 (27-35)*	29 (25-34)*	34 (29-38)*	Geen	Geen
Hoog opgeleid	48 (42-55)*	47 (41-52)*	47 (42-53)*	49 (44-55)*	48 (42-54)*	42 (36-49)*	53 (47-59)*	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	33 (28-37)	35 (31-39)	32 (27-37)	32 (28-37)	34 (29-39)	30 (25-36)	36 (31-42)	Geen	Geen
Matige beperking	28 (25-32)	29 (26-33)	27 (24-31)	27 (24-30)	26 (22-29)*	24 (20-27)	28 (24-32)*	Geen	Geen
Ernstige beperking	22 (17-27)*	22 (18-27)*	20 (17-24)*	19 (15-23)*	21 (17-26)*	19 (15-23)*	23 (18-28)*	Geen	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	30 (27-33)	31 (28-35)	29 (26-33)	28 (25-32)	29 (26-33)	27 (23-31)	33 (29-37)	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	28 (23-32)	30 (26-35)	24 (21-28)	28 (24-32)	27 (23-32)	25 (21-30)	27 (23-32)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	29 (24-34)	25 (21-30)*	27 (23-32)	29 (25-34)	26 (22-31)	27 (22-32)	28 (23-33)	Geen	Geen
Samenwonend	30 (26-33)	33 (30-36)	29 (26-32)	28 (25-31)	30 (27-34)	26 (23-30)	33 (29-37)	Geen	Geen

Tabel B2.9: Georganiseerde-/verenigingsactiviteiten, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Onderneemt minimaal maandelijks georganiseerde-/verenigingsactiviteiten (sporten in georganiseerd-/verenigingsverband, deelname aan verenigingen, zoals zang-, muziek-, toneel- of hobbyvereniging, deelname aan religieuze bijeenkomst) en/of volgen van cursus	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	52 (49-55)	53 (50-56)	49 (46-53)	50 (47-54)	51 (47-54)	53 (48-57)	51 (47-54)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	50 (38-62)	54 (42-65)	52 (42-61)	54 (43-65)	57 (45-69)	58 (44-70)	50 (38-63)	Geen	Geen
40-64 jaar	51 (48-55)	48 (44-51)	47 (43-51)	47 (43-51)	49 (44-53)	49 (44-53)	46 (41-51)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	54 (50-57)	58 (54-62)	51 (47-55)	52 (48-57)	51 (46-55)	55 (50-59)	55 (51-60)*	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	44 (39-49)	48 (43-52)	42 (38-47)	43 (38-48)	43 (39-48)	47 (42-52)	43 (38-49)	Geen	Geen
Vrouwen	56 (53-60)	55 (52-59)	53 (50-57)	54 (50-58)	55 (51-59)	55 (51-60)	54 (50-59)*	Geen	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	45 (41-50)	45 (41-49)	44 (40-48)	45 (41-50)	44 (39-49)	46 (41-52)	46 (41-52)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	55 (51-59)	59 (55-63)	50 (46-54)	52 (48-56)	53 (49-58)	54 (49-58)	50 (45-55)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	67 (61-73)	65 (59-70)	64 (59-70)	62 (56-67)	67 (62-73)	69 (63-74)	66 (60-71)*	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	55 (50-59)	57 (53-61)	51 (46-56)	55 (50-60)	55 (50-60)	59 (53-65)	56 (50-61)	Geen	Geen
Matige beperking	50 (46-54)	50 (46-54)	49 (45-52)	47 (43-51)	46 (42-50)	46 (41-50)	50 (45-54)	Geen	Geen
Ernstige beperking	46 (41-52)	43 (38-49)	46 (41-51)	39 (34-44)	44 (39-50)	42 (36-47)	34 (29-39)*	Afname	Afname
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	51 (48-55)	54 (50-57)	49 (46-53)	51 (47-54)	50 (46-54)	53 (48-57)	51 (46-55)	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	55 (50-60)	49 (44-53)	49 (44-53)	48 (44-53)	53 (48-57)	51 (46-56)	50 (45-55)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	49 (44-54)	49 (44-54)	49 (44-53)	49 (44-54)	50 (45-55)	54 (49-60)	47 (42-53)	Geen	Geen
Samenwonend	53 (49-57)	54 (51-58)	50 (46-53)	51 (47-54)	51 (47-55)	52 (48-56)	52 (47-56)	Geen	Geen

Tabel B2.10: Sociale contacten met vrienden, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Minimaal maandelijks vrienden/echt goede kennissen ontmoeten	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	81 (79-84)	84 (81-86)	83 (80-85)	86 (83-88)	84 (81-87)	84 (80-86)	84 (81-87)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	81 (70-89)	88 (78-94)	85 (77-90)	92 (83-96)	90 (80-95)	85 (74-92)	83 (72-91)	Geen	Geen
40-64 jaar	82 (79-85)	84 (81-86)	83 (79-86)	84 (80-86)	83 (79-86)	83 (79-86)	84 (80-87)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	80 (76-83)	83 (79-85)	83 (79-86)	85 (82-87)	84 (80-86)	84 (80-87)	85 (81-87)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	80 (76-84)	81 (78-85)	79 (76-83)*	84 (80-87)	82 (78-86)	81 (76-85)	83 (79-87)	Geen	Geen
Vrouwen	82 (79-84)	85 (82-87)	85 (82-87)	86 (84-89)	85 (82-88)	85 (82-88)	84 (81-87)	Geen	Geen
Opleidingsniveau									
Laag opgeleid	78 (74-82)	82 (78-85)	82 (78-85)	84 (80-87)	83 (79-87)	81 (76-85)	82 (78-86)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	83 (80-86)	85 (82-88)	84 (81-87)	87 (84-90)	85 (82-88)	85 (81-88)	86 (83-89)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	86 (81-90)*	86 (82-89)	85 (81-89)	87 (83-90)	85 (80-88)	88 (84-91)*	85 (80-88)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	83 (80-87)	87 (83-89)	86 (82-89)	88 (84-91)	88 (85-91)	88 (83-91)	87 (83-90)	Geen	Geen
Matige beperking	80 (77-83)	81 (78-84)*	80 (77-83)	84 (81-86)	79 (75-82)*	79 (75-82)*	83 (79-85)	Geen	Geen
Ernstige beperking	74 (69-78)*	76 (72-81)*	77 (72-80)*	78 (73-82)*	76 (71-80)*	75 (70-80)*	71 (65-76)*	Geen	Geen
Aard van de beperking									
Alleen motorisch	82 (79-85)	85 (82-87)*	84 (81-86)	86 (83-89)	85 (81-87)	84 (81-87)	85 (82-88)	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	77 (73-81)	79 (75-83)	80 (77-84)	83 (79-86)	82 (79-86)	81 (77-84)	78 (74-82)*	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling									
Alleenwonend	80 (76-83)	83 (79-87)	83 (79-86)	86 (83-89)	84 (81-88)	85 (81-88)	83 (79-87)	Geen	Geen
Samenwonend	82 (79-84)	84 (81-87)	83 (80-86)	85 (82-88)	84 (81-87)	83 (80-86)	84 (81-87)	Geen	Geen

Behoeftte aan participatie

Tabel B2.11: Behoeftte vaker ergens naar toe te gaan, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Behoeftte vaker ergens naar toe te gaan	2014
Totale groep	37 (33-41)
Leeftijd	
15-39 jaar	42 (30-55)
40-64 jaar	39 (34-44)
65 jaar en ouder	33 (29-37)
Geslacht	
Mannen	36 (31-44)
Vrouwen	37 (33-42)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	39 (34-44)
Middelbaar opgeleid	36 (31-40)
Hoog opgeleid	34 (28-40)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	27 (23-33)
Matige beperking	45 (40-49)*
Ernstige beperking	60 (55-66)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	36 (32-41)
Motorisch en zintuiglijk	39 (35-44)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	39 (34-45)
Samenwonend	36 (32-40)

Tabel B2.12: Tevredenheid invulling vrije tijd, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Kan de dingen doen die hij/zij wil doen in de vrije tijd	2014
Totale groep	75 (71-78)
Leeftijd	
15-39 jaar	55 (42-68)*
40-64 jaar	72 (68-77)
65 jaar en ouder	82 (79-85)*
Geslacht	
Mannen	77 (73-82)
Vrouwen	73 (69-77)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	76 (72-81)
Middelbaar opgeleid	74 (69-78)
Hoog opgeleid	72 (66-77)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	83 (78-87)
Matige beperking	67 (63-71)*
Ernstige beperking	50 (44-56)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	76 (72-79)
Motorisch en zintuiglijk	70 (65-75)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	75 (70-80)
Samenwonend	75 (71-78)

Tabel B2.13: Tevredenheid contact en ontmoetingen met andere mensen, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft voldoende contact en ontmoetingen met andere mensen	2014
Totale groep	81 (78-84)
Leeftijd	
15-39 jaar	59 (46-71)*
40-64 jaar	81 (76-84)
65 jaar en ouder	87 (84-90)*
Geslacht	
Mannen	84 (79-87)
Vrouwen	80 (76-83)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	83 (79-87)
Middelbaar opgeleid	80 (76-84)
Hoog opgeleid	75 (70-80)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	86 (82-90)
Matige beperking	78 (74-81)*
Ernstige beperking	64 (58-69)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	82 (79-85)
Motorisch en zintuiglijk	77 (72-81)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	75 (70-80)*
Samenwonend	83 (80-86)

Tabel B2.14: Behoeftte aan gebruik openbaar vervoer, mensen met een lichamelijke beperking die niet van het openbaar vervoer gebruik maken, totale groep en subgroepen (N=737), 2014 (in procenten)

Wil van het openbaar vervoer gebruik maken	2014
Totale groep	12 (10-14)
Leeftijd	
15-39 jaar	#
40-64 jaar	10 (7-14)
65 jaar en ouder	13 (10-16)
Geslacht	
Mannen	12 (8-15)
Vrouwen	12 (9-15)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	11 (7-15)
Middelbaar opgeleid	9 (5-12)
Hoog opgeleid	21 (14-29)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	7 (3-11)
Matige beperking	14 (10-17)*
Ernstige beperking	13 (9-18)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	11 (8-14)
Motorisch en zintuiglijk	13 (10-17)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	12 (8-17)
Samenwonend	12 (9-15)

#Er zijn te weinig mensen in de leeftijd van 15-39 jaar die geen gebruik maken van het openbaar vervoer om deze vraag te beantwoorden

Tabel B2.15: Behoefte om betaald werk te doen (<65 jaar), mensen met een lichamelijke beperking die geen betaald werk hebben, totale groep en subgroepen (N=426), 2014 (in procenten)

Wil betaald werk doen	2014
Totale groep	16 (13-20)
Leeftijd	
15-39 jaar	44 (27-62)*
40-64 jaar	14 (10-17)
65 jaar en ouder	n.b.
Geslacht	
Mannen	16 (10-22)
Vrouwen	16 (12-20)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	10 (5-15)
Middelbaar opgeleid	19 (14-24)
Hoog opgeleid	21 (12-30)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	21 (11-31)
Matige beperking	15 (10-19)
Ernstige beperking	15 (9-22)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	19 (14-24)
Motorisch en zintuiglijk	13 (8-17)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	19 (12-26)
Samenwonend	15 (11-19)

Tabel B2.16: Behoefte om vrijwilligerswerk te doen, mensen met een lichamelijke beperking die geen vrijwilligerswerk doen, totale groep en subgroepen (N=1238), 2014 (in procenten)

Wil vrijwilligerswerk doen	2014
Totale groep	7 (6-9)
Leeftijd	
15-39 jaar	18 (6-30)
40-64 jaar	12 (9-15)
65 jaar en ouder	4 (3-6)*
Geslacht	
Mannen	9 (6-12)*
Vrouwen	6 (4-8)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	5 (3-6)
Middelbaar opgeleid	8 (6-11)
Hoog opgeleid	10 (6-14)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	9 (6-13)
Matige beperking	8 (6-10)
Ernstige beperking	4 (2-6)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	9 (6-11)
Motorisch en zintuiglijk	6 (4-8)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	5 (3-7)
Samenwonend	8 (6-10)

Tabel B2.17: Behoefte om opleiding of cursus te volgen (<65 jaar), mensen met een lichamelijke beperking die geen opleiding of cursus volgen, totale groep en subgroepen (N=619), 2014 (in procenten)

Wil een opleiding of cursus volgen	2014
Totale groep	16 (13-19)
Leeftijd	
15-39 jaar	46 (32-60)*
40-64 jaar	14 (11-16)
65 jaar en ouder	n.b.
Geslacht	
Mannen	13 (8-17)
Vrouwen	18 (14-22)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	12 (7-16)
Middelbaar opgeleid	18 (13-22)
Hoog opgeleid	19 (12-26)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	22 (15-29)
Matige beperking	16 (12-20)
Ernstige beperking	11 (6-17)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	18 (14-22)
Motorisch en zintuiglijk	13 (9-17)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	17 (12-23)
Samenwonend	16 (12-19)

Tabel B2.18: Gebruik supermarkt, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik van de supermarkt	2014
Totale groep	88 (85-90)
Leeftijd	
15-39 jaar	81 (69-89)
40-64 jaar	89 (85-91)
65 jaar en ouder	89 (86-91)
Geslacht	
Mannen	85 (80-89)
Vrouwen	89 (86-91)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	87 (84-91)
Middelbaar opgeleid	87 (83-90)
Hoog opgeleid	91 (87-93)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	91 (88-94)
Matige beperking	86 (83-89)
Ernstige beperking	71 (65-76)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	88 (85-90)
Motorisch en zintuiglijk	88 (85-91)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	88 (84-91)
Samenwonend	88 (85-90)

Tabel B2.19: Gebruik andere winkels, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik andere winkels	2014
Totale groep	61 (57-65)
Leeftijd	
15-39 jaar	65 (52-77)
40-64 jaar	64 (59-68)
65 jaar en ouder	57 (52-61)
Geslacht	
Mannen	56 (50-61)*
Vrouwen	64 (60-68)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	59 (53-64)
Middelbaar opgeleid	61 (56-66)
Hoog opgeleid	70 (64-76)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	69 (63-74)
Matige beperking	54 (49-58)*
Ernstige beperking	45 (39-51)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	63 (58-67)
Motorisch en zintuiglijk	56 (51-61)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	58 (52 -64)
Samenwonend	62 (58-66)

Tabel B2.20: Gebruik bibliotheek, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik bibliotheek	2014
Totale groep	17 (14-21)
Leeftijd	
15-39 jaar	18 (11-28)
40-64 jaar	13 (9-16)
65 jaar en ouder	24 (20-28)*
Geslacht	
Mannen	10 (7-13)*
Vrouwen	23 (19-27)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	13 (10-17)
Middelbaar opgeleid	20 (16-24)*
Hoog opgeleid	31 (25-38)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	19 (15-24)
Matige beperking	17 (14-21)
Ernstige beperking	11 (8-16)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	17 (14-21)
Motorisch en zintuiglijk	18 (15-23)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	16 (12-21)
Samenwonend	18 (14-21)

Tabel B2.21: Gebruik bank/postkantoor, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik bank/postkantoor	2014
Totale groep	27 (24-31)
Leeftijd	
15-39 jaar	20 (12-32)
40-64 jaar	23 (19-27)
65 jaar en ouder	36 (32-41)*
Geslacht	
Mannen	25 (20-30)
Vrouwen	29 (25-33)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	25 (20-30)
Middelbaar opgeleid	28 (24-33)
Hoog opgeleid	34 (28-41)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	27 (22-32)
Matige beperking	31 (27-35)
Ernstige beperking	24 (19-29)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	28 (24-33)
Motorisch en zintuiglijk	24 (20-28)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	30 (24-35)
Samenwonend	27 (23-31)

Tabel B2.22: Gebruik pinautomaat, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik pinautomaat	2014
Totale groep	66 (62-69)
Leeftijd	
15-39 jaar	58 (45-71)
40-64 jaar	65 (60-70)
65 jaar en ouder	68 (64-72)
Geslacht	
Mannen	66 (61-71)
Vrouwen	65 (61-69)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	62 (56-67)
Middelbaar opgeleid	65 (61-70)
Hoog opgeleid	77 (72-82)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	70 (64-75)
Matige beperking	63 (59-67)
Ernstige beperking	54 (48-60)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	67 (62-71)
Motorisch en zintuiglijk	61 (56-65)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	70 (65-75)
Samenwonend	64 (60-68)

Tabel B2.23: Gebruik buurthuis, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik buurthuis	2014
Totale groep	7 (5-10)
Leeftijd	
15-39 jaar	3 (1-13)
40-64 jaar	6 (4-9)
65 jaar en ouder	12 (8-15)*
Geslacht	
Mannen	6 (4-9)
Vrouwen	8 (6-12)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	9 (6-14)
Middelbaar opgeleid	5 (4-8)
Hoog opgeleid	6 (4-11)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	7 (4-11)
Matige beperking	9 (6-12)
Ernstige beperking	7 (4-11)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	8 (5-11)
Motorisch en zintuiglijk	6 (4-9)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	8 (5-12)
Samenwonend	7 (5-10)

Tabel B2.24: Gebruik parken en groenvoorzieningen, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik parken en groenvoorzieningen	2014
Totale groep	35 (32-39)
Leeftijd	
15-39 jaar	37 (26-50)
40-64 jaar	39 (34-45)
65 jaar en ouder	31 (26-35)*
Geslacht	
Mannen	34 (29-40)
Vrouwen	36 (32-41)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	29 (24-35)
Middelbaar opgeleid	40 (35-45)*
Hoog opgeleid	48 (41-54)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	39 (34-46)
Matige beperking	35 (30-39)
Ernstige beperking	24 (19-30)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	37 (32-41)
Motorisch en zintuiglijk	31 (27-36)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	35 (30-41)
Samenwonend	35 (31-40)

Tabel B2.25: Buurtgenoten ontmoeten, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet tenminste wekelijks buurtgenoten	2014
Totale groep	64 (60-68)
Leeftijd	
15-39 jaar	40 (28-53)*
40-64 jaar	64 (60-69)
65 jaar en ouder	71 (68-75)*
Geslacht	
Mannen	63 (57-68)
Vrouwen	65 (60-69)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	65 (60-70)
Middelbaar opgeleid	64 (59-68)
Hoog opgeleid	59 (53-65)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	66 (60-71)
Matige beperking	64 (60-68)
Ernstige beperking	57 (51-63)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	65 (61-69)
Motorisch en zintuiglijk	60 (55-64)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	60 (55-66)
Samenwonend	65 (61-69)

Tabel B2.26: Buurtgenoten bezoeken, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Bezoekt tenminste maandelijks buurtgenoten voor de gezelligheid	2014
Totale groep	29 (25-32)
Leeftijd	
15-39 jaar	18 (10-29)
40-64 jaar	27 (23-32)
65 jaar en ouder	35 (31-39)*
Geslacht	
Mannen	23 (20-28)*
Vrouwen	32 (27-36)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	29 (24-34)
Middelbaar opgeleid	28 (24-32)
Hoog opgeleid	30 (25-36)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	29 (24-34)
Matige beperking	32 (28-36)
Ernstige beperking	22 (18-27)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	29 (25-33)
Motorisch en zintuiglijk	26 (22-31)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	31 (26-36)
Samenwonend	28 (24-32)

Tabel B2.27: Activiteiten buitenshuis met buurtgenoten, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Doet ten minste maandelijks activiteiten buitenshuis met buurtgenoten	2014
Totale groep	9 (7-11)
Leeftijd	
15-39 jaar	7 (3-17)
40-64 jaar	10 (8-14)
65 jaar en ouder	8 (6-11)
Geslacht	
Mannen	7 (5-10)
Vrouwen	10 (8-13)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	8 (6-12)
Middelbaar opgeleid	9 (7-12)
Hoog opgeleid	11 (8-16)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	11 (7-15)
Matige beperking	9 (7-12)
Ernstige beperking	4 (3-7)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	9 (7-12)
Motorisch en zintuiglijk	8 (6-11)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	10 (7-14)
Samenwonend	8 (6-11)

Tabel B2.28: Deelname aan buurtactiviteit, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft afgelopen jaar deelgenomen aan buurtactiviteit (zoals een gezamenlijke maaltijd of een buurtfeest)	2014
Totale groep	16 (14-19)
Leeftijd	
15-39 jaar	15 (8-26)
40-64 jaar	16 (12-19)
65 jaar en ouder	17 (14-21)
Geslacht	
Mannen	15 (12-19)
Vrouwen	17 (14-20)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	14 (11-18)
Middelbaar opgeleid	17 (14-21)
Hoog opgeleid	23 (18-29)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	18 (14-22)
Matige beperking	16 (13-19)
Ernstige beperking	12 (9-16)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	16 (13-19)
Motorisch en zintuiglijk	18 (15-22)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	17 (13-21)
Samenwonend	16 (13-19)

Tabel B2.29: Prettig voelen in de buurt, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich meestal of vrijwel altijd prettig in buurt	2014
Totale groep	89 (87-92)
Leeftijd	
15-39 jaar	87 (76-94)
40-64 jaar	88 (84-91)
65 jaar en ouder	91 (89-93)
Geslacht	
Mannen	89 (86-92)
Vrouwen	89 (86-92)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	88 (84-91)
Middelbaar opgeleid	90 (86-92)
Hoog opgeleid	93 (90-95)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	90 (86-93)
Matige beperking	89 (86-91)
Ernstige beperking	87 (83-90)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	90 (87-92)
Motorisch en zintuiglijk	88 (85-91)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	88 (83-91)
Samenwonend	90 (87-92)

Tabel B2.30: Veilig voelen in de buurt, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich meestal of vrijwel altijd veilig in buurt	2014
Totale groep	90 (87-92)
Leeftijd	
15-39 jaar	88 (76-94)
40-64 jaar	89 (86-92)
65 jaar en ouder	92 (89-94)
Geslacht	
Mannen	90 (87-93)
Vrouwen	90 (87-92)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	88 (84-91)
Middelbaar opgeleid	90 (87-92)
Hoog opgeleid	95 (92-97)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	91 (87-94)
Matige beperking	89 (86-92)
Ernstige beperking	87 (83-91)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	90 (87-93)
Motorisch en zintuiglijk	88 (85-91)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	89 (85-92)
Samenwonend	90 (87-92)

Tabel B2.31: Voldoende contact en ontmoetingen met buurtgenoten, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft voldoende contact en ontmoetingen met buurtgenoten	2014
Totale groep	86 (83-89)
Leeftijd	
15-39 jaar	72 (60-81)*
40-64 jaar	85 (81-88)
65 jaar en ouder	91 (88-93)*
Geslacht	
Mannen	86 (82-89)
Vrouwen	86 (83-89)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	88 (84-91)
Middelbaar opgeleid	84 (81-87)
Hoog opgeleid	83 (78-87)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	89 (85-92)
Matige beperking	86 (82-88)
Ernstige beperking	72 (67-77)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	86 (83-89)
Motorisch en zintuiglijk	85 (81-88)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	83 (78-87)
Samenwonend	87 (84-90)

Tabel B2.32: Bejegening door buurtgenoten, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Buurtgenoten gaan vrijwel altijd of meestal prettig met u om. Hierbij kunt u denken aan hoe mensen u aanspreken, serieus genomen worden en aan begrip.	2014
Totale groep	89 (86-91)
Leeftijd	
15-39 jaar	84 (73-92)
40-64 jaar	86 (82-89)
65 jaar en ouder	92 (90-94)*
Geslacht	
Mannen	87 (83-90)
Vrouwen	89 (86-92)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	88 (84-91)
Middelbaar opgeleid	88 (85-91)
Hoog opgeleid	92 (88-95)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	89 (85-93)
Matige beperking	89 (87-92)
Ernstige beperking	82 (77-86)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	89 (86-91)
Motorisch en zintuiglijk	88 (84-90)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	86 (81-89)
Samenwonend	89 (86-92)

Tabel B2.33: Behoefte tot deelname aan buurtactiviteiten, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen (N=1397), 2014 (in procenten)

Wil als deelnemer of organisator deelnemen aan buurtactiviteit als deze georganiseerd wordt (van de degenen die nu niet deelnemen of in wiens buurt geen activiteiten georganiseerd worden)	2014
Totale groep	27 (24-29)
Leeftijd	
15-39 jaar	31 (18-44)
40-64 jaar	28 (24-32)
65 jaar en ouder	25 (22-28)
Geslacht	
Mannen	25 (22-29)
Vrouwen	27 (24-30)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	24 (20-27)
Middelbaar opgeleid	25 (22-29)
Hoog opgeleid	35 (29-41)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	31 (26-36)
Matige beperking	26 (22-29)
Ernstige beperking	24 (20-28)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	27 (24-30)
Motorisch en zintuiglijk	26 (23-29)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	24 (20-27)
Samenwonend	28 (25-31)

Tabel B2.34: Contact met (klein)kinderen, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks (klein)kinderen	2014
Totale groep	49 (44-53)
Leeftijd	
15-39 jaar	24 (14-38)*
40-64 jaar	51 (46-56)
65 jaar en ouder	56 (51-60)
Geslacht	
Mannen	47 (42-53)
Vrouwen	49 (44-54)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	53 (48-59)
Middelbaar opgeleid	47 (42-52)
Hoog opgeleid	36 (30-42)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	53 (47-59)
Matige beperking	45 (41-50)
Ernstige beperking	37 (32-43)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	49 (45-54)
Motorisch en zintuiglijk	46 (41-51)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	36 (31-42)*
Samenwonend	53 (48-57)

Tabel B2.35: Contact (schoon)familie, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks (schoon)familie	2014
Totale groep	27 (24-31)
Leeftijd	
15-39 jaar	52 (39-64)*
40-64 jaar	27 (23-31)
65 jaar en ouder	21 (17-24)*
Geslacht	
Mannen	25 (21-30)
Vrouwen	28 (24-33)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	28 (23-33)
Middelbaar opgeleid	27 (23-32)
Hoog opgeleid	24 (19-30)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	28 (23-34)
Matige beperking	27 (23-31)
Ernstige beperking	25 (20-31)
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	27 (23-31)
Motorisch en zintuiglijk	29 (25-34)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	22 (18-27)
Samenwonend	29 (25-33)

Tabel B2.36: Contact vrienden of echt goede kennissen, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks vrienden of echt goede kennissen	2014
Totale groep	49 (45-53)
Leeftijd	
15-39 jaar	51 (38-63)
40-64 jaar	48 (43-52)
65 jaar en ouder	49 (45-54)
Geslacht	
Mannen	47 (42-52)
Vrouwen	50 (45-54)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	52 (47-58)
Middelbaar opgeleid	46 (41-50)
Hoog opgeleid	44 (38-50)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	52 (46-58)
Matige beperking	47 (43-51)
Ernstige beperking	40 (34-45)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	50 (46-54)
Motorisch en zintuiglijk	43 (39-48)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	55 (49-60)*
Samenwonend	47 (42-51)

Tabel B2.37: Gebruik van internet, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen (N=1676), 2014 (in procenten)

Gebruikt weleens internet	2014
Totale groep	74 (71-76)
Leeftijd	
15-39 jaar	100#
40-64 jaar	90 (88-93)
65 jaar en ouder	62 (59-65)*
Geslacht	
Mannen	79 (75-82)
Vrouwen	70 (68-73)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	56 (52-60)
Middelbaar opgeleid	81 (78-84)*
Hoog opgeleid	91 (88-94)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	85 (82-89)
Matige beperking	75 (72-77)*
Ernstige beperking	62 (58-67)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	78 (76-81)
Motorisch en zintuiglijk	69 (66-72)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	63 (59-66)*
Samenwonend	80 (78-83)

#Iedereen in de leeftijd van 15 t/m 39 jaar gebruikt weleens internet.

Tabel B2.38: Internetactiviteiten van mensen met een lichamelijke beperking, 2014 (in procenten)

In het afgelopen half jaar gebruik gemaakt van internet voor:	Percentage		
	Regelmatig	Soms	(Vrijwel) nooit
Buurtvoorzieningen:			
Gebruik van internetbankieren	66	10	24
Boodschappen van een supermarkt laten bezorgen	2	2	96
Andere goederen besteld zoals boeken, muziek, elektronica of kleding	16	42	42
	Minstens 1x per week	Minstens 1x per maand	Minder dan 1x per maand/nooit
Vrije tijd:			
Informatie opgezocht over dingen die ik in mijn vrije tijd kan ondernemen	13	19	68
Iets opgezocht voor hobby	23	19	58
Een religieuze bijeenkomst gevolgd	2	1	97
Werk:			
Gezocht naar mogelijkheden voor (ander) werk# (N=661)	8	4	88
Sociaal contact:			
Sociale netwerksites bezocht zoals Facebook of Twitter	46	6	48
Nieuwe mensen leren kennen	4	3	93
Contact onderhouden met vrienden of goede bekenden via email	42	21	37
Contact onderhouden met vrienden of goede bekenden via sociale netwerksites (zoals Facebook of Twitter)	39	7	54
Gechat (bijv via Facebook) of een forum bezocht	20	6	74
Gebeld, eventueel met beeld (bv via Skype)	8	5	87
Contact gezocht met andere mensen met een lichamelijke beperking of chronische ziekte	2	1	97

Voor mensen jonger dan 65 jaar

Tabel B2.39: Eenzaamheid, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2009- 2014 (in procenten)#

Is (zeer) sterk eenzaam	2009	2010	2012	2013	2014	2009-2014:	2012-2014:
						Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	11 (9-13)	14 (12-17)	17 (14-20)	14(12-17)	16 (14-19)	Geen	Geen
Leeftijd							
15-39 jaar	8 (4-16)	13 (8-19)	18 (11-29)	16 (9-27)	24 (15-37)	Geen	Geen
40-64 jaar	15 (12-18)	17 (14-21)	21 (18-25)	17 (14-21)	19 (15-23)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	(7-11)*	12 (10-15)*	12 (10-15)*	11 (9-14)*	12 (9-14)*	Geen	Geen
Geslacht							
Mannen	12 (9-15)	16 (13-19)	17 (13-20)	16 (12-20)	17 (13-21)	Geen	Geen
Vrouwen	11 (9-13)	14 (12-17)	17 (14-20)	13 (11-17)	16 (13-19)	Geen	Geen
Opleidingsniveau							
Laag opgeleid	12 (9-15)	15 (12-18)	19 (16-24)	16 (12-20)	18 (14-22)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	11 (9-14)	16 (13-19)	15 (12-18)	14 (11-17)	16 (12-19)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	10 (7-14)	11(8-14)	14 (10-18)	10 (8-14)	13 (10-17)	Geen	Geen
Ernst van de beperking							
Lichte beperking	9 (6-11)	11 (8-14)	13 (10-17)	10 (7-14)	12 (9-16)	Geen	Geen
Matige beperking	13(10-16)*	20 (17-23)*	21 (17-24)*	18 (15-22)*	20 (17-23)*	Geen	Geen
Ernstige beperking	21 (17-26)*	23 (19-27)*	28 (23-33)*	25 (21-31)*	28 (23-34)*	Geen	Geen
Aard van de beperking							
Alleen motorisch	10 (8-13)	13 (11-16)	16 (13-19)	13 (10-16)	16 (13-19)	Geen	Geen
Motorisch en zintuiglijk	15 (12-19)*	21 (17-25)*	23 (19-27)*	20 (16-24)*	19 (16-24)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling							
Alleenwonend	23 (19-28)*	21(17-25)*	24 (20-29)*	19 (15-24)*	26 (21-31)*	Geen	Geen
Samenwonend	9 (7-11)	13 (11-15)	15 (12-18)	13 (10-16)	14 (11-17)	Geen	Geen

In 2011 is eenzaamheid niet gemeten.

Tabel B2.40: Gebruik speciaal vervoer binnen de regio, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Maak af en toe of regelmatig gebruik van aanvullend vervoer binnen de eigen regio, zoals de ouderenbus, de Wmo-deeltaxi of maakt met een speciale pas (bijv. Wmo-pas) gebruik van de Regiotaxi.	2014
Totale groep	8 (6-11)
Leeftijd	
15-39 jaar	6 (3-12)
40-64 jaar	6 (5-9)
65 jaar en ouder	13 (10-17)*
Geslacht	
Mannen	7 (5-9)
Vrouwen	9 (7-12)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	10 (8-14)
Middelbaar opgeleid	7 (5-10)*
Hoog opgeleid	6 (4-8)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	4 (3-6)
Matige beperking	15 (12-18)*
Ernstige beperking	30 (25-36)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	8 (6-11)
Motorisch en zintuiglijk	9 (7-12)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	16 (12-21)*
Samenwonend	7 (5-9)

Tabel B2.41: Tevredenheid met het leven, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Is buitengewoon/zeer tevreden of tevreden met het leven dat men leidt	2008	2010	2012	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	70 (67-73)	68 (64-71)	68 (65-72)	58 (54-62)	Afname	Afname
Leeftijd						
15-39 jaar	64 (51-75)	61 (51-70)	61 (49-72)	54 (41-66)	Geen	Geen
40-64 jaar	67 (64-71)	64 (60-68)	63 (58-67)	53 (47-58)	Afname	Afname
≥ 65 jaar	75 (72-79)*	74 (70-77)*	76 (72-79)*	66 (61-70)*	Afname	Afname
Geslacht						
Man	71 (66-75)	65 (60-69)	67 (62-72)	57 (52-62)	Afname	Afname
Vrouw	70 (66-73)	69 (66-73)	69 (65-72)	59 (54-63)	Afname	Afname
Opleidingsniveau						
Laag opgeleid	70 (66-74)	68 (63-72)	66 (62-71)	57 (52-62)	Afname	Afname
Middelbaar opgeleid	70 (66-73)	67 (63-71)	71 (67-75)	59 (54-63)	Afname	Afname
Hoog opgeleid	72 (66-77)	68 (63-73)	69 (63-74)	60 (53-66)	Afname	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	81 (77-84)	77 (73-81)	79 (75-83)	70 (65-75)	Afname	Afname
Matige beperking	60 (56-64)*	59 (55-62)*	57 (53-61)*	48 (43-52)*	Afname	Afname
Ernstige beperking	41 (36-47)*	43 (38-48)*	41 (36-47)*	32 (27-38)*	Geen	Geen
Aard van de beperking						
Alleen motorisch	71 (68-74)	68 (65-72)	69 (65-73)	60 (55-64)	Afname	Afname
Motorisch en zintuiglijk	67 (62-71)	64 (60-68)	64 (59-69)	52 (47-57)	Afname	Afname
Huishouden						
Eenpersoonshuishouden	62 (57-67)*	66 (62-71)	67 (62-72)	59 (54-65)	Geen	Geen
Meerpersoonshuishouden	73 (69-76)	68 (65-71)	69 (65-72)	58 (53-62)	Afname	Afname

Tabel B2.42: Omgang met chronische ziekte of lichamelijke beperking, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Kan met behulp van professionele zorgverleners en mensen uit de naaste omgeving uitstekend of (zeer) goed omgaan met chronische ziekte of lichamelijke beperking	2014
Totale groep	88 (84-91)
Leeftijd	
15-39 jaar	83 (68-92)
40-64 jaar	84 (78-89)
≥ 65 jaar	92 (89-94)*
Geslacht	
Man	89 (83-92)
Vrouw	87 (83-90)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	84 (77-89)
Middelbaar opgeleid	91 (87-93)*
Hoog opgeleid	90 (85-94)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	93 (88-95)
Matige beperking	81 (77-85)*
Ernstige beperking	69 (60-76)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	89 (85-92)
Motorisch en zintuiglijk	82 (76-86)
Huishouden	
Eenpersoonshuishouden	86 (80-91)
Meerpersoonshuishouden	88 (84-91)

Tabel B2.43: Behoefte aan meer hulp, zorg of ondersteuning, mensen met een lichamelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft behoefte aan meer hulp, zorg of ondersteuning van professionele zorgverleners of mensen uit de naaste omgeving dan hij/zij nu krijgt	2014
Totale groep	11 (8-14)
Leeftijd	
15-39 jaar	12 (6-24)
40-64 jaar	14 (10-19)
≥ 65 jaar	7 (5-10)*
Geslacht	
Man	9 (6-13)
Vrouw	12 (9-16)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	10 (6-14)
Middelbaar opgeleid	12 (9-16)
Hoog opgeleid	12 (8-18)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	7 (4-11)
Matige beperking	15 (11-19)*
Ernstige beperking	25 (18-33)*
Aard van de beperking	
Alleen motorisch	10 (7-14)
Motorisch en zintuiglijk	14 (10-19)
Huishouden	
Eenpersoonshuishouden	13 (9-19)
Meerpersoonshuishouden	10 (7-14)

Bijlage 3: Participatiecijfers 2008-2014, mensen met een verstandelijke beperking (mensen zelf en naasten)

Als aanvulling en onderbouwing van de (trend)cijfers in hoofdstuk 3 bevat deze bijlage alle cijfers over de participatie van mensen met een verstandelijke beperking, volgens mensen met een beperking zelf en volgens hun naasten, uitgesplitst naar jaar en achtergrondkenmerk. Bij de verschillende onderwerpen is eerst de tabel met de cijfers volgens mensen met een verstandelijke beperking zelf weergegeven, en (waar van toepassing) gevolgd door een tabel met cijfers op basis van de door naasten gerapporteerde gegevens.

Een asterisk (*) geeft aan dat de score of het cijfer voor een specifieke subgroep verschilt van de referentiecategorie ($p < 0.01$).

In dit hoofdstuk zijn de referentiecategorieën de volgende:

Leeftijd: 40-64 jaar

Geslacht: man

Ernst van de beperking: lichte beperking

Tabel B3.1: Totale participatie, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (participatie-indexcijfers)

	2008	2010	2012	2014	2008-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Totale participatie						
Totale groep	100	108	109	109	Toename#	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	115*	120*	121*	120*	Geen	Geen
40-64 jaar	95	105	105	107	Toename	Geen
65 jaar en ouder	69*	74*	80*	82*	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	103	111	112	115	Toename	Geen
Vrouwen	97	104	106	103*	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	108	112	115	117	Toename#	Geen
Matige beperking	92*	103	101*	100*	Geen	Geen

Toelichting: De participatie-indexcijfers zijn relatieve cijfers welke ontwikkelingen weergeven in participatie op het totaal van alle participatie-deelgebieden. Deze deelgebieden staan in bijlage 1. De cijfers zijn afgeleid van het indexjaar 2006 (=100). Omdat getoetst wordt voor de periode 2008-2014, worden cijfers vanaf het jaar 2008 weergegeven.

Er is een wijziging in vraagstelling over het openbaar vervoer vanaf 2010. Additionele trendanalyse, waarbij het deelgebied buiten beschouwing werd gelaten, laat een net niet significante trend (toename) zien voor de totale groep ($p = 0.01$) en mensen met een lichte verstandelijke beperking ($p = 0.02$) over de periode 2008-2014.

Tabel B3.2: De ontwikkeling in totale participatie van mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking over de periode 2008-2014, **volgens naasten** van mensen met een verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen (participatie-indexcijfers)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale participatie									
Totale groep	105	103	105	105	105	103	98	Geen	Afname
Leeftijd									
15-39 jaar	113	114*	115*	115*	111	104	103	Geen	Geen
40-64 jaar	103	96	98	101	103	106	98	Geen	Geen
≥ 65 jaar	88	87	97	86	87	84	75*	Geen	Geen
Geslacht									
Man	105	105	104	107	109	104	98	Geen	Afname
Vrouw	105	100	105	103	100	102	97	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	123	120	121	121	120	118	109	Geen	Afname
Matige beperking	84*	81*	85*	86*	86*	85*	84*	Geen	Geen

Tabel B3.3: Wonen in woonwijk, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

	2008	2010	2012	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Woont in een woonwijk						
Totale groep	92 (89-95)	90 (87-93)	89 (86-92)	92 (89-95)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	94 (88-97)	93 (88-96)	91 (85-95)	96 (91-98)	Geen	Geen
40-64 jaar	92 (87-95)	88 (83-92)	89 (84-92)	89 (85-93)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	89 (75-95)	86 (73-94)	81 (69-89)	87 (76-93)	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	93 (89-96)	90 (86-93)	90 (86-93)	93 (89-96)	Geen	Geen
Vrouwen	91 (85-95)	90 (85-94)	88 (82-92)	91 (87-95)	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	95 (91-97)	91 (87-94)	90 (86-93)	95 (92-97)	Geen	Toename
Matige beperking	88 (82-93)	89 (84-93)	87 (81-91)	86 (81-91)*	Geen	Geen

Tabel B3.4: Wonen in woonwijk, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens naasten (in procenten)

Woont in een woonwijk	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	88 (82-92)	88 (82-92)	87 (82-90)	84 (80-88)	86 (81-90)	87 (81-91)	84 (79-88)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	90 (83-94)	91 (84-95)	90 (84-93)	87 (80-91)	88 (81-93)	89 (81-94)	85 (77-90)	Geen	Geen
40-64 jaar	86 (78-92)	87 (79-92)	85 (78-91)	84 (77-89)	85 (78-90)	86 (78-91)	84 (76-90)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	84 (65-94)	73 (47-89)	80 (64-90)	74 (55-87)	82 (66-92)	82 (64-92)	80 (62-91)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	88 (83-92)	88 (82-93)	89 (84-93)	88 (82-92)	89 (84-93)	91 (85-95)	85 (79-90)	Geen	Geen
Vrouwen	87 (78-92)	87 (78-93)	84 (76-89)	80 (71-86)	81 (73-88)	80 (70-87)	83 (75-89)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	93 (88-97)	94 (87-97)	91 (86-95)	85 (79-90)	89 (83-93)	90 (83-95)	87 (80-92)	Geen	Geen
Matige beperking	76 (68-82)*	76 (68-82)*	80 (73-85)*	83 (76-88)	82 (75-87)	81 (73-87)	80 (73-85)	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.5: Wonen in woonwijk, zonder andere mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Woont in een woonwijk, <i>niet</i> samen met andere mensen met een VB	2008	2010	2012	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	45 (40-51)	47 (42-52)	47 (42-52)	47 (43-52)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	49 (39-58)	53 (45-61)	47 (39-56)	47 (39-55)	Geen	Geen
40-64 jaar	43 (36-50)	42 (36-48)	48 (41-54)	48 (41-54)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	44 (27-63)	48 (33-63)	42 (30-56)	47 (35-60)	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	50 (43-58)	49 (43-56)	50 (44-57)	54 (47-60)	Geen	Geen
Vrouwen	39 (31-47)	44 (37-51)	43 (36-50)	40 (33-47)*	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	62 (56-69)	57 (51-63)	58 (52-63)	60 (54-66)	Geen	Geen
Matige beperking	26 (19-34)*	35 (28-42)*	34 (28-42)*	32 (26-39)*	Geen	Geen

Tabel B3.6: Wonen in een woonwijk, zonder andere mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Woont in een woonwijk, zonder andere mensen met een VB	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014:	2012-2014:
								Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	32 (26-39)	32 (26-39)	32 (27-38)	35 (29-40)	33 (28-39)	33 (27-40)	35 (29-41)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	38 (29-49)	40 (30-51)	39 (30-48)	40 (31-50)	31 (23-40)	36 (25-48)	37 (27-47)	Geen	Geen
40-64 jaar	31 (22-41)	31 (22-41)	30 (23-38)	32 (25-41)	36 (28-45)	33 (25-43)	36 (28-45)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	19 (6-44)	15 (4-40)	20 (9-39)	25 (13-44)	29 (16-46)	25 (13-42)	20 (9-38)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	38 (29-47)	36 (27-46)	37 (29-45)	39 (31-47)	37 (29-45)	39 (30-48)	38 (30-47)	Geen	Geen
Vrouwen	26 (18-36)	28 (20-39)	27 (20-35)	30 (22-39)	30 (22-38)	27 (19-38)	31 (23-40)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	56 (47-65)	56 (46-65)	48 (40-56)	49 (41-57)	47 (39-56)	52 (43-62)	50 (41-59)	Geen	Geen
Matige beperking	13 (8-19)*	13 (8-19)*	17 (12-24)*	20 (15-27)*	20 (14-27)*	16 (11-23)*	19 (14-26)*	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B.3.7: Dagelijks buitenshuis, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Gaat dagelijks ergens naar toe	2008	2010	2012	2014	2008-2014:	2012-2014:
					Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	76 (71-81)	78 (74-82)	79 (75-83)	83 (79-86)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	85 (78-90)	83 (76-88)	85 (79-90)	86 (80-91)	Geen	Geen
40-64 jaar	74 (68-80)	80 (74-84)	78 (73-83)	84 (79-88)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	38 (25-52)*	42 (28-57)*	47 (35-60)*	58 (46-69)*	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	77 (70-82)	80 (74-85)	81 (76-85)	86 (82-90)	Toename	Geen
Vrouwen	76 (68-82)	76 (70-82)	77 (70-82)	79 (73-84)	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	74 (68-80)	75 (69-80)	79 (73-83)	82 (77-86)	Geen	Geen
Matige beperking	79 (71-85)	82 (75-87)	80 (73-85)	85 (79-89)	Geen	Geen

Tabel B3.8: Dagelijks buitenshuis komen, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Komt dagelijks buitenshuis in buurt of regio	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014:	2012-2014:
								Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	48 (42-54)	45 (39-51)	46 (40-51)	43 (37-49)	46 (40-52)	45 (39-52)	43 (37-50)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	47 (38-56)	47 (38-56)	44 (36-52)	51 (42-60)	50 (41-59)	39 (30-49)	46 (37-55)	Geen	Geen
40-64 jaar	50 (42-59)	42 (34-52)	45 (37-53)	39 (31-48)	43 (35-52)	49 (40-58)	42 (34-52)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	44 (25-64)	53 (33-72)	54 (38-70)	32 (17-51)	42 (26-59)	53 (35-70)	39 (23-58)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	48 (40-56)	45 (37-54)	42 (35-50)	43 (35-51)	50 (42-58)	43 (35-51)	41 (33-49)	Geen	Geen
Vrouwen	48 (39-57)	45 (36-54)	50 (42-58)	44 (35-53)	41 (33-50)	48 (39-58)	47 (38-56)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	53 (44-61)	50 (41-59)	52 (44-59)	48 (39-56)	52 (43-60)	46 (37-55)	44 (36-54)	Geen	Geen
Matige beperking	43 (35-51)	39 (31-48)	38 (31-46)	38 (30-46)	39 (32-46)	45 (36-54)	42 (34-51)	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.9: Gebruik openbaar vervoer, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Maakt weleens gebruik van het openbaar vervoer					2008-2014:	2012-2014:
	2008	2010	2012	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	27 (23-32)	42 (38-47)	43 (39-48)	41 (36-45)	Geen#	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	33 (25-41)	46 (39-54)	46 (38-54)	46 (39-54)	Geen	Geen
40-64 jaar	24 (18-30)	41 (35-48)	41 (35-47)	38 (32-44)	Geen#	Geen
65 jaar en ouder	26 (15-40)	30 (19-46)	43 (31-56)	34 (24-47)	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	26 (20-32)	39 (33-45)	41 (35-48)	41 (35-47)	Geen#	Geen
Vrouwen	29 (23-36)	47 (40-54)	46 (39-53)	41 (34-48)	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	31 (26-38)	46 (40-52)	49 (44-55)	47 (42-53)	Geen#	Geen
Matige beperking	23 (17-30)	38 (31-45)	36 (30-43)*	33 (27-41)*	Geen	Geen

De trend is wel significant, maar dit wordt veroorzaakt door een verandering in vraagstelling vanaf 2010. Rekening houdend met deze vraagwijziging, concluderen we dat er geen sprake is van een toename in het gebruik van openbaar vervoer over de periode 2008-2014.

Tabel B3.10: Gebruik van openbaar vervoer, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Maakt weleens gebruik van het openbaar vervoer								2008-2014:	2012-2014:
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	42 (36-48)	42 (36-48)	44 (39-49)	49 (43-55)	46 (40-51)	46 (40-53)	44 (38-50)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	42 (34-51)	46 (37-56)	48 (40-56)	49 (40-58)	47 (38-56)	45 (36-55)	46 (37-54)	Geen	Geen
40-64 jaar	37 (29-46)	37 (29-46)	39 (32-47)	49 (41-57)	45 (37-54)	49 (40-58)	44 (36-53)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	66 (44-83)	44 (26-64)	50 (33-67)	48 (31-65)	42 (26-59)	39 (24-58)	37 (22-55)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	42 (34-50)	41 (33-50)	44 (37-52)	49 (41-57)	46 (39-54)	45 (37-53)	48 (40-56)	Geen	Geen
Vrouwen	43 (34-52)	42 (33-51)	44 (36-51)	49 (41-58)	45 (37-53)	49 (39-58)	40 (32-49)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	52 (43-60)	52 (43-60)	53 (45-61)	59 (51-66)	55 (46-63)	54 (45-63)	49 (41-58)	Geen	Geen
Matige beperking	31 (24-39)*	30 (24-37)*	33 (27-40)*	37 (30-45)*	35 (28-42)*	38 (30-46)	38 (31-46)	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.11: Dagactiviteiten, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Gaat naar activiteitscentrum of doet (on)betaald werk					2008-2014:	2012-2014:
	2008	2010	2012	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	95 (91-97)	90 (86-93)	92 (89-95)	91 (87-93)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	96 (91-98)	96 (91-98)	95 (90-97)	93 (88-96)	Geen	Geen
40-64 jaar	97 (93-99)	89 (84-93)	93 (89-95)	92 (88-95)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	43 (29-58)*	36 (24-51)*	55 (42-68)*	57 (45-68)*	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	97 (93-98)	93 (88-96)	94 (91-96)	93 (89-95)	Geen	Geen
Vrouwen	91 (86-95)	87 (80-91)	89 (83-93)	88 (82-92)	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	90 (85-93)	84 (78-88)	91 (86-93)	87 (83-91)	Geen	Geen
Matige beperking	98 (94-99)*	95 (90-98)*	94 (89-97)	94 (90-96)	Geen	Geen

Tabel B3.12: Dagactiviteiten, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Gaat naar activiteitencentrum of doet (on)betaald werk	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014:	2012-2014:
								Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	94 (91-96)	92 (88-95)	93 (89-95)	93 (89-96)	95 (92-97)	96 (92-98)	93 (89-96)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	95 (90-98)	93 (87-97)	96 (91-98)	94 (89-97)	95 (90-98)	97 (91-99)	95 (90-98)	Geen	Geen
40-64 jaar	96 (91-98)	93 (87-97)	93 (88-96)	94 (89-97)	97 (93-99)	98 (93-99)	93 (88-97)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	61 (39-79)*	58 (38-77)*	67 (50-80)*	61 (42-77)*	65 (48-79)*	54 (37-70)*	65 (47-79)*	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	96 (92-98)	90 (84-94)	93 (88-96)	92 (87-96)	95 (90-97)	96 (92-98)	94 (90-97)	Geen	Geen
Vrouwen	92 (85-96)	93 (87-96)	92 (87-96)	94 (88-97)	96 (91-98)	96 (90-99)	91 (84-95)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	94 (89-97)	91 (85-95)	92 (86-95)	92 (87-96)	94 (89-97)	95 (89-98)	90 (83-94)	Geen	Geen
Matige beperking	95 (90-97)	92 (86-96)	94 (89-97)	94 (88-97)	97 (93-99)	97 (94-99)	96 (91-98)	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.13: (On)betaald werk, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Doet (on)betaald werk	2008	2010	2012	2014	2008-2014:	2012-2014:
					Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	54 (49-60)	52 (47-58)	54 (49-59)	52 (47-57)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	64 (55-73)	67 (59-74)*	66 (57-73)	60 (53-67)	Geen	Geen
40-64 jaar	56 (49-63)	53 (46-59)	55 (49-61)	55 (48-61)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	15 (7-27)*	9 (3-21)*	11 (6-21)*	13 (7-23)*	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	65 (58-72)	61 (54-68)	64 (57-70)	61 (54-67)	Geen	Geen
Vrouwen	41 (33-49)*	42 (35-49)*	41 (34-49)*	41 (34-48)*	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	63 (57-70)	57 (50-63)	60 (53-66)	61 (55-66)	Geen	Geen
Matige beperking	43 (34-52)*	47 (39-55)	46 (39-54)*	41 (34-49)*	Geen	Geen

Tabel B3.14: (On)betaald werk, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Doet (on)betaald werk	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014:	2012-2014:
								Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	42 (35-49)	44 (38-51)	44 (38-50)	40 (34-47)	35 (30-41)	40 (33-48)	36 (30-42)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	50 (41-59)	47 (37-56)	49 (41-57)	45 (36-55)	41 (33-51)	47 (36-57)	43 (34-52)	Geen	Geen
40-64 jaar	46 (38-55)	48 (39-57)	46 (38-54)	44 (36-53)	38 (29-46)	51 (42-60)	40 (31-49)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	7 (2-26)*	21 (8-45)	20 (10-36)*	12 (4-29)*	10 (4-26)*	3 (0-16)*	8 (2-22)*	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	49 (40-58)	51 (42-59)	50 (42-58)	49 (40-57)	47 (39-55)	47 (38-57)	45 (36-53)	Geen	Geen
Vrouwen	33 (25-42)	37 (28-46)	37 (30-45)	31 (23-39)*	23 (17-32)*	32 (24-43)	27 (20-35)*	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	56 (46-65)	58 (49-67)	56 (48-64)	56 (47-64)	46 (37-55)	51 (41-62)	49 (40-58)	Geen	Geen
Matige beperking	27 (20-34)*	29 (22-37)*	30 (24-37)*	24 (18-32)*	24 (18-32)*	28 (21-37)*	23 (17-30)*	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.15: Vrije tijdsbesteding, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Onderneemt weleens activiteiten in vrije tijd					2008-2014:	2012-2014:
	2008	2010	2012	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	97 (94-99)	98 (95-99)	98 (96-99)	99 (96-100)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	99 (95-100)	99 (95-100)	99 (94-100)	100 (96-100)	Geen	Geen
40-64 jaar	95 (92-98)	97 (93-98)	98 (95-99)	98 (95-99)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	86 (73-93)	96 (86-99)	92 (81-97)	98 (92-100)	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	97 (93-99)	99 (96-100)	98 (95-99)	99 (97-100)	Geen	Geen
Vrouwen	98 (94-99)	97 (94-99)	97 (94-99)	98 (93-99)	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	97 (93-99)	98 (95-99)	98 (95-99)	98 (96-99)	Geen	Geen
Matige beperking	98 (93-99)	99 (94-100)	97 (94-99)	99 (95-100)	Geen	Geen

Tabel B3.16: Vrije tijdsbesteding, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Onderneemt minimaal maandelijks activiteiten in vrije tijd								2008-2014:	2012-2014:
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	81 (75-85)	81 (76-86)	79 (74-83)	77 (72-82)	82 (77-86)	80 (74-84)	77 (71-81)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	88 (81-93)*	87 (80-92)	81 (74-87)	82 (74-88)	84 (77-90)	83 (74-89)	79 (71-86)	Geen	Geen
40-64 jaar	74 (66-81)	76 (68-83)	77 (70-84)	74 (66-80)	81 (73-87)	79 (71-86)	75 (67-82)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	74 (53-88)	76 (56-89)	77 (60-88)	71 (51-85)	76 (58-89)	64 (46-79)	73 (56-85)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	82 (75-88)	81 (74-87)	76 (69-82)	74 (67-81)	77 (69-83)	79 (71-85)	73 (65-80)	Geen	Geen
Vrouwen	79 (71-85)	81 (73-87)	82 (75-87)	80 (72-86)	87 (80-92)	80 (72-87)	81 (73-87)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	79 (71-86)	81 (73-87)	77 (70-83)	76 (68-82)	83 (75-89)	80 (72-87)	78 (69-84)	Geen	Geen
Matige beperking	82 (75-88)	81 (74-87)	81 (74-86)	78 (71-84)	80 (73-86)	79 (71-85)	76 (68-82)	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.17: Vrije tijdsbesteding, ook zonder mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Onderneemt weleens activiteiten in vrije tijd, ook zonder mensen met een VB					2008-2014:	2012-2014:
	2008	2010	2012	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	43 (38-48)	50 (45-55)	58 (53-63)	56 (51-61)	Toename	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	57 (49-65)*	66 (58-73)*	75 (67-82)*	69 (61-75)*	Geen	Geen
40-64 jaar	36 (29-43)	43 (37-50)	47 (41-53)	51 (45-58)	Toename	Geen
65 jaar en ouder	26 (16-40)	23 (13-38)	36 (24-50)	30 (20-42)*	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	44 (37-51)	53 (46-60)	56 (49-63)	57 (51-63)	Toename	Geen
Vrouwen	42 (34-49)	46 (39-54)	60 (53-67)	55 (48-62)	Toename	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	48 (41-54)	56 (49-62)	65 (58-71)	62 (56-68)	Toename	Geen
Matige beperking	37 (30-46)	43 (36-51)	49 (41-57)*	49 (41-56)*	Geen	Geen

Tabel B3.18: Vrije tijdsbesteding, ook zonder mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Onderneemt minimaal maandelijks activiteiten in vrije tijd, ook zonder mensen met een VB	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	12 (9-17)	10 (7-15)	10 (7-14)	9 (6-13)	9 (6-13)	9 (6-13)	9 (6-13)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	11 (7-17)	13 (8-20)	12 (8-19)	9 (5-16)	13 (8-21)	8 (4-16)	8 (4-14)	Geen	Geen
40-64 jaar	14 (9-22)	9 (5-15)	8 (5-14)	9 (5-16)	8 (4-14)	10 (5-16)	11 (7-18)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	9 (2-29)	12 (4-30)	13 (6-29)*	6 (1-21)	3 (0-19)	5 (1-21)	6 (1-21)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	11 (7-17)	11 (7-18)	12 (8-18)	8 (4-13)	8 (4-14)	10 (5-17)	8 (4-14)	Geen	Geen
Vrouwen	14 (9-21)	10 (6-16)	9 (5-15)	10 (6-17)	10 (6-16)	7 (4-14)	11 (6-17)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	16 (10-24)	14 (8-21)	16 (11-22)	15 (10-22)	11 (7-19)	14 (9-22)	11 (7-18)	Geen	Geen
Matige beperking	9 (5-14)	8 (4-13)	6 (3-11)*	5 (2-9)*	6 (4-11)	4 (2-10)	7 (4-12)	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.19: Sociaal contact met vrienden, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Regelmatig afspreken of dingen samen doen met vrienden	2008	2010	2012	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	25 (20-30)	30 (26-35)	34 (30-39)	30 (26-35)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	40 (32-49)*	39 (31-47)*	45 (37-53)*	41 (34-39)*	Geen	Geen
40-64 jaar	17 (12-22)	24 (19-30)	28 (23-34)	24 (19-30)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	21 (11-35)	31 (19-46)	27 (18-40)	22 (14-33)	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	28 (22-35)	36 (30-42)	37 (31-43)	35 (30-41)	Geen	Geen
Vrouwen	22 (16-29)	24 (19-31)	32 (26-38)	25 (19-31)	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	34 (28-41)	35 (30-41)	37 (31-43)	38(33-44)	Geen	Geen
Matige beperking	16 (11-23)*	25 (19-32)	31 (25-38)	22 (17-29)*	Geen	Geen

Tabel B3.20: Sociaal contact met vrienden, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Ontmoet minimaal maandelijks vrienden of goede kennissen	2008##	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014:	2012-2014:
								Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	48 (42-55)	55 (48-62)	57 (50-63)	60 (53-66)	59 (53-66)	60 (53-67)	58 (51-65)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	59 (50-67)	61 (51-70)	70 (61-77)*	66 (56-75)	62 (52-71)	66 (54-75)	67 (58-76)	Geen	Geen
40-64 jaar	44 (35-52)	53 (43-63)	46 (36-56)	56 (45-66)	59 (49-68)	60 (49-70)	53 (43-63)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	33 (18-53)	42 (23-63)	57 (38-74)	54 (33-73)	52 (35-69)	42 (23-63)	41 (24-61)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	48 (40-56)	56 (47-65)	55 (46-64)	60 (50-69)	61 (52-69)	57 (47-66)	57 (47-66)	Geen	Geen
Vrouwen	49 (40-58)	53 (43-63)	59 (50-68)	60 (50-69)	57 (47-66)	64 (53-74)	59 (49-69)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	58 (49-66)	63 (53-72)	68 (60-76)	67 (58-75)	69 (60-77)	70 (60-78)	66 (57-75)	Geen	Geen
Matige beperking	37 (29-45)*	45 (36-55)	42 (33-51)*	50 (41-60)	46 (37-55)*	48 (38-58)*	47 (38-56)*	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

In 2008 is een andere berekeningswijze toegepast, waardoor het percentage in 2008 lager uitvalt.

Tabel B3.21: Sociaal contact met vrienden, ook zonder een verstandelijke beperking, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014 (in procenten)

Weleens/regelmatig contact met vrienden, ook zonder een VB	2008	2010	2012	2014	2008-2014:	2012-2014:
					Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	11 (8-16)	17 (13-21)	16 (13-20)	17 (14-21)	Geen	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	20 (14-28)*	21 (16-29)	20 (14-27)	23 (17-30)	Geen	Geen
40-64 jaar	8 (5-12)	14 (10-19)	15 (11-19)	15 (11-20)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	8 (3-20)	13 (6-27)	13 (7-24)	11 (5-20)	Geen	Geen
Geslacht						
Mannen	14 (10-20)	20 (16-26)	18 (14-23)	21 (17-27)	Geen	Geen
Vrouwen	9 (5-14)	13 (9-18)	15 (10-20)	14 (9-19)	Geen	Geen
Ernst van de beperking						
Lichte beperking	21 (16-27)	21 (16-26)	21 (16-26)	23 (19-28)	Geen	Geen
Matige beperking	5 (2-10)*	13 (8-19)	12 (8-17)	12 (8-18)*	Geen	Geen

Tabel B3.22: Sociaal contact met vrienden, ook zonder een verstandelijke beperking, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Ontmoet minimaal maandelijks vrienden of goede kennissen, ook zonder een VB	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	36 (30-42)	39 (32-46)	41 (35-48)	41 (35-48)	40 (34-46)	40 (33-47)	37 (31-44)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	43 (34-52)	44 (35-54)	50 (41-59)	49 (39-59)	42 (32-52)	43 (32-54)	42 (32-52)	Geen	Geen
40-64 jaar	33 (25-42)	40 (31-50)	34 (25-44)	40 (31-50)	41 (32-51)	40 (30-51)	34 (26-44)	Geen	Geen
65 jaar en ouder#	21 (9-41)	18 (6-43)	43 (26-62)	20 (8-43)	27 (15-45)	28 (14-50)	30 (16-51)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	36 (29-45)	43 (33-52)	44 (35-53)	43 (33-52)	42 (34-51)	43 (34-53)	38 (29-47)	Geen	Geen
Vrouwen	35 (27-43)	35 (26-45)	38 (30-47)	39 (30-49)	37 (28-47)	36 (26-47)	36 (27-46)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	45 (36-54)	42 (32-52)	49 (41-58)	45 (36-55)	46 (37-56)	51 (41-61)	43 (33-53)	Geen	Geen
Matige beperking	26 (19-33)*	35 (27-45)	32 (24-41)*	36 (27-46)	32 (25-41)	28 (20-37)*	30 (23-39)	Geen	Geen

De cijfers voor de mensen van 65 jaar en ouder moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat de N in sommige jaren iets lager is dan 25.

Tabel B3.23: Behoeft vaker ergens naar toe te gaan, mensen met een verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Zou vaker ergens naar toe willen gaan	2014
Totale groep	22 (18-26)
Leeftijd	
15-39 jaar	20 (15-26)
40-64 jaar	23 (18-29)
65 jaar en ouder	24 (15-35)
Geslacht	
Mannen	22 (17-27)
Vrouwen	22 (17-28)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	24 (19-29)
Matige beperking	20 (15-26)

Tabel B3.24: Behoeft aan (on)betaald werk, mensen met een verstandelijke beperking totale groep en subgroepen (N=197), 2014 (in procenten)

Wil graag on(betaald) werk doen.	2014
Totale groep	25 (19-32)
Leeftijd	
15-39 jaar	38 (25-52)
40-64 jaar	26 (17-35)
65 jaar en ouder	12 (3-21)*
Geslacht	
Mannen	24 (15-33)
Vrouwen	27 (18-35)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	29 (20-37)
Matige beperking	21 (12-30)

Tabel B3.25: Behoefte aan opleiding of werk gerelateerde cursus, mensen met een verstandelijke beperking totale groep en subgroepen (N=408), 2014 (in procenten)

Wil graag een opleiding of werk gerelateerde cursus volgen.	2014
Totale groep	31 (26-35)
Leeftijd	
15-39 jaar	41 (34-49)*
40-64 jaar	24 (19-29)
65 jaar en ouder	n.b.
Geslacht	
Mannen	31 (25-37)
Vrouwen	30 (23-38)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	36 (30-42)
Matige beperking	22 (15-28)*

Tabel B3.26: Tevredenheid invulling vrije tijd, mensen met een verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Kan de dingen doen die hij/zij wil doen in de vrije tijd	2014
Totale groep	84 (80-87)
Leeftijd	
15-39 jaar	83 (76-88)
40-64 jaar	83 (77-87)
65 jaar en ouder	93 (84-97)
Geslacht	
Mannen	85 (80-89)
Vrouwen	83 (77-87)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	83 (78-87)
Matige beperking	86 (80-90)

Tabel B3.27: Tevredenheid contact en ontmoetingen met andere mensen, mensen met een verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft voldoende contact en ontmoetingen met andere mensen	2014
Totale groep	82 (78-86)
Leeftijd	
15-39 jaar	83 (77-88)
40-64 jaar	81 (75-85)
65 jaar en ouder	86 (74-92)
Geslacht	
Mannen	81 (76-86)
Vrouwen	83 (77-88)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	79 (74-83)
Matige beperking	86 (80-90)

Tabel B3.28: Gebruik van buurtvoorzieningen, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2008-2014, volgens **naasten** (in procenten)

Maakt regelmatig gebruik van minimaal twee buurtvoorzieningen (winkels, bank/postkantoor/pinautomaat, bibliotheek, buurthuis, park/groenvoorziening)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep mensen	47 (41-54)	39 (33-46)	47 (41-52)	40 (34-46)	43 (38-49)	36 (30-43)	39 (33-45)	Geen	Geen
Leeftijd									
15-39 jaar	52 (43-61)	51 (41-60)	56 (48-64)	51 (41-60)*	51 (42-61)	38 (28-49)	44 (35-53)	Geen	Geen
40-64 jaar	46 (36-55)	33 (25-42)	43 (35-51)	32 (25-40)	39 (31-47)	36 (28-45)	41 (33-51)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	40 (22-60)	30 (17-49)	32 (18-49)	39 (23-59)	37 (23-53)	30 (16-49)	16 (7-32)	Geen	Geen
Geslacht									
Mannen	43 (35-52)	39 (31-47)	45 (38-53)	43 (35-51)	47 (39-55)	35 (28-43)	38 (30-46)	Geen	Geen
Vrouwen	53 (44-62)	40 (32-50)	49 (41-57)	36 (28-46)	39 (31-48)	37 (28-48)	41 (32-50)	Geen	Geen
Ernst van de beperking									
Lichte beperking	62 (53-70)	57 (48-65)	60 (53-68)	57 (49-65)	55 (46-63)	54 (45-63)	55 (47-64)	Geen	Geen
Matige beperking	31 (24-39)*	22 (16-28)*	31 (25-38)*	22 (16-29)*	31 (24-38)*	19 (14-26)*	22 (16-29)*	Geen	Geen

Tabel B3.29: Gebruik supermarkt, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Weleens gebruik van de supermarkt	2014
Totale groep	88 (84-91)
Leeftijd	
15-39 jaar	93 (88-96)
40-64 jaar	85 (80-89)
65 jaar en ouder	75 (63-84)
Geslacht	
Mannen	87 (82-91)
Vrouwen	89 (84-93)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	93 (89-95)
Matige beperking	79 (73-84)*

Tabel B3.30: Gebruik supermarkt, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Regelmatig gebruik van de supermarkt	2014
Totale groep	62 (56-68)
Leeftijd	
15-39 jaar	71 (62-78)
40-64 jaar	58 (49-67)
65 jaar en ouder	47 (30-65)
Geslacht	
Mannen	63 (54-70)
Vrouwen	62 (53-71)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	75 (67-81)
Matige beperking	45 (37-53)*

Tabel B3.31: Gebruik andere winkels, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Weleens gebruik andere winkels	2014
Totale groep	88 (85-91)
Leeftijd	
15-39 jaar	93 (88-96)
40-64 jaar	86 (81-89)
65 jaar en ouder	70 (57-80)*
Geslacht	
Mannen	86 (81-90)
Vrouwen	91 (86-94)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	92 (88-94)
Matige beperking	82 (76-87)*

Tabel B3.32: Gebruik andere winkels, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Regelmatig gebruik andere winkels	2014
Totale groep	34 (29-41)
Leeftijd	
15-39 jaar	43 (34-53)
40-64 jaar	33 (25-42)
65 jaar en ouder	14 (6-31)
Geslacht	
Mannen	29 (22-37)
Vrouwen	42 (33-51)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	44 (35-53)
Matige beperking	24 (18-32)*

Tabel B3.33: Gebruik bibliotheek, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Weleens gebruik bibliotheek	2014
Totale groep	13 (10-16)
Leeftijd	
15-39 jaar	21 (15-28)*
40-64 jaar	10 (7-14)
65 jaar en ouder	7 (3-15)
Geslacht	
Mannen	11 (8-15)
Vrouwen	16 (12-22)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	11 (8-15)
Matige beperking	15 (11-22)

Tabel B3.34: Gebruik bank/postkantoor, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Weleens gebruik bank/postkantoor	2014
Totale groep	48 (44-53)
Leeftijd	
15-39 jaar	58 (50-65)
40-64 jaar	45 (39-51)
65 jaar en ouder	28 (18-40)
Geslacht	
Mannen	49 (43-56)
Vrouwen	47 (40-54)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	61 (56-67)
Matige beperking	33 (26-40)*

Tabel B3.35: Gebruik bank/postkantoor, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Regelmatig gebruik bank/postkantoor	2014
Totale groep	14 (11-19)
Leeftijd	
15-39 jaar	14 (9-22)
40-64 jaar	16 (11-24)
65 jaar en ouder	9 (3-24)
Geslacht	
Mannen	14 (9-21)
Vrouwen	15 (9-22)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	21 (15-29)
Matige beperking	9 (5-15)*

Tabel B3.36: Gebruik pinautomaat, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Weleens gebruik pinautomaat	2014
Totale groep	55 (50-60)
Leeftijd	
15-39 jaar	68 (60-75)*
40-64 jaar	53 (46-59)
65 jaar en ouder	16 (9-27)*
Geslacht	
Mannen	58 (51-64)
Vrouwen	51 (44-59)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	70 (65-75)
Matige beperking	35 (29-43)*

Tabel B3.37: Gebruik pinautomaat, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Regelmatig gebruik pinautomaat	2014
Totale groep	28 (22-34)
Leeftijd	
15-39 jaar	35 (27-45)
40-64 jaar	29 (21-38)
65 jaar en ouder	7 (2-23)
Geslacht	
Mannen	27 (20-34)
Vrouwen	29 (21-40)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	47 (38-56)
Matige beperking	12 (8-19)*

Tabel B3.38: Gebruik buurthuis of soos, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Weleens gebruik buurthuis	2014
Totale groep	34 (30-38)
Leeftijd	
15-39 jaar	29 (22-36)
40-64 jaar	39 (33-45)
65 jaar en ouder	32 (22-45)
Geslacht	
Mannen	33 (28-39)
Vrouwen	35 (29-42)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	31 (26-36)
Matige beperking	39 (32-46)

Tabel B3.39: Gebruik buurthuis, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Regelmatig gebruik buurthuis	2014
Totale groep	12 (8-17)
Leeftijd	
15-39 jaar	8 (4-14)
40-64 jaar	14 (9-22)
65 jaar en ouder	24 (12-41)
Geslacht	
Mannen	11 (7-17)
Vrouwen	14 (8-21)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	13 (8-20)
Matige beperking	11 (7-17)

Tabel B3.40: Gebruik park, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Weleens gebruik parken en groenvoorzieningen	2014
Totale groep	49 (44-53)
Leeftijd	
15-39 jaar	55 (48-62)
40-64 jaar	45 (39-51)
65 jaar en ouder	44 (32-56)
Geslacht	
Mannen	49 (43-55)
Vrouwen	48 (42-55)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	51 (45-56)
Matige beperking	46 (39-53)

Tabel B3.41: Gebruik park, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Regelmatig gebruik parken en groenvoorzieningen	2014
Totale groep	14 (10-19)
Leeftijd	
15-39 jaar	19 (12-27)
40-64 jaar	12 (8-20)
65 jaar en ouder	6 (1-21)
Geslacht	
Mannen	11 (7-18)
Vrouwen	17 (11-25)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	15 (10-23)
Matige beperking	12 (8-18)

Tabel B3.42: Toegankelijkheid van voorzieningen, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Kan makkelijk bij voorzieningen komen	2014
Totale groep	85 (81-88)
Leeftijd	
15-39 jaar	88 (82-92)
40-64 jaar	83 (78-87)
65 jaar en ouder	76 (64-85)
Geslacht	
Mannen	85 (80-89)
Vrouwen	84 (78-88)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	88 (83-91)
Matige beperking	80 (74-85)

Tabel B3.43: Ervaringen met mensen met wie persoon woont, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich fijn bij alle mensen waarmee hij/zij samenwoont	2014
Totale groep	64 (59-69)
Leeftijd	
15-39 jaar	64 (55-72)
40-64 jaar	64 (57-71)
65 jaar en ouder	66 (52-78)
Geslacht	
Mannen	67 (60-73)
Vrouwen	60 (53-68)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	62 (55-69)
Matige beperking	67 (59-74)

Tabel B3.44: Buurtgenoten ontmoeten, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Maakt weleens een praatje of komt weleens binnen bij mensen uit de buurt die geen verstandelijke beperking hebben	2014
Totale groep	58 (53-62)
Leeftijd	
15-39 jaar	56 (48-63)
40-64 jaar	58 (52-64)
65 jaar en ouder	62 (49-73)
Geslacht	
Mannen	63 (57-69)
Vrouwen	51 (44-57)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	64 (59-70)
Matige beperking	49 (42-56)*

Tabel B3.45: Contact met buurtgenoten, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Spreekt regelmatig af met mensen uit de buurt waarin hij/zij woont of doet weleens dingen samen met mensen uit de buurt waarin hij/zij woont	2014
Totale groep	4 (3-7)
Leeftijd	
15-39 jaar	2 (1-6)
40-64 jaar	7 (4-11)
65 jaar en ouder	7 (3-16)
Geslacht	
Mannen	4 (2-7)
Vrouwen	5 (2-10)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	5 (3-8)
Matige beperking	4 (2-8)

Tabel B3.46: Contact met mensen uit de buurt waarin hij/zij woont, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Spreekt tenminste wekelijks af met mensen uit de buurt waar hij/zij woont of doet dingen samen met mensen uit de buurt	2014
Totale groep	30 (23-37)
Leeftijd	
15-39 jaar	26 (18-37)
40-64 jaar	32 (22-44)
65 jaar en ouder	33 (15-58)
Geslacht	
Mannen	32 (24-42)
Vrouwen	27 (17-39)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	32 (23-42)
Matige beperking	27 (19-38)

Tabel B3.47: Deelname buurtactiviteit, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Doet weleens iets samen met de mensen uit de buurt, zoals bijvoorbeeld een barbecue of een straatfeest	2014
Totale groep	35 (31-40)
Leeftijd	
15-39 jaar	38 (30-45)
40-64 jaar	35 (29-41)
65 jaar en ouder	26 (16-38)
Geslacht	
Mannen	38 (32-44)
Vrouwen	32 (26-39)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	35 (30-41)
Matige beperking	35 (28-43)

Tabel B3.48: Ervaringen met contact met de burens, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Vindt het contact met (alle) burens fijn (in tegenstelling tot de mensen die zeggen dat ze het contact met sommige burens wel fijn vinden en met anderen niet zo fijn, of dat ze het contact met (alle) burens niet zo fijn vinden)	2014
Totale groep	69 (65-73)
Leeftijd	
15-39 jaar	67 (59-74)
40-64 jaar	70 (64-76)
65 jaar en ouder	71 (58-81)
Geslacht	
Mannen	72 (66-77)
Vrouwen	65 (58-72)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	66 (61-72)
Matige beperking	72 (65-79)

Tabel B3.49: Veilig voelen in buurt, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich heel erg/best wel veilig in de buurt waar hij/zij woont	2014
Totale groep	90 (87-93)
Leeftijd	
15-39 jaar	92 (87-96)
40-64 jaar	89 (84-92)
65 jaar en ouder	90 (80-95)
Geslacht	
Mannen	92 (88-95)
Vrouwen	88 (82-91)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	91 (87-94)
Matige beperking	90 (84-93)

Tabel 3.50: Mensen in de buurt gaan op een fijne manier met persoon om, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

De meeste mensen in de buurt gaan op een fijne manier met persoon om	2014
Totale groep	80 (76-83)
Leeftijd	
15-39 jaar	82 (76-88)
40-64 jaar	76 (71-81)
65 jaar en ouder	85 (74-92)
Geslacht	
Mannen	80 (75-85)
Vrouwen	80 (73-85)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	79 (73-83)
Matige beperking	82 (75-87)

Tabel B3.51: Contact met partner, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014

Ontmoet regelmatig partner/vaste vriend of vriendin of doet weleens dingen samen met partner	2014
Totale groep	36 (31-40)
Leeftijd	
15-39 jaar	40 (32-47)
40-64 jaar	37 (31-43)
65 jaar en ouder	18 (11-28)*
Geslacht	
Mannen	28 (23-34)
Vrouwen	45 (39-52)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	39 (34-45)
Matige beperking	31 (25-38)

Tabel B3.52: Contact met familie (ouders, broers/zussen, kinderen, ooms/tantes, etc.), mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet regelmatig familie of doet weleens dingen samen met familie	2014
Totale groep	56 (51-60)
Leeftijd	
15-39 jaar	66 (59-73)*
40-64 jaar	51 (45-57)
65 jaar en ouder	36 (25-48)
Geslacht	
Mannen	57 (51-63)
Vrouwen	54 (47-61)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	61 (55-66)
Matige beperking	49 (42-56)

Tabel B3.53: Contact met familie (ouders, broers/zussen, kinderen, ooms/tantes, etc.), mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Spreekt ten minste wekelijks af of onderneemt activiteiten met familie	2014
Totale groep	63 (57-69)
Leeftijd	
15-39 jaar	74 (65-81)
40-64 jaar	59 (50-68)
65 jaar en ouder	32 (18-50)
Geslacht	
Mannen	63 (55-71)
Vrouwen	62 (53-71)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	65 (56-73)
Matige beperking	60 (52-68)

Tabel B3.54: Contact met huisgenoten, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet regelmatig huisgenoten of doet weleens dingen samen met huisgenoten	2014
Totale groep	19 (16-23)
Leeftijd	
15-39 jaar	25 (19-32)
40-64 jaar	16 (12-21)
65 jaar en ouder	16 (9-26)
Geslacht	
Mannen	19 (15-24)
Vrouwen	19 (14-25)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	18 (14-23)
Matige beperking	20 (15-27)

Tabel B3.55: Contact met vrienden, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet regelmatig vrienden of doet weleens dingen samen met vrienden	2014
Totale groep	31 (27-35)
Leeftijd	
15-39 jaar	41 (34-49)*
40-64 jaar	25 (20-31)
65 jaar en ouder	23 (14-34)
Geslacht	
Mannen	36 (30-42)
Vrouwen	25 (20-32)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	39 (34-45)
Matige beperking	22 (17-29)*

Tabel B3.56: Contact met vrienden, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Spreekt ten minste wekelijks af met vrienden of doet dingen samen met vrienden	2014
Totale groep	36 (29-43)
Leeftijd	
15-39 jaar	37 (28-47)
40-64 jaar	37 (27-48)
65 jaar en ouder	26 (11-50)
Geslacht	
Mannen	36 (27-46)
Vrouwen	36 (26-47)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	44 (34-54)
Matige beperking	27 (19-37)

Tabel B3.57: Spreekt tenminste wekelijks met mensen af of doet dingen met anderen samen, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Spreekt tenminste wekelijks met mensen af of doet tenminste wekelijks dingen met andere mensen samen, bijvoorbeeld met familie, vrienden, mensen uit de buurt of mensen die zij kennen van het werk of buurthuis.	2014
Totale groep	60 (56-65)
Leeftijd	
15-39 jaar	67 (59-74)
40-64 jaar	54 (48-61)
65 jaar en ouder	61 (47-72)
Geslacht	
Mannen	58 (52-64)
Vrouwen	63 (56-70)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	61 (55-66)
Matige beperking	60 (52-67)

Tabel B3.58: Eenzaamheid, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

	2014
Voelt zich soms, vaak of altijd eenzaam of alleen	
Totale groep	36 (32-41)
Leeftijd	
15-39 jaar	35 (28-43)
40-64 jaar	41 (35-47)
65 jaar en ouder	19 (11-31)*
Geslacht	
Mannen	35 (29-41)
Vrouwen	38 (32-45)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	37 (32-43)
Matige beperking	35 (28-42)

Tabel B3.59: Internetgebruik, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

	2014
Maakt weleens gebruik van het internet	
Totale groep	49 (43-54)
Leeftijd	
15-39 jaar	79 (72-85)*
40-64 jaar	36 (30-43)
65 jaar en ouder	5 (2-12)*
Geslacht	
Mannen	53 (46-61)
Vrouwen	44 (36-52)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	59 (53-66)
Matige beperking	36 (29-45)*

Tabel 3.60: Internetactiviteiten van mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking **die gebruik maken van het internet** (N=242), 2014 (in procenten)

	Percentage
Spelletjes spelen	64
Iets bestellen/kopen (zoals kleren of cd's)	24
Informatie opzoeken, bv voor hobby, gezondheid, wat er te doen is of werk	78
Naar sociale netwerksites, zoals Facebook	60
Chatten (bv via Facebook)	40
Een nieuwe vriend of vriendin zoeken	17
E-mailen	74
Bellen (bv via Skype)	29
Muziek luisteren, filmpjes bekijken of downloaden	84

Tabel B3.61: Hulp bij contacten met andere mensen, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Krijgt hulp bij contacten met andere mensen, bijvoorbeeld voor het brengen en halen, bij het maken van een afspraak met iemand, of het gebruik van een hulpmiddel. Hulp van bijvoorbeeld een partner of familie, vrienden of goede bekenden, van een vrijwilliger of bezoeker(in), van begeleiders of de leiding, bijvoorbeeld van de instelling of de thuiszorg, of gebruikt een hulpmiddel (bijvoorbeeld een doventelefoon of spraakcomputer).	2014
Totale groep	46 (42-51)
Leeftijd	
15-39 jaar	43 (35-50)
40-64 jaar	47 (40-53)
65 jaar en ouder	59 (46-70)
Geslacht	
Mannen	39 (33-45)
Vrouwen	56 (49-63)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	36 (31-42)
Matige beperking	59 (52-66)*

Tabel B3.62: Ondersteuning bij het ergens naar toe gaan, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Persoon met VB krijgt meestal of altijd ondersteuning bij het ergens naar toe gaan van partner of familie, vrienden of goede bekenden, van een vrijwilliger of bezoeker(in), van begeleiders of van de leiding (bijvoorbeeld van de instelling of de thuiszorg)	2014
Totale groep	47 (41-53)
Leeftijd	
15-39 jaar	44 (35-53)
40-64 jaar	46 (38-55)
65 jaar en ouder	60 (42-76)
Geslacht	
Mannen	45 (38-53)
Vrouwen	48 (40-57)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	38 (30-47)
Matige beperking	57 (49-65)*

Tabel B3.63: Hulp bij het doen van dingen in de vrije tijd, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Krijgt hulp bij het doen van dingen in de vrije tijd, bijvoorbeeld iemand die meegaat bij activiteiten. Bijvoorbeeld hulp van partner of familie, van vrienden of goede bekenden, vrijwilliger of bezoeker(in), van begeleiders, of gebruikt hulpmiddelen.	2014
Totale groep	51 (46-55)
Leeftijd	
15-39 jaar	49 (42-57)
40-64 jaar	52 (46-58)
65 jaar en ouder	51 (39-63)
Geslacht	
Mannen	43 (37-49)
Vrouwen	60 (53-67)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	44 (39-50)
Matige beperking	59 (52-66)

Tabel B3.64: Gebruik van hulp/ondersteuning, hulpmiddelen of speciale voorzieningen bij het ondernemen van activiteiten in de vrije tijd, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Krijgt hulp/ondersteuning of maakt gebruik van hulpmiddelen of speciale voorzieningen bij het doen van activiteiten in de vrije tijd.	2014
Totale groep	86 (81-90)
Leeftijd	
15-39 jaar	85 (77-91)
40-64 jaar	87 (80-92)
65 jaar en ouder	81 (64-91)
Geslacht	
Mannen	80 (73-86)
Vrouwen	91 (84-95)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	77 (69-84)
Matige beperking	92 (87-96)*

Tabel B3.65: Hulp bij werk of dagactiviteiten, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Krijgt hulp bij werk of dagactiviteiten, van collega's, van begeleiders of de leiding, van een jobcoach, of gebruikt hulpmiddelen of aanpassingen (zoals een aangepaste stoel of werkplek, aangepaste computer, speciaal takenpakket of werkrooster).	2014
Totale groep	83 (79-87)
Leeftijd	
15-39 jaar	84 (78-90)
40-64 jaar	82 (76-86)
65 jaar en ouder	-
Geslacht	
Mannen	83 (78-88)
Vrouwen	82 (75-88)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	75 (69-80)
Matige beperking	90 (84-94)*

Tabel B3.66: Gebruik van hulp/ondersteuning, hulpmiddelen of speciale voorzieningen voor werk of dagactiviteiten, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Krijgt hulp bij of ondersteuning of maakt gebruik van hulpmiddelen of speciale voorzieningen bij werk of dagactiviteiten (zoals een aangepaste stoel of werkplek, aangepaste computer, aangepaste werktijden of een aangepast takenpakket) of speciale vervoersvoorzieningen (zoals vervoer van de instelling of sociale werkvoorziening)	2014
Totale groep	75 (69-81)
Leeftijd	
15-39 jaar	76 (67-83)
40-64 jaar	71 (62-79)
65 jaar en ouder	90 (66-97)
Geslacht	
Mannen	76 (68-82)
Vrouwen	75 (66-83)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	68 (59-76)
Matige beperking	83 (75-88)*

Tabel B3.67: Wil weleens ergens naar toe of naar iemand toe terwijl dit niet kan, mensen met een verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Wil weleens ergens naar toe of naar iemand toe terwijl dit niet kan. Bijvoorbeeld omdat mensen geen vervoer hebben of omdat niemand met hen mee kan.	2014
Totale groep	33 (29-38)
Leeftijd	
15-39 jaar	37 (29-44)
40-64 jaar	32 (26-38)
65 jaar en ouder	27 (17-38)
Geslacht	
Mannen	31 (26-37)
Vrouwen	36 (30-43)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	36 (31-42)
Matige beperking	29 (23-37)

Tabel B3.68: Persoon met lichte of matige verstandelijke beperking kan gebruik maken van de vervoermiddelen, hulpmiddelen of ondersteuning die hij/zij nodig heeft om zichzelf te verplaatsen buitenshuis, totale groep en subgroepen, 2014, volgens **naasten** (in procenten)

Persoon met verstandelijke beperking kan gebruik maken van de vervoermiddelen, hulpmiddelen of ondersteuning die hij/zij nodig heeft om zichzelf te verplaatsen	2014
Totale groep	54 (48-60)
Leeftijd	
15-39 jaar	51 (42-60)
40-64 jaar	55 (46-63)
65 jaar en ouder	63 (44-78)
Geslacht	
Mannen	57 (49-65)
Vrouwen	50 (41-59)
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	64 (55-72)
Matige beperking	41 (34-49)*

Tabel B3.69: Gebruik van het speciaal vervoer, mensen met een lichte of matige verstandelijke beperking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Maakt weleens gebruik van het speciaal vervoer (bijv. speciale taxi, met de bus van de instelling of met Valys-vervoer)	2014
Totale groep	63 (58-68)
Leeftijd	
15-39 jaar	53 (45-60)*
40-64 jaar	68 (62-74)
65 jaar en ouder	75 (63-84)
Geslacht	
Mannen	57 (50-63)
Vrouwen	70 (64-76)*
Ernst van de beperking	
Lichte beperking	50 (45-56)
Matige beperking	76 (70-82)*

Bijlage 4: Participatiecijfers 2009-2014 ouderen (≥65 jaar), binnen de algemene bevolking

Als aanvulling en onderbouwing van de (trend)cijfers in hoofdstuk 4 bevat deze bijlage alle cijfers over de participatie van ouderen, uitgesplitst naar jaar en achtergrondkenmerk.

Een asterisk (*) geeft aan dat de score of het cijfer voor een specifieke subgroep verschilt van de referentiecategorie ($p < 0.01$).

In dit hoofdstuk zijn de referentiecategorieën de volgende:

Leeftijd: 65-74 jaar

Geslacht: vrouw

Huishouden: meerpersoonshuishouden

Tabel B4.1: De ontwikkeling in totale participatie van ouderen (≥ 65 jaar) in de periode 2009-2014, totale groep en subgroepen (participatie-indexcijfers)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Totale groep	100	98	97	101	97	94	Geen	Afname
Leeftijd								
65-74 jaar	105	99	97	103	97	95	Afname	Afname
≥ 75 jaar	94*	97	96	97	96	93	Geen	Geen
Geslacht								
Man	98	95	91	95*	93	89	Geen	Geen
Vrouw	102	101	101	105	99	98	Geen	Geen
Huishouden								
Eenpersoonshuishouden	103	100	95	98	103	94	Geen	Geen
Meerpersoonshuishouden	98	97	98	102	93	94	Geen	Afname

Toelichting: De participatie-indexcijfers zijn relatieve cijfers welke ontwikkelingen weergeven in participatie op het totaal van alle participatie-deelgebieden. Deze deelgebieden staan in bijlage 1. De cijfers zijn afgeleid van het indexjaar 2009 (=100).

Tabel B4.2: Gebruik van buurtvoorzieningen, ouderen (≥65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Maakt regelmatig gebruik van minimaal 2 buurtvoorzieningen (winkels, bank/postkantoor/pinautomaat, bibliotheek, buurthuis, park/groenvoorziening)								
Totale groep ouderen	87 (83-90)	90 (88-92)	84 (81-87)	90 (87-92)	81 (76-84)	79 (75-82)	Afname	Afname
Leeftijd								
64-74 jaar	90 (85-93)	90 (88-93)	83 (79-87)	91 (88-94)	78 (72-84)	80 (76-84)	Afname	Afname
75 jaar en ouder	83 (75-89)	90 (86-94)	85 (80-90)	88 (83-92)	83 (76-88)	78 (72-82)	Geen	Afname
Geslacht								
Man	86 (81-91)	88 (84-91)	85 (80-89)	86 (81-90)	76 (69-82)	72 (66-77)	Afname	Afname
Vrouw	88 (81-92)	92 (88-95)	84 (77-89)	92 (88-95)	84 (76-89)	84 (78-88)	Geen	Afname
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	89 (81-94)	91 (87-94)	87 (82-91)	88 (83-92)	84 (77-89)	77 (71-82)	Afname	Afname
Samenwonend	86 (80-90)	90 (86-93)	82 (76-87)	91 (86-94)	79 (72-84)	80 (74-85)	Geen	Afname

Tabel B4.3: Dagelijks buitenshuis komen, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Komt dagelijks buitenshuis	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep ouderen	89 (85-92)	91 (88-93)	90 (87-93)	90 (87-92)	91 (87-94)	89 (86-91)	Geen	Geen
Leeftijd								
64-74 jaar	92 (88-95)	92 (89-94)	93 (89-95)	91 (87-94)	93 (88-96)	90 (87-93)	Geen	Geen
75 jaar en ouder	83 (74-89)	89 (85-93)	87 (81-91)	89 (83-93)	88 (83-92)	86 (81-90)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	90 (84-94)	92 (88-94)	92 (87-95)	92 (87-95)	94 (90-97)	93 (89-95)	Geen	Geen
Vrouw	88 (81-93)	90 (85-93)	89 (82-94)	88 (81-93)	87 (79-91)	84 (77-90)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	91 (83-95)	88 (83-91)	88 (83-92)	88 (83-93)	95 (91-97)	89 (84-93)	Geen	Geen
Samenwonend	88 (82-92)	92 (88-95)	91 (86-95)	91 (85-94)	88 (81-92)	88 (83-92)	Geen	Geen

Tabel B4.4: Gebruik van openbaar vervoer (OV), ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Maakt weleens gebruik van het OV	2009	2010#	2011	2012	2013	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep ouderen	63 (57-69)	56 (52-60)	68 (63-73)	66 (61-70)	64 (59-69)	63 (59-67)	Geen	Geen
Leeftijd								
64-74 jaar	64 (57-70)	54 (50-58)	66 (60-71)	64 (59-70)	62 (55-70)	58 (53-63)	Geen	Geen
75 jaar en ouder	63 (53-72)	59 (52-65)	71 (63-77)	67 (60-74)	67 (60-73)	69 (63-74)*	Geen	Geen
Geslacht								
Man	50 (43-58)*	45 (40-51)*	48 (41-55)*	48 (41-54)*	50 (42-58)*	50 (44-56)*	Geen	Geen
Vrouw	73 (65-80)	65 (58-70)	81 (74-86)	78 (71-84)	74 (66-81)	73 (66-79)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	68 (57-77)	62 (56-67)	64 (57-71)	61 (53-68)	67 (59-75)	68 (62-74)	Geen	Geen
Samenwonend	61 (53-68)	53 (47-59)	70 (62-77)	68 (61-75)	63 (55-71)	60 (54-67)	Geen	Geen

In 2010 is in de vraagstelling het woordje 'weleens' weggelaten, waardoor het percentage lager uitvalt.

Tabel B4.5: Vrijwilligerswerk, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Doet vrijwilligerswerk	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep ouderen	39 (34-45)	43 (40-47)	42 (38-47)	52 (48-57)	40 (35-45)	40 (36-44)	Geen	Afname
Leeftijd								
65-74 jaar	46 (39-53)	46 (42-50)	45 (40-51)	53 (48-59)	43 (36-50)	45 (40-50)	Geen	Geen
75 jaar en ouder	32 (23-41)	40 (34-47)	39 (32-47)	51 (44-59)	37 (30-44)	35 (29-40)*	Geen	Afname
Geslacht								
Man	43 (36-51)	43 (38-49)	38 (32-44)	45 (39-52)	41 (34-50)	37 (31-42)	Geen	Geen
Vrouw	36 (28-45)	43 (37-50)	47 (38-55)	58 (50-66)	39 (31-48)	43 (36-51)	Geen	Afname
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	42 (32-52)	43 (38-49)	36 (30-43)	43 (36-50)	48 (40-56)	37 (31-43)	Geen	Geen
Samenwonend	38 (31-46)	43 (38-49)	46 (38-54)	58 (50-65)	36 (29-44)	42 (36-49)	Geen	Afname

Tabel B4.6: Bezoek uitgaansgelegenheid, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Bezoekt minimaal maandelijks uitgaansgelegenheid (café, restaurant, bioscoop, theater, attractie of museum)							2009-2014:	2012-2014:
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep ouderen	39 (34-45)	37 (33-40)	34 (30-39)	31 (27-36)	40 (35-45)	36 (33-40)	Geen	Geen
Leeftijd								
65-74 jaar	44 (38-51)	35 (31-39)	34 (29-40)	38 (32-43)	41 (34-48)	38 (33-43)	Geen	Geen
75 jaar en ouder	33 (25-42)	38 (32-45)	35 (28-42)	24 (19-31)*	38 (31-46)	35 (29-41)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	39 (32-47)	36 (31-42)	36 (30-43)	34 (28-40)	39 (32-47)	33 (28-39)	Geen	Geen
Vrouw	39 (31-48)	37 (31-44)	33 (25-42)	30 (23-37)	40 (32-49)	39 (32-47)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	49 (38-59)	40 (35-46)	39 (32-46)	37 (30-44)	49 (40-57)	37 (31-43)	Geen	Geen
Samenwonend	34 (28-41)	35 (29-41)	32 (25-40)	29 (22-36)	35 (28-43)	36 (30-43)	Geen	Geen

Tabel B4.7: Georganiseerde-/verenigingsactiviteiten, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Gaat minimaal maandelijks naar activiteiten in georganiseerd verband (sporten in georganiseerd-/verenigingsverband, deelname aan verenigingen, zoals zang-, muziek-, toneel- of hobbyvereniging, deelname aan religieuze bijeenkomst) en/of volgt cursus							2009-2014:	2012-2014:
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep ouderen	73 (68-78)	68 (65-72)	63 (58-67)	68 (63-72)	63 (58-68)	61 (57-65)	Afname	Geen
Leeftijd								
65-74 jaar	77 (71-82)	68 (64-72)	63 (58-68)	69 (64-74)	61 (54-68)	60 (55-65)	Afname	Afname
75 jaar en ouder	68 (59-77)	69 (63-75)	63 (55-70)	66 (59-73)	65 (58-72)	63 (57-68)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	73 (65-79)	64 (59-69)	58 (51-64)	61 (54-67)	62 (54-69)	60 (54-66)	Geen	Geen
Vrouw	74 (66-81)	72 (66-77)	67 (58-74)	73 (65-79)	64 (55-72)	62 (55-69)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	71 (61-80)	66 (61-72)	60 (53-66)	63 (56-70)	65 (56-72)	61 (55-67)	Geen	Geen
Samenwonend	74 (67-80)	70 (64-75)	64 (56-72)	70 (63-76)	62 (54-70)	61 (55-68)	Afname	Geen

Tabel B4.8: Sociale contacten met vrienden, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Ontmoet minimaal maandelijks vrienden of goede kennissen							2009-2014:	2012-2014:
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep ouderen	93 (89-95)	88 (85-90)	86 (82-89)	88 (84-91)	90 (87-93)	86 (83-89)	Geen	Geen
Leeftijd								
64-74 jaar	93 (89-96)	88 (85-90)	87 (83-90)	90 (86-93)	92 (87-95)	87 (83-90)	Geen	Geen
75 jaar en ouder	91 (84-95)	88 (83-92)	85 (79-90)	85 (79-90)	88 (82-93)	86 (82-90)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	91 (86-95)	89 (85-92)	84 (78-88)	86 (81-90)	88 (81-93)	84 (79-88)	Geen	Geen
Vrouw	94 (88-97)	87 (82-91)	88 (81-93)	89 (83-93)	92 (86-96)	88 (83-93)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	95 (88-98)	91 (88-94)	86 (80-90)	90 (85-93)	93 (87-96)	86 (81-90)	Geen	Geen
Samenwonend	91 (86-95)	85 (81-89)	86 (80-91)	87 (81-91)	89 (82-93)	87 (81-91)	Geen	Geen

Tabel B4.9: Behoefte vaker ergens naar toe te gaan, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Behoefte vaker ergens naar toe te gaan	2014
Totale groep	38 (34-42)
Leeftijd	
64-74 jaar	35 (30-40)
75 jaar en ouder	43 (37-49)
Geslacht	
Mannen	38 (32-43)
Vrouwen	39 (32-46)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	43 (36-49)
Samenwonend	36 (30-43)

Tabel B4.10: Tevredenheid invulling vrije tijd, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Kan de dingen doen die hij/zij wil doen in de vrije tijd	2014
Totale groep	87 (84-90)
Leeftijd	
64-74 jaar	88 (84-91)
75 jaar en ouder	86 (81-90)
Geslacht	
Mannen	89 (85-92)
Vrouwen	85 (80-90)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	87 (82-90)
Samenwonend	87 (82-91)

Tabel B4.11: Tevredenheid contact en ontmoetingen met andere mensen, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft voldoende contact en ontmoetingen met andere mensen	2014
Totale groep	86 (83-89)
Leeftijd	
64-74 jaar	88 (84-91)
75 jaar en ouder	84 (79-88)
Geslacht	
Mannen	90 (86-93)
Vrouwen	82 (75-88)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	86 (81-91)
Samenwonend	86 (81-91)

Tabel B4.12: Behoefte aan gebruik openbaar vervoer, ouderen (≥ 65 jaar) die niet van het openbaar vervoer gebruik maken, totale groep en subgroepen (N=269), 2014 (in procenten)

Wil van het openbaar vervoer gebruik maken	2014
Totale groep	17 (13-22)
Leeftijd	
64-74 jaar	17 (11-23)
75 jaar en ouder	17 (9-24)
Geslacht	
Mannen	17 (11-22)
Vrouwen	18 (9-26)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	18 (9-26)
Samenwonend	17 (12-23)

Tabel B4.13: Behoefte om vrijwilligerswerk te doen, ouderen (≥ 65 jaar) die geen vrijwilligerswerk doen, totale groep en subgroepen (N=423), 2014 (in procenten)

Wil vrijwilligerswerk doen	2014
Totale groep	6 (4-8)
Leeftijd	
64-74 jaar	6 (3-9)
75 jaar en ouder	6 (3-9)
Geslacht	
Mannen	7 (4-10)
Vrouwen	5 (2-8)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	4 (1-7)
Samenwonend	7 (4-11)

Tabel B4.14: Gebruik supermarkt, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik van de supermarkt	2014
Totale groep	92 (90-94)
Leeftijd	
64-74 jaar	92 (89-94)
75 jaar en ouder	93 (90-96)
Geslacht	
Mannen	90 (86-93)
Vrouwen	94 (91-96)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	90 (86-93)
Samenwonend	93 (90-96)

Tabel B4.15: Gebruik andere winkels, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik andere winkels	2014
Totale groep	49 (45-54)
Leeftijd	
64-74 jaar	55 (50-60)
75 jaar en ouder	42 (36-49)*
Geslacht	
Mannen	37 (31-43)*
Vrouwen	59 (52-67)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	44 (37-50)
Samenwonend	52 (45-59)

Tabel B4.16: Gebruik bibliotheek, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik bibliotheek	2014
Totale groep	19 (16-23)
Leeftijd	
64-74 jaar	18 (14-22)
75 jaar en ouder	21 (16-26)
Geslacht	
Mannen	16 (13-21)
Vrouwen	21 (16-28)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	20 (15-25)
Samenwonend	19 (14-24)

Tabel B4.17: Gebruik bank/postkantoor, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik bank/postkantoor	2014
Totale groep	28 (24-32)
Leeftijd	
64-74 jaar	28 (23-33)
75 jaar en ouder	28 (23-34)
Geslacht	
Mannen	25 (20-30)
Vrouwen	31 (25-38)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	29 (24-35)
Samenwonend	28 (22-34)

Tabel B4.18: Gebruik pinautomaat, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik pinautomaat	2014
Totale groep	71 (67-75)
Leeftijd	
64-74 jaar	73 (68-78)
75 jaar en ouder	69 (63-74)
Geslacht	
Mannen	65 (59-71)
Vrouwen	76 (69-82)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	67 (60-73)
Samenwonend	74 (67-79)

Tabel B4.19: Gebruik buurthuis, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik buurthuis	2014
Totale groep	13 (10-16)
Leeftijd	
64-74 jaar	11 (8-14)
75 jaar en ouder	17 (12-22)
Geslacht	
Mannen	10 (7-14)
Vrouwen	16 (10-24)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	13 (9-19)
Samenwonend	13 (9-19)

Tabel B4.20: Gebruik parken en groenvoorzieningen, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik parken en groenvoorzieningen	2014
Totale groep	37 (33-41)
Leeftijd	
64-74 jaar	40 (35-45)
75 jaar en ouder	34 (28-40)
Geslacht	
Mannen	32 (27-38)
Vrouwen	42 (35-50)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	34 (28-40)
Samenwonend	39 (33-46)

Tabel B4.21: Buurtgenoten ontmoeten, ouderen(≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet tenminste wekelijks buurtgenoten	2014
Totale groep	70 (66-73)
Leeftijd	
64-74 jaar	69 (64-73)
75 jaar en ouder	71 (66-76)
Geslacht	
Mannen	75 (70-80)
Vrouwen	65 (58-72)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	76 (70-81)
Samenwonend	66 (60-72)

Tabel B4.22: Buurtgenoten bezoeken, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Bezoekt tenminste maandelijks buurtgenoten	2014
Totale groep	33 (29-37)
Leeftijd	
64-74 jaar	34 (29-39)
75 jaar en ouder	31 (26-37)
Geslacht	
Mannen	33 (28-39)
Vrouwen	33 (26-40)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	38 (32-44)
Samenwonend	30 (24-36)

Tabel B4.23: Activiteiten buitenshuis met buurtgenoten, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ten minste maandelijks activiteiten buitenshuis met buurtgenoten	2014
Totale groep	11 (8-14)
Leeftijd	
64-74 jaar	11 (8-15)
75 jaar en ouder	10 (7-14)
Geslacht	
Mannen	7 (4-11)
Vrouwen	15 (10-23)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	9 (6-14)
Samenwonend	12 (8-17)

Tabel B4.24: Deelname buurtactiviteit, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft afgelopen jaar deelgenomen aan een buurtactiviteit (zoals een gezamenlijke maaltijd of een buurtfeest)	2014
Totale groep	25 (22-29)
Leeftijd	
64-74 jaar	26 (22-31)
75 jaar en ouder	24 (20-30)
Geslacht	
Mannen	24 (20-30)
Vrouwen	26 (20-33)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	22 (17-28)
Samenwonend	27 (21-33)

Tabel B4.25: Prettig voelen in de buurt, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich vrijwel altijd of meestal prettig in de buurt	2014
Totale groep	95 (93-97)
Leeftijd	
64-74 jaar	94 (91-96)
75 jaar en ouder	96 (93-97)
Geslacht	
Mannen	94 (90-96)
Vrouwen	96 (92-98)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	90 (85-93)
Samenwonend	97 (94-98)

Tabel 4.26: Veilig voelen in de buurt, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich vrijwel altijd of meestal veilig in de buurt	2014
Totale groep	93 (90-95)
Leeftijd	
64-74 jaar	93 (89-95)
75 jaar en ouder	93 (90-96)
Geslacht	
Mannen	94 (90-96)
Vrouwen	92 (86-96)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	89 (83-93)
Samenwonend	94 (90-97)

Tabel B4.27: Voldoende contact en ontmoetingen met buurtgenoten, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft voldoende contact en ontmoetingen met buurtgenoten	2014
Totale groep	87 (84-89)
Leeftijd	
64-74 jaar	88 (84-91)
75 jaar en ouder	85 (80-89)
Geslacht	
Mannen	92 (88-94) *
Vrouwen	81 (74-86)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	89 (85-92)
Samenwonend	85 (80-89)

Tabel B4.28: Bejegening door buurtgenoten, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Buurtgenoten gaan vrijwel altijd of meestal prettig met u om. Hierbij kunt u denken aan hoe mensen u aanspreken, serieus genomen worden en aan begrip.	2014
Totale groep	95 (92-96)
Leeftijd	
64-74 jaar	94 (91-96)
75 jaar en ouder	95 (93-97)
Geslacht	
Mannen	94 (90-96)
Vrouwen	95 (92-97)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	91 (86-94)
Samenwonend	96 (93-98)

Tabel B4.29: Wil deelnemen aan buurtactiviteiten, ouderen (≥ 65 jaar) (N=529), totale groep en subgroepen 2014 (in procenten)

Wil als deelnemer of organisator deelnemen aan buurtactiviteit als deze georganiseerd wordt (van de degenen die nu niet deelnemen)	2014
Totale groep	32 (28-36)
Leeftijd	
64-74 jaar	31 (26-37)
75 jaar en ouder	32 (26-38)
Geslacht	
Mannen	36 (30-42)
Vrouwen	28 (22-33)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	29 (23-35)
Samenwonend	34 (28-39)

Tabel B4.30: Contact (klein)kinderen, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks (klein)kinderen	2014
Totale groep	51 (47-55)
Leeftijd	
64-74 jaar	54 (48-59)
75 jaar en ouder	48 (42-54)
Geslacht	
Mannen	55 (49-61)
Vrouwen	48 (41-56)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	45 (38-51)
Samenwonend	55 (48-61)

Tabel B4.31: Contact (schoon)familie, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks (schoon)familie	2014
Totale groep	16 (14-20)
Leeftijd	
64-74 jaar	17 (13-21)
75 jaar en ouder	16 (12-21)
Geslacht	
Mannen	20 (15-25)
Vrouwen	14 (10-20)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	18 (14-24)
Samenwonend	16 (11-21)

Tabel B4.32: Contact vrienden of echt goede kennissen, ouderen (≥ 65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks vrienden of echt goede kennissen	2014
Totale groep	46 (42-50)
Leeftijd	
64-74 jaar	44 (39-49)
75 jaar en ouder	48 (42-54)
Geslacht	
Mannen	44 (38-50)
Vrouwen	47 (40-55)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	59 (52-65)
Samenwonend	39 (33-46)*

Tabel B4.33: Gebruik van het internet, ouderen (≥65 jaar), totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Maakt weleens gebruik van het internet	2014
Totale groep	76 (72-79)
Leeftijd	
64-74 jaar	82 (78-86)
75 jaar en ouder	66 (60-71)*
Geslacht	
Mannen	76 (71-81)
Vrouwen	76 (68-82)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	66 (60-72)*
Samenwonend	80 (74-85)

Tabel B4.34: Internetactiviteiten van ouderen (≥65 jaar), 2014 (in procenten)

In het afgelopen half jaar gebruik gemaakt van internet voor:	Percentage		
	Regelmatig	Soms	(Vrijwel) nooit
Buurtvoorzieningen:			
Gebruik van internetbankieren	51	5	44
Andere goederen besteld zoals boeken, muziek, elektronica of kleding	8	29	63
	Minstens 1x per week	Minstens 1x per maand	Minder dan 1x per maand/nooit
Vrije tijd:			
Het nieuws gevolgd via nieuwssites	35	4	61
Informatie opgezocht over dingen die ik in mijn vrije tijd kan ondernemen	10	15	75
Iets opgezocht voor hobby	14	16	70
Sociaal contact:			
Sociale netwerksites bezocht zoals Facebook of Twitter	25	4	71
Contact onderhouden met vrienden of goede bekenden via email	37	18	45
Contact onderhouden met vrienden of goede bekenden via sociale netwerksites (zoals Facebook of Twitter)	20	6	74
Gechat (bijv via Facebook) of een forum bezocht	7	4	89
Gebed, eventueel met beeld (bv via Skype)	7	6	87

Tabel B4.35: Eenzaamheid, ouderen (≥65 jaar), totale groep en subgroepen, 2010- 2014 (in procenten)#

	2010	2012	2013	2014	2010-2014:	2012-2014:
					Toe- of afname? (p<0.01)	Toe- of afname? (p<0.01)
Is (zeer) sterk eenzaam						
Totale groep ouderen	8 (6-10)	6 (4-10)	6 (4-10)	9 (7-12)	Geen	Geen
Leeftijd						
64-74 jaar	7 (5-10)	5 (3-8)	6 (3-11)	8 (6-12)	Geen	Geen
75 jaar en ouder	8 (5-12)	10 (6-16)*	6 (4-11)	10 (7-14)	Geen	Geen
Geslacht						
Man	7 (4-10)	6 (4-10)	5 (3-10)	8 (5-11)	Geen	Geen
Vrouw	9 (5-13)	7 (4-13)	7 (4-13)	11 (6-17)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling						
Alleenwonend	13 (9-18)*	14 (9-21)*	11 (7-18)	16 (11-22)	Geen	Geen
Samenwonend	6 (3-9)	4 (2-8)	4 (2-9)	7 (4-11)	Geen	Geen

In 2009 en 2011 is eenzaamheid niet gemeten

Bijlage 5: Participatiecijfers 2009-2014, algemene bevolking

Als aanvulling en onderbouwing van de (trend)cijfers bevat deze bijlage alle cijfers over de participatie in de algemene bevolking als referentiegroep, uitgesplitst naar jaar en achtergrondkenmerk.

Een asterisk (*) geeft aan dat de score of het cijfer voor een specifieke subgroep verschilt van de referentiecategorie ($p < 0.01$).

In dit hoofdstuk zijn de referentiecategorieën de volgende:

Leeftijd: 40-64 jaar

Geslacht: vrouw

Opleidingsniveau: middelbaar opgeleid

Huishouden: meerpersoonshuishouden

Tabel B5.1: De ontwikkeling in totale participatie van de algemene bevolking in de periode 2009-2014, totale groep en subgroepen (participatie-indexcijfers)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2009-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Totale groep	100	93	94	95	96	92	Afname	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	105	94	97	97	98	98*	Geen	Geen
40-64 jaar	101	95	95	98	99	91	Geen	Afname
65 jaar en ouder	89*	88*	88*	86*	87*	82*	Afname	Geen
Geslacht								
Man	98	92	93	95	95	91	Geen	Geen
Vrouw	102	95	95	96	98	93	Geen	Geen
Opleidingsniveau								
Laag opgeleid	87*	83*	81*	81*	78*	78*	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	99	91	92	92	100	90	Geen	Geen
Hoog opgeleid	111*	104*	106*	109*	104	104*	Geen	Geen
Huishouden								
Alleenwonend	101	92	97	98	95	93	Geen	Geen
Samenwonend	100	94	93	94	97	92	Afname	Geen

Toelichting: De participatie-indexcijfers zijn relatieve cijfers welke ontwikkelingen weergeven in participatie op het totaal van alle participatie-deelgebieden. Deze deelgebieden staan in bijlage 1. De cijfers zijn afgeleid van het indexjaar 2009 (=100).

Tabel B5.2: Gebruik buurtvoorzieningen, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Maakt regelmatig gebruik van minimaal 2 buurtvoorzieningen (winkels, bank/postkantoor-/pinautomaat, bibliotheek, buurthuis, park/groenvoorziening)	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)	2012-2014: Toe- of afname? ($p < 0.01$)
Totale groep	91 (87-94)	89 (85-91)	80 (77-83)	82 (79-85)	72 (63-80)	73 (70-76)	Afname	Afname
Leeftijd								
15-39 jaar	96 (87-99)	89 (79-95)	74 (65-81)	78 (71-84)	n.b.	69 (63-75)	Afname	Geen
40-64 jaar	88 (84-90)	88 (84-90)	81 (77-84)	84 (80-87)	n.b.	72 (67-76)	Afname	Afname
65 jaar en ouder	89 (85-92)	90 (87-93)	88 (83-91)	84 (79-88)	n.b.	82 (78-86)*	Afname	Geen
Geslacht								
Man	88 (82-93)*	87 (82-91)	78 (72-82)	78 (73-82)	n.b.	71 (67-75)	Afname	Geen
Vrouw	94 (91-96)	90 (87-93)	82 (79-86)	86 (82-89)	n.b.	75 (71-79)	Afname	Afname
Opleiding								
Laag opgeleid	85 (76-90)*	82 (74-88)*	67 (58-74)*	76 (67-83)	n.b.	68 (60-75)	Afname	Geen
Middelbaar opgeleid	93 (89-96)	90 (86-93)	83 (79-86)	81 (77-85)	n.b.	70 (66-73)	Afname	Afname
Hoog opgeleid	93 (88-96)	90 (86-93)	84 (79-88)	87 (82-90)	n.b.	81 (76-85)*	Afname	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	93 (87-96)	87 (80-91)	88 (83-92)*	83 (77-88)	n.b.	73 (67-78)	Afname	Geen
Samenwonend	91 (87-94)	89 (86-92)	77 (73-80)	82 (78-85)	n.b.	74 (70-77)	Afname	Afname

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.3: Dagelijks buitenshuis bevolking, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Komt dagelijks buitenshuis								
Totale groep	96 (93-98)	94 (91-96)	94 (92-95)	94 (91-96)	98 (96-99)	92 (89-93)	Geen	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	99 (92-100)	95 (87-98)	94 (89-97)	95 (90-98)	n.b.	93 (89-96)	Geen	Geen
40-64 jaar	95 (92- 96)	93 (90-96)	94 (91-95)	94 (91-96)	n.b.	92 (89-94)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	91 (87- 94)	92 (88-95)	93 (89-96)	91 (87-94)	n.b.	88 (84-91)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	96 (92- 98)	95 (91-97)	94 (90-96)	93 (90-96)	n.b.	92 (89-94)	Geen	Geen
Vrouw	97 (93- 98)	93 (89-95)	94 (91-96)	94 (91-96)	n.b.	92 (88-94)	Geen	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	93 (86- 97)	92 (86-96)	89 (82-93)*	91 (84-95)	n.b.	88 (82-93)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	96 (92- 98)	94 (91-96)	95 (92-96)	92 (89-95)	n.b.	92 (89-94)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	98 (95- 99)	94 (91-97)	95 (92-97)	97 (93-98)	n.b.	93 (90-96)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	96 (90- 98)	93 (86-97)	94 (89-96)	93 (88-96)	n.b.	89 (84-92)	Geen	Geen
Samenwonend	96 (93- 98)	94 (91-96)	94 (92-96)	94 (92-96)	n.b.	92 (90-94)	Geen	Geen

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.4: Gebruik openbaar vervoer, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

	2009	2010#	2011	2012	2013##	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Maakt weleens gebruik van het OV								
Totale groep	58 (53-62)	42 (38-47)	59 (55-62)	59 (55-63)	65 (56-73)	58 (55-61)	Geen #	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	50 (39-61)	37 (27-49)	51 (43-59)	49 (40-58)*	n.b.	60 (54-66)	Geen #	Geen
40-64 jaar	61 (56-66)	44 (39-48)	58 (53-63)	65 (60-70)	n.b.	57 (52-62)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	63 (58-69)	49 (44-55)	72 (67-77)*	62 (56-68)	n.b.	58 (52-63)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	49 (42-56)*	37 (31-44)*	52 (46-58)*	54 (48-60)	n.b.	51 (47-56)*	Geen #	Geen
Vrouw	66 (61-71)	48 (43-53)	65 (60-69)	64 (58-68)	n.b.	65 (60-69)	Geen	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	45 (37-53)	29 (22-36)*	49 (41-57)	41 (32-51)*	n.b.	45 (37-53)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	54 (48-60)	42 (36-48)	52 (48-57)	54 (49-59)	n.b.	55 (51-60)	Geen #	Geen
Hoog opgeleid	70 (64-76)*	54 (47-60)*	72 (66-77)*	76 (70-81)*	n.b.	70 (65-75)*	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	67 (58-76)*	52 (43-61)*	66 (59-72)	71 (63-78)*	n.b.	73 (67-78)*	Geen	Geen
Samenwonend	54 (49-59)	39 (35-44)	56 (52-60)	55 (50-59)	n.b.	53 (49-57)	Geen #	Geen

De trend is wel significant, maar dit wordt veroorzaakt door een verandering in vraagstelling vanaf 2010. In 2010 is het woordje 'weleens' weggelaten. Rekening houdend met deze vraagwijziging, concluderen we daarom dat er geen sprake is van een toename in het gebruik van openbaar vervoer over de periode 2009-2014.

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.5: Betaald werk (≥ 12 uur per week), algemene bevolking (<65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Doet betaald werk (≥ 12 uur per week)	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	75 (68-80)	67 (61-72)	73 (68-78)	70 (65-75)	68 (54-79)	71 (66-75)	Geen	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	89 (80-94)*	76 (65-84)*	82 (75-87)*	79 (71-85)*	n.b.	82 (77-87)*	Geen	Geen
40-64 jaar	59 (54-64)	59 (54-64)	65 (60-70)	63 (58-68)	n.b.	59 (54-64)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	Geen	Geen
Geslacht								
Man	80 (72-85)*	72 (64-79)*	79 (72-84)*	76 (70-82)*	n.b.	72 (66-76)	Geen	Geen
Vrouw	70 (62-76)	61 (54-67)	67 (62-72)	64 (58-70)	n.b.	70 (63-75)	Geen	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	64 (53-75)	53 (41-65)	58 (47-68)	57 (44-69)	n.b.	47 (36-59)*	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	74 (67-81)	63 (56-70)	71 (66-76)	69 (62-74)	n.b.	72 (67-76)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	82 (75-87)	79 (72-84)*	84 (77-89)*	80 (74-85)*	n.b.	82 (77-87)*	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	69 (56-79)	66 (53-76)	71 (62-78)	62 (51-72)	n.b.	64 (55-72)	Geen	Geen
Samenwonend	77 (70-82)	67 (61-73)	74 (69-79)	73 (68-78)	n.b.	73 (68-77)	Geen	Geen

n.b. = niet berekend.

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.6: Vrijwilligerswerk, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Doet vrijwilligerswerk	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	39 (34-44)	39 (34-44)	36 (32-40)	37 (34-41)	40 (31-49)	38 (34-41)	Geen	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	35 (25-46)	29 (20-41)	31 (24-39)	30 (23-38)	n.b.	35 (29-41)	Geen	Geen
40-64 jaar	41 (36-46)	41 (36-46)	38 (33-42)	39 (34-44)	n.b.	38 (33-43)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	42 (36-47)	54 (48-59)*	42 (36-47)	49 (43-56)	n.b.	42 (36-47)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	43 (37-49)	40 (34-47)	36 (31-42)	37 (31-42)	n.b.	39 (35-44)	Geen	Geen
Vrouw	35 (30-40)	38 (33-43)	36 (32-40)	38 (33-43)	n.b.	36 (31-41)	Geen	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	31 (24-39)	34 (27-42)	31 (24-39)	27 (20-35)	n.b.	33 (26-41)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	39 (34-45)	38 (33-44)	35 (31-39)	38 (33-43)	n.b.	38 (34-43)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	44 (38-51)	44 (38-51)	41 (35-47)	46 (40-52)	n.b.	40 (34-46)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	38 (29-47)	31 (24-39)*	34 (28-41)	35 (28-43)	n.b.	36 (30-42)	Geen	Geen
Samenwonend	39 (35-44)	42 (37-47)	37 (33-41)	38 (34-42)	n.b.	38 (34-42)	Geen	Geen

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.7: Opleiding of werkgerelateerde cursus, algemene bevolking (<65 jaar), totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Doet opleiding of werkgerelateerde cursus	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	16 (12-21)	10 (6-14)	12 (9-16)	15 (11-19)	16 (9-26)	12 (9-17)	Geen	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	23 (14-34)*	11 (6-21)	15 (10-23)	19 (13-27)	n.b.	16 (11-23)*	Geen	Geen
40-64 jaar	12 (9-16)	8 (6-12)	10 (7-13)	12 (9-16)	n.b.	9 (6-14)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	Geen	Geen
Geslacht								
Man	15 (10-23)	7 (4-13)	12 (8-17)	16 (11-23)	n.b.	9 (6-14)*	Geen	Geen
Vrouw	17 (12-22)	13 (9-18)	12 (8-16)	13 (10-18)	n.b.	16 (11-22)	Geen	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	9 (4-18)	3 (1-10)	4 (1-11)	7 (3-19)	n.b.	3 (1-11)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	15 (11-21)	11 (7-17)	12 (9-16)	15 (11-20)	n.b.	14 (10-17)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	25 (18-33)	17 (12-24)	24 (18-31)*	21 (16-28)	n.b.	26 (20-33)*	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	13 (6-25)	9 (4-19)	11 (7-18)	18 (12-27)	n.b.	12 (8-19)	Geen	Geen
Samenwonend	17 (13-22)	10 (6-14)	12 (9-16)	14 (10-18)	n.b.	12 (8-17)	Geen	Geen

n.b. =niet berekend

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.8: Bezoek uitgaansgelegenheid, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Bezoekt minimaal maandelijks uitgaansgelegenheid (café, restaurant, bioscoop, theater, attractie of museum)	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	44 (39-49)	40 (35-45)	42 (38-46)	39 (36-44)	35 (26-44)	40 (37-44)	Geen	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	39 (29-50)	36 (26-48)	41 (34-50)	41 (33-49)	n.b.	47 (40-53)	Geen	Geen
40-64 jaar	50 (45-55)	43 (39-48)	42 (37-47)	39 (34-45)	n.b.	40 (35-45)	Afname	Geen
65 jaar en ouder	40 (35-45)*	40 (34-45)	43 (37-49)	37 (31-44)	n.b.	31 (26-37)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	45 (38-51)	38 (32-45)	43 (37-49)	41 (35-47)	n.b.	44 (39-48)	Geen	Geen
Vrouw	43 (38-49)	42 (37-47)	41 (36-45)	38 (33-43)	n.b.	37 (32-42)	Geen	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	31 (24-39)*	30 (23-38)	28 (22-36)	25 (18-33)	n.b.	29 (23-37)	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	42 (37-48)	37 (31-42)	38 (34-43)	35 (30-40)	n.b.	36 (32-41)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	56 (49-63)*	53 (46-60)*	58 (52-64)*	58 (52-64)*	n.b.	54 (48-60)*	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	49 (39-59)	40 (31-48)	45 (39-52)	45 (37-54)	n.b.	47 (40-53)	Geen	Geen
Samenwonend	42 (38-47)	40 (35-45)	41 (37-45)	38 (33-42)	n.b.	38 (34-42)	Geen	Geen

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.9: Georganiseerde-/verenigingsactiviteiten, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Doet minimaal maandelijks georganiseerde-/verenigingsactiviteiten (sporten in georganiseerd-/verenigingsverband, deelname aan verenigingen, zoals zang-, muziek-, toneel- of hobbyvereniging, deelname aan religieuze bijeenkomst) en/of volgt cursus	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	74 (69-78)	63 (58-67)	59 (56-63)	62 (58-66)	62 (53-71)	57 (54-61)	Afname	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	73 (62-82)	56 (44-67)	53 (45-62)	59 (50-66)	n.b.	54 (48-61)	Geen	Geen
40-64 jaar	72 (67-76)	64 (60-69)	61 (57-66)	63 (58-68)	n.b.	56 (51-60)	Afname	Geen
65 jaar en ouder	78 (73-82)	71 (66-76)	65 (59-70)	66 (60-72)	n.b.	66 (60-71)*	Afname	Geen
Geslacht								
Man	72 (65-77)	59 (52-66)	58 (52-63)	61 (55-66)	n.b.	59 (54-63)	Geen	Geen
Vrouw	76 (71-80)	66 (61-71)	61 (56-65)	64 (59-68)	n.b.	56 (51-61)	Afname	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	57 (48-65)*	54 (46-63)	47 (39-55)	50 (41-59)	n.b.	45 (37-52)*	Geen	Geen
Middelbaar opgeleid	74 (68-79)	58 (52-63)	57 (53-62)	61 (56-66)	n.b.	57 (53-62)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	83 (77-87)*	74 (68-79)*	70 (64-75)*	72 (66-77)*	n.b.	66 (60-71)	Afname	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	70 (61-78)	60 (52-69)	57 (50-63)	65 (57-72)	n.b.	53 (47-59)	Geen	Geen
Samenwonend	75 (70-79)	64 (59-68)	60 (56-64)	61 (57-65)	n.b.	59 (55-63)	Afname	Geen

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.10: Sociale contacten met vrienden, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2009-2014 (in procenten)

Ontmoet minimaal maandelijks vrienden of goede kennissen	2009	2010	2011	2012	2013#	2014	2009-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Totale groep	90 (87-93)	90 (87-93)	90 (87-92)	90 (87-92)	92 (87-96)	85 (82-88)	Geen	Geen
Leeftijd								
15-39 jaar	87 (77-93)	92 (83-97)	94 (89-97)	93 (87-96)	n.b.	89 (84-92)	Geen	Geen
40-64 jaar	91 (88-94)	89 (85-91)	87 (84-90)	87 (83-90)	n.b.	81 (77-85)	Geen	Geen
65 jaar en ouder	93 (90-95)	90 (86-93)	88 (84-91)	90 (86-93)	n.b.	85 (81-89)	Geen	Geen
Geslacht								
Man	88 (83-92)	88 (82-92)	90 (85-93)	90 (86-93)	n.b.	84 (80-87)	Geen	Geen
Vrouw	92 (89-95)	93 (89-95)	91 (88-93)	89 (86-92)	n.b.	86 (83-89)	Geen	Geen
Opleiding								
Laag opgeleid	88 (82-93)	89 (82-93)	87 (81-92)	91 (84-95)	n.b.	79 (71-85)	Geen	Afname
Middelbaar opgeleid	89 (85-92)	90 (86-93)	91 (88-93)	87 (84-90)	n.b.	85 (81-87)	Geen	Geen
Hoog opgeleid	93 (89-96)	92 (87-95)	91 (86-94)	92 (87-94)	n.b.	89 (85-93)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling								
Alleenwonend	92 (85-96)	91 (84-95)	92 (87-95)	89 (84-93)	n.b.	83 (78-87)	Geen	Geen
Samenwonend	90 (87-92)	90 (87-93)	90 (86-92)	90 (87-92)	n.b.	86 (83-89)	Geen	Geen

Vanwege de geringe N zijn er geen resultaten op subgroep-niveau (zie bijlage 1).

Tabel B5.11: Behoefte vaker ergens naar toe te gaan, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Behoefte vaker ergens naar toe te gaan	2014
Totale groep	31 (28-34)
Leeftijd	
15-39 jaar	32 (27-39)
40-64 jaar	31 (26-35)
65 jaar en ouder	29 (24-34)
Geslacht	
Mannen	31 (27-35)
Vrouwen	31 (27-36)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	41 (33-39)
Middelbaar opgeleid	33 (29-37)
Hoog opgeleid	22 (17-27)*
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	42 (36-48)*
Samenwonend	27 (24-31)

Tabel B5.12: Tevredenheid invulling vrije tijd, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Kan de dingen doen die hij/zij wil doen in de vrije tijd	2014
Totale groep	76 (73-79)
Leeftijd	
15-39 jaar	64 (57-70)*
40-64 jaar	76 (72-80)
65 jaar en ouder	89 (85-92)*
Geslacht	
Mannen	78 (74-81)
Vrouwen	74 (69-78)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	82 (74-88)
Middelbaar opgeleid	73 (69-77)
Hoog opgeleid	74 (68-79)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	70 (64-76)
Samenwonend	77 (74-81)

Tabel B5.13: Tevredenheid contact en ontmoetingen met andere mensen, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft voldoende contact en ontmoetingen met andere mensen	2014
Totale groep	85 (82-87)
Leeftijd	
15-39 jaar	80 (75-85)
40-64 jaar	83 (79-87)
65 jaar en ouder	93 (89-95)*
Geslacht	
Mannen	88 (85-90)*
Vrouwen	81 (77-85)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	84 (77-89)
Middelbaar opgeleid	81 (81-87)
Hoog opgeleid	86 (81-90)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	76 (70-81)*
Samenwonend	87 (84-89)

Tabel B5.14: Behoeftte aan gebruik openbaar vervoer, algemene bevolking (N=441), van degenen die geen gebruik maken van het openbaar vervoer, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Wil van het openbaar vervoer gebruik te maken	2014
Totale groep	14 (11-17)
Leeftijd	
15-39 jaar	12 (6-18)
40-64 jaar	15 (10-20)
65 jaar en ouder	14 (8-20)
Geslacht	
Mannen	14 (10-18)
Vrouwen	14 (8-19)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	10 (4-17)
Middelbaar opgeleid	15 (11-20)
Hoog opgeleid	12 (5-19)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	16 (8-24)
Samenwonend	13 (9-17)

Tabel B5.15: Behoefte om betaald werk te doen (<65 jaar), algemene bevolking (N=187), van degenen die geen betaald werk hebben, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Wil betaald werk te doen	2014
Totale groep	42 (35-49)
Leeftijd	
15-39 jaar	63 (46-80)*
40-64 jaar	38 (30-45)
65 jaar en ouder	n.b.
Geslacht	
Mannen	38 (29-47)
Vrouwen	48 (37-59)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	28 (14-42)
Middelbaar opgeleid	47 (37-57)
Hoog opgeleid	44 (27-61)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	43 (28-57)
Samenwonend	40 (31-48)

n.b. =niet berekend

Tabel B5.16: Behoefte om vrijwilligerswerk te doen, algemene bevolking (N=616), van degenen die geen vrijwilligerswerk doen, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Wil vrijwilligerswerk te doen	2014
Totale groep	12 (10-15)
Leeftijd	
15-39 jaar	20 (14-26)
40-64 jaar	12 (8-16)
65 jaar en ouder	6 (3-10)
Geslacht	
Mannen	12 (9-16)
Vrouwen	12 (9-16)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	10 (4-16)
Middelbaar opgeleid	11 (7-14)
Hoog opgeleid	18 (12-23)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	14 (9-18)
Samenwonend	12 (9-15)

Tabel B5.17: Behoefte om opleiding of cursus te volgen (<65 jaar), algemene bevolking (N=563), van degenen die geen opleiding of cursus volgen, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Wil een opleiding of cursus te volgen	2014
Totale groep	33 (29-37)
Leeftijd	
15-39 jaar	50 (43-57)*
40-64 jaar	25 (20-29)
65 jaar en ouder	n.b.
Geslacht	
Mannen	33 (28-38)
Vrouwen	34 (28-40)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	14 (6-22)*
Middelbaar opgeleid	34 (28-39)
Hoog opgeleid	41 (33-48)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	37 (28-46)
Samenwonend	31 (27-35)

n.b. =niet berekend

Tabel B5.18: Gebruik supermarkt, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik van de supermarkt	2014
Totale groep	90 (87-92)
Leeftijd	
15-39 jaar	90 (85-93)
40-64 jaar	90 (86-92)
65 jaar en ouder	90 (86-93)
Geslacht	
Mannen	87 (84-90)
Vrouwen	92 (89-94)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	83 (76-88)
Middelbaar opgeleid	89 (86-91)
Hoog opgeleid	94 (90-96)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	92 (88-94)
Samenwonend	89 (86-91)

Tabel B5.19: Gebruik andere winkels, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik andere winkels	2014
Totale groep	58 (54-61)
Leeftijd	
15-39 jaar	62 (55-68)
40-64 jaar	58 (53-63)
65 jaar en ouder	50 (44-56)
Geslacht	
Mannen	49 (44-53)*
Vrouwen	67 (62-71)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	49 (41-57)
Middelbaar opgeleid	57 (53-61)
Hoog opgeleid	65 (59-70)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	52 (46-58)
Samenwonend	60 (56-64)

Tabel B5.20: Gebruik bibliotheek, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik bibliotheek	2014
Totale groep	13 (11-16)
Leeftijd	
15-39 jaar	9 (6-14)
40-64 jaar	13 (10-17)
65 jaar en ouder	22 (17-28)*
Geslacht	
Mannen	9 (7-12)*
Vrouwen	18 (14-22)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	7 (4-12)
Middelbaar opgeleid	14 (11-18)
Hoog opgeleid	17 (13-22)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	9 (6-13)
Samenwonend	15 (12-18)

Tabel B5.21: Gebruik bank/postkantoor, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik bank/postkantoor	2014
Totale groep	19 (16-22)
Leeftijd	
15-39 jaar	13 (9-18)
40-64 jaar	19 (15-23)
65 jaar en ouder	33 (28-39)*
Geslacht	
Mannen	19 (15-23)
Vrouwen	19 (15-23)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	20 (14-27)
Middelbaar opgeleid	17 (14-21)
Hoog opgeleid	20 (16-25)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	16 (12-21)
Samenwonend	20 (17-23)

Tabel B5.22: Gebruik pinautomaat, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik pinautomaat	2014
Totale groep	62 (58-65)
Leeftijd	
15-39 jaar	54 (48-61)
40-64 jaar	62 (58-67)
65 jaar en ouder	72 (67-77)*
Geslacht	
Mannen	59 (55-63)
Vrouwen	64 (59-69)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	58 (50-66)
Middelbaar opgeleid	57 (53-61)
Hoog opgeleid	70 (64-75)*
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	62 (56-68)
Samenwonend	62 (58-65)

Tabel B5.23: Gebruik buurthuis, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik buurthuis	2014
Totale groep	6 (4-8)
Leeftijd	
15-39 jaar	3 (1-6)
40-64 jaar	7 (5-10)
65 jaar en ouder	12 (8-16)
Geslacht	
Mannen	5 (3-7)
Vrouwen	7 (5-11)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	9 (5-14)
Middelbaar opgeleid	6 (4-8)
Hoog opgeleid	4 (2-7)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	7 (4-10)
Samenwonend	5 (4-8)

Tabel B5.24: Gebruik parken en groenvoorzieningen, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Regelmatig gebruik parken en groenvoorzieningen	2014
Totale groep	37 (34-40)
Leeftijd	
15-39 jaar	39 (33-46)
40-64 jaar	37 (32-42)
65 jaar en ouder	34 (29-40)
Geslacht	
Mannen	35 (31-40)
Vrouwen	39 (34-44)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	35 (28-43)
Middelbaar opgeleid	33 (29-37)
Hoog opgeleid	44 (39-50)*
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	32 (26-38)
Samenwonend	39 (35-43)

Tabel B5.25: Buurtgenoten ontmoeten, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet tenminste wekelijks buurtgenoten	2014
Totale groep	56 (53-59)
Leeftijd	
15-39 jaar	43 (37-50)*
40-64 jaar	57 (52-62)
65 jaar en ouder	74 (68-78)*
Geslacht	
Mannen	54 (50-59)
Vrouwen	58 (53-63)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	64 (55-71)
Middelbaar opgeleid	57 (53-62)
Hoog opgeleid	48 (42-54)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	47 (41-53)*
Samenwonend	59 (55-63)

Tabel B5.26: Buurtgenoten bezoeken, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Bezoekt tenminste maandelijks buurtgenoten voor de gezelligheid	2014
Totale groep	25 (22-28)
Leeftijd	
15-39 jaar	20 (16-26)
40-64 jaar	23 (19-28)
65 jaar en ouder	37 (31-43)*
Geslacht	
Mannen	21 (17-24)*
Vrouwen	29 (25-34)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	24 (18-31)
Middelbaar opgeleid	24 (20-27)
Hoog opgeleid	27 (22-32)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	19 (15-25)
Samenwonend	27 (23-30)

Tabel B5.27: Activiteiten buitenshuis met buurtgenoten, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Doet ten minste maandelijks activiteiten buitenshuis met buurtgenoten	2014
Totale groep	9 (7-11)
Leeftijd	
15-39 jaar	8 (5-12)
40-64 jaar	9 (6-12)
65 jaar en ouder	11 (8-16)
Geslacht	
Mannen	7 (5-9)*
Vrouwen	12 (9-15)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	10 (6-16)
Middelbaar opgeleid	9 (7-12)
Hoog opgeleid	8 (5-12)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	7 (5-11)
Samenwonend	10 (7-12)

Tabel B5.28: Deelname aan buurtactiviteit, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan een buurtactiviteit (zoals een gezamenlijke maaltijd of een buurtfeest)	2014
Totale groep	27 (24-30)
Leeftijd	
15-39 jaar	24 (19-30)
40-64 jaar	29 (24-33)
65 jaar en ouder	26 (21-31)
Geslacht	
Mannen	25 (21-29)
Vrouwen	28 (24-33)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	26 (19-33)
Middelbaar opgeleid	23 (20-27)
Hoog opgeleid	32 (26-37)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	20 (15-25)
Samenwonend	29 (26-33)

Tabel B5.29: Prettig voelen in de buurt, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich meestal of vrijwel altijd prettig in buurt	2014
Totale groep	94 (92-95)
Leeftijd	
15-39 jaar	93 (89-96)
40-64 jaar	93 (91-96)
65 jaar en ouder	96 (93-98)
Geslacht	
Mannen	95 (93-97)
Vrouwen	93 (90-95)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	89 (83-94)
Middelbaar opgeleid	94 (91-95)
Hoog opgeleid	96 (93-98)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	87 (82-91)*
Samenwonend	95 (93-97)

Tabel B5.30: Veilig voelen in de buurt, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Voelt zich meestal of vrijwel altijd veilig in buurt	2014
Totale groep	93 (91-94)
Leeftijd	
15-39 jaar	90 (85-93)
40-64 jaar	93 (90-95)
65 jaar en ouder	96 (93-98)
Geslacht	
Mannen	94 (92-96)
Vrouwen	91 (87-93)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	85 (78-90)*
Middelbaar opgeleid	93 (91-95)
Hoog opgeleid	95 (92-97)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	87 (83-91)*
Samenwonend	94 (92-96)

Tabel B5.31: Voldoende contact en ontmoetingen met buurtgenoten, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Heeft voldoende contact en ontmoetingen met buurtgenoten	2014
Totale groep	81 (78-83)
Leeftijd	
15-39 jaar	76 (69-81)
40-64 jaar	81 (76-84)
65 jaar en ouder	88 (84-91)*
Geslacht	
Mannen	82 (78-85)
Vrouwen	80 (76-84)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	79 (71-85)
Middelbaar opgeleid	81 (77-84)
Hoog opgeleid	82 (77-86)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	73 (67-78)*
Samenwonend	83 (80-86)

Tabel B5.32: Bejegening door buurtgenoten, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Buurtgenoten gaan vrijwel altijd of meestal prettig met u om. Hierbij kunt u denken aan hoe mensen u aanspreken, serieus genomen worden en aan begrip.	2014
Totale groep	90 (88-92)
Leeftijd	
15-39 jaar	86 (81-90)
40-64 jaar	89 (86-92)
65 jaar en ouder	95 (92-97)*
Geslacht	
Mannen	91 (88-93)
Vrouwen	89 (85-92)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	87 (79-91)
Middelbaar opgeleid	89 (85-91)
Hoog opgeleid	93 (90-96)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	84 (79-88)*
Samenwonend	91 (89-93)

Tabel B5.33: Wil deelnemen aan buurtactiviteiten, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Wil als deelnemer of organisator deelnemen aan buurtactiviteit als deze georganiseerd wordt (van de degenen die nu niet deelnemen)	2014
Totale groep	33 (30-36)
Leeftijd	
15-39 jaar	40 (33-47)*
40-64 jaar	26 (21-31)
65 jaar en ouder	36 (30-42)*
Geslacht	
Mannen	34 (30-39)
Vrouwen	32 (27-37)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	23 (15-30)*
Middelbaar opgeleid	36 (31-40)
Hoog opgeleid	34 (28-41)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	31 (26-37)
Samenwonend	34 (29-38)

Tabel B5.34: Contact (klein)kinderen, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks (klein)kinderen	2014
Totale groep	37 (34-41)
Leeftijd	
15-39 jaar	23 (18-29)*
40-64 jaar	40 (36-45)
65 jaar en ouder	58 (52-64)*
Geslacht	
Mannen	37 (33-42)
Vrouwen	37 (32-42)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	43 (35-51)
Middelbaar opgeleid	38 (34-43)
Hoog opgeleid	32 (26-38)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	18 (14-22)*
Samenwonend	45 (41-49)

Tabel B5.35: Contact (schoon)familie, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks (schoon)familie	2014
Totale groep	33 (30-37)
Leeftijd	
15-39 jaar	52 (45-58)*
40-64 jaar	30 (25-34)
65 jaar en ouder	15 (12-20)*
Geslacht	
Mannen	29 (25-34)
Vrouwen	37 (32-42)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	27 (19-36)
Middelbaar opgeleid	35 (31-40)
Hoog opgeleid	35 (30-41)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	30 (25-36)
Samenwonend	34 (30-38)

Tabel B5.36: Contact vrienden of echt goede kennissen, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Ontmoet wekelijks vrienden of echt goede kennissen	2014
Totale groep	42 (39-46)
Leeftijd	
15-39 jaar	46 (39-52)
40-64 jaar	40 (35-44)
65 jaar en ouder	42 (37-48)
Geslacht	
Mannen	40 (36-45)
Vrouwen	44 (39-49)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	43 (35-51)
Middelbaar opgeleid	44 (40-49)
Hoog opgeleid	39 (33-45)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	51 (45-57)*
Samenwonend	39 (35-43)

Tabel B3.37: Gebruik van het internet, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2014 (in procenten)

Maakt weleens gebruik van het internet	2014
Totale groep	98 (96-99)
Leeftijd	
15-39 jaar	100 (97-100)
40-64 jaar	97 (95-98)
65 jaar en ouder	85 (79-89)*
Geslacht	
Mannen	98 (95-99)
Vrouwen	98 (96-99)
Opleidingsniveau	
Laag opgeleid	93 (84-97)*
Middelbaar opgeleid	98 (96-99)
Hoog opgeleid	99 (97-100)
Huishoudsamenstelling	
Alleenwonend	95 (89-97)*
Samenwonend	98 (97-99)

Tabel 5.38: Internetactiviteiten van algemene bevolking, 2014 (in procenten)

In het afgelopen half jaar gebruik gemaakt van internet voor:			
	Regelmatig	Soms	(vrijwel) nooit
Buurtvoorzieningen:			
Gebruik van internetbankieren	83	8	9
Andere goederen besteld zoals boeken, muziek, elektronica of kleding	23	58	19
	Minstens 1x per week	Minstens 1x per maand	Minder dan 1x per maand/nooit
Vrije tijd:			
Het nieuws gevolgd via nieuwssites	61	9	30
Informatie opgezocht over dingen die ik in mijn vrije tijd kan ondernemen	18	29	53
Iets opgezocht voor hobby	26	23	51
Werk:			
Gezocht naar mogelijkheden voor (ander) werk# (N=676)	19	9	72
Sociaal contact:			
Sociale netwerksites bezocht zoals Facebook of Twitter	56	7	37
Nieuwe mensen leren kennen	5	6	89
Contact onderhouden met vrienden of goede bekenden via email	41	24	35
Contact onderhouden met vrienden of goede bekenden via sociale netwerksites (zoals Facebook of Twitter)	44	10	46
Gechat (bijv via Facebook) of een forum bezocht	22	10	68
Gebeld, eventueel met beeld (bv via Skype)	10	7	83

Voor mensen jonger dan 65 jaar

Tabel B5.39: Eenzaamheid, algemene bevolking, totale groep en subgroepen, 2010-2014 (in procenten)#

	2010	2012	2013	2014	2010-2014: Toe- of afname? (p<0.01)	2012-2014: Toe- of afname? (p<0.01)
Is (zeer) sterk eenzaam						
Totale groep	5 (3-8)	9 (7-12)	12 (7-19)	11 (9-14)	Toename	Geen
Leeftijd						
15-39 jaar	4 (1-14)	9 (5-15)	n.b.	9 (6-14)	Geen	Geen
40-64 jaar	6 (5-9)	11 (8-14)	n.b.	14 (11-18)	Toename	Geen
65 jaar en ouder	5 (3-8)	7 (5-11)	n.b.	9 (6-12)	Geen	Geen
Geslacht						
Man	6 (3-10)	9 (6-13)	n.b.	10 (7-13)	Geen	Geen
Vrouw	5 (3-8)	10 (7-14)	n.b.	13 (10-17)	Toename	Geen
Opleiding						
Laag opgeleid	6 (3-11)	16 (10-24)	n.b.	16 (11-23)	Toename	Geen
Middelbaar opgeleid	6 (4-9)	10 (8-14)	n.b.	13 (10-16)	Toename	Geen
Hoog opgeleid	4 (2-9)	5 (3-9)	n.b.	7 (5-11)	Geen	Geen
Huishoudsamenstelling						
Alleenwonend	13 (7-22)*	17 (12-24)*	n.b.	24 (18-30)*	Geen	Geen
Samenwonend	4 (2-7)	8 (6-10)	n.b.	8 (6-11)	Toename	Geen

In 2009 en 2011 is eenzaamheid niet gemeten.